

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής

Πτυχιακή εργασία

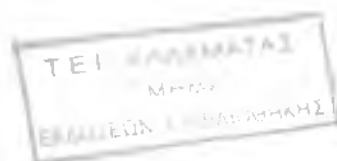
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και πηγές χρηματοδότησής τους.

Η περίπτωση του Νομού Χίου.

Σπουδάστρια: Μπόη Αγγέλα

Εισηγητής καθηγητής: Γεωργούντζος Αντώνιος

Καλαμάτα, Απρίλιος 2005

Συντομογραφίες

1. ΜΜΕ: Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
2. Α.Ε.: Ανώνυμη Εταιρία
3. Ο.Ε.: Ομόρρυθμη Εταιρία
4. Ε.Ε.: Ετερόρρυθμη Εταιρία
5. Ε.Π.Ε.: Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
6. Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.: Υπουργείο περιβάλλοντος και χωροταξίας
7. Γ' ΚΠΣ: Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
8. ΕΠΑΝ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα
9. ΤΕΜΠΜΕ: Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων
10. ΕΟΜΜΕΧ: Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνιών
11. ΚΕΚ: Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
12. ΠΕΠ: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
13. ΚΔΑΠ: Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
14. ΚΔΑΠ-ΜΕΑ: Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρίες
15. Ε.Ο.Τ.: Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
16. ΤΕΟΜ: Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:	Η έννοια των επιχειρήσεων	6
A:	Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον Ελληνικό χώρο	8
I.	Γενικά για τις ΜΜΕ	8
	1. Λίγα λόγια για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα	8
	2. Χαρακτηριστικά ΜΜΕ	11
	3. Σύγκριση μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων	12
	4. Κατηγορίες ΜΜΕ	13
	5. Πλεονεκτήματα ΜΜΕ	14
	6. Μειονεκτήματα ΜΜΕ	16
	7. Ρόλος των ΜΜΕ	18
	8. Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ	18
II.	Διοίκηση Επιχειρήσεων	19
	1. Στρατηγικές για ΜΜΕ	19
	2. Δραστηριότητες της διοίκησης προσωπικού σε μια ΜΜΕ	20
	3. Πολιτική μισθών και ημερομισθίων	21
	4. Προγραμματισμός του ανθρώπινου δυναμικού στις ΜΜΕ	23
	5. Βασικές απαιτήσεις για έναν αποτελεσματικό προγραμματισμό	24
III.	Δραστηριότητες ΜΜΕ	25
	1. Συλλογικές δραστηριότητες ΜΜΕ και ανταγωνισμός	25
	2. Συνεταιρισμοί και ΜΜΕ	26
	3. Ο συνεταιρισμός λύση για τους επαγγελματιοβιοτέχνες	27
	4. Προοπτικές ανάπτυξης συλλογικών δραστηριοτήτων	28
IV.	Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσάων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνιών	29
	1. Ο ρόλος του ΕΟΜΜΕΧ	29
	2. Σκοπός και τομείς δράσης του ΕΟΜΜΕΧ	29
B.	Χρηματοδότηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	31
I.	Σύντομο ιστορικό	32
II.	Πηγές χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων	34
III.	Βασικοί πιστοδοτικοί κανόνες	35
	1. Πιστωτικά κριτήρια	35
	2. Προσδιορισμός της πραγματικής πιστωτικής ανάγκης	36
	3. Ανάλυση των συνθηκών της αγοράς	37
	4. Το αντικείμενο της επένδυσης	39
IV.	Πιστοληπτική ικανότητα χρηματοδοτούμενης επιχείρησης	39
	1. Εξέταση της δυνατότητας εκπλήρωσης των πιστοδοτικών υποχρεώσεων	39
	2. Αξιοπιστία οικονομικών στοιχείων	40
	3. Ανάλυση-Αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών	42
	4. Εξέλιξη των βασικών οικονομικών σχέσεων (αριθμοδείκτες)	43
V.	Βασικά πιστοδοτικά προϊόντα	45

	1. Βραχυπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ.....	45
	2. Μεσομακροπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ.....	46
	3. Εγγυητικές επιστολές	48
	4. Χρηματοδότηση επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring).....	49
	5. Το leasing ως εργαλείο χρηματοδότησης	51
VI.	Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας.....	52
	1. Εγγυητικές επιστολές.....	52
	2. Διαδικασία χορήγησης εγγυητικών επιστολών.....	53
	3. Αποζημιώσεις επιχειρήσεων.....	54
VII.	Ταμείο εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ).....	55
	1. Στόχοι του ΤΕΜΠΜΕ.....	56
	2. Προγράμματα εγγυοδοσίας του ΤΕΜΠΜΕ.....	56
	3. Επιχειρήσεις που αποκλείονται από τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ.....	59
	4. Επενδύσεις και σκοπός χρηματοδότησης.....	60
	5. Συνεργασία με Τράπεζες	61
VIII.	Χρηματοδοτικά προγράμματα από την Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος.....	61
	1. Βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση.....	62
	2. Μεσοπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης.....	63
	3. Μακροπρόθεσμα δάνεια κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού..	63
	4. Εγγυητικές επιστολές	64
	5. Άλλα χρηματοδοτικά προϊόντα.....	65
IX.	Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000 – 2006.....	65
	1. Διάρθρωση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.....	66
	2. Στόχοι – Προτεραιότητες.....	67
	3. Χρηματοδοτικά προγράμματα.....	68
	3.α. Ενίσχυση της δημιουργίας-επέκτασης μονάδων για την διαχείριση ή και αξιοποίηση απόβλητων.....	68
	3.β. Ενίσχυση Νεανικής Επιχειρηματικότητας - Δ' κύκλος.....	69
	3.γ. Κατάρτιση- Μεταφορά Τεχνογνωσίας σε μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις.....	70
	3.δ. Ενίσχυση γυναικείας επιχειρηματικότητας - Δ' κύκλος.....	71
	3.ε. Εκπαιδευτική Στήριξη του προγράμματος «Δικτυωθείτε».....	71
Γ:	Η περίπτωση του νομού Χίου.....	72
I.	Λίγα λόγια για τη Χίο.....	72
II.	Η οικονομία της Χίου γενικά.....	74
III.	Συμπεράσματα.....	76
IV.	Κατηγορίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Χίο.....	77
V.	Εξέλιξη και προβλήματα των ΜΜΕ.....	79
VI.	Προϋποθέσεις ανάπτυξης των ΜΜΕ στη Χίο.....	80

VII.	Χρηματοδοτικά προγράμματα.....	83
1.	Έργα προώθησης καινοτόμων λύσεων.....	83
	Υποστήριξη της ίδρυσης και λειτουργίας των παρακάτω	
2.	κοινωνικών μονάδων: Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρίες (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ).....	84
3.	Επιχειρηματικά Σχέδια ΜΜΕ όλων των τουριστικών κλάδων.....	85
	Ενίσχυση νέων ιδιωτικών επενδύσεων, επέκταση, αναβάθμιση	
4.	και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων επιχειρήσεων με τον Αναπτυξιακό Νόμο.....	86
5.	Εκσυγχρονισμός υπαρχουσών λιμενικών εγκαταστάσεων χωρίς αύξηση φυσικών ικανοτήτων.....	86
ΕΠΙΛΟΓΟΣ:	Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βελτιώνονται και εκσυγχρονίζονται.....	87
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....		90
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....		91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....		93
	Υπόδειγμα αίτησης παροχής εγγύησης πιστοδότησης επιχείρησης από το ΤΕΜΠΜΕ	
	Υπόδειγμα δελτίου πληροφοριακών στοιχείων επιχείρησης από το ΤΕΜΠΜΕ	
	Κατάσταση Επιχειρήσεων - Μελών Επιμελητηρίου Νομού Χίου	
	Αναπτυξιακός νόμος	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η έννοια των επιχειρήσεων

Με τον όρο επιχείρηση εννοούμε μια αυτοτελή οικονομική μονάδα η οποία συνδυάζει τους συντελεστές παραγωγής, φύση, εργασία και κεφάλαιο. Έχει τελικό στόχο την παραγωγή και διάθεση αγαθών και υπηρεσιών στην εγχώρια και διεθνή αγορά, διατρέχοντας μικρό ή μεγάλο κίνδυνο, κατά τη διεξαγωγή των εργασιών της για την επίτευξη του κέρδους.

Μεταξύ των βασικών στόχων της επιχείρησης είναι, η συνεχής και απρόσκοπτη λειτουργία της παραγωγικής διαδικασίας, η έγκαιρη εξόφληση ληξιπρόθεσμων και βραχυχρόνιων υποχρεώσεων, η έγκυρη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, η κάλυψη των βασικών αναγκών της αγοράς καθώς και η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και της ευημερίας των καταναλωτών. Επίσης κάθε επιχείρηση στοχεύει στην κάλυψη των εξόδων παραγωγής και των γενικών εξόδων της, στην ορθολογική οργάνωση της εργασίας και του εξοπλισμού της, στην μεγιστοποίηση των αναμενόμενων κερδών και των πωλήσεων, στην επέκτασή της σε νέες αγορές καθώς και στη μεγιστοποίηση των επενδύσεων και των περιουσιακών της στοιχείων, όπως επέκταση εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού. Τέλος, βασική επιδίωξη των επιχειρήσεων είναι η ελαχιστοποίηση του κόστους και η μεγιστοποίηση του μεριδίου της αγοράς.

Κάθε επιχείρηση λειτουργεί μέσα σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό σύστημα το οποίο αποτελεί και το περιβάλλον της. Το σύστημα αυτό αποτελείται από επιμέρους μονάδες οι οποίες αλληλοεπηρεάζονται και έχουν προκαθορισμένους κανόνες συμπεριφοράς. Οι επιχειρήσεις είναι παραγωγικές μονάδες και χωρίζονται σε διάφορες κατηγορίες σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια.

Για παράδειγμα, ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν διακρίνονται σε κερδοσκοπικές και μη κερδοσκοπικές. Ανάλογα με το αντικείμενο της παραγωγικής τους δραστηριότητας μπορούν να διακριθούν σε επιχειρήσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς παραγωγής καθώς και σε επιχειρήσεις με μικτές δραστηριότητες. Επίσης, σύμφωνα με το ύψος των περιουσιακών τους στοιχείων διακρίνονται σε επιχειρήσεις έντασης πάγιων

και κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και σε επιχειρήσεις έντασης βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ακόμη διακρίνονται σε επιχειρήσεις έντασης κόστους εδάφους, εργασίας, πρώτων υλών, κεφαλαίων και υπηρεσιών ανάλογα με τη σύνθεση του κόστους τους. Ένα ακόμη κριτήριο για τη διάκριση των επιχειρήσεων είναι η νομική τους μορφή. Έτσι έχουμε τις ατομικές, ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, συμμετοχικές ή αφανείς, ανώνυμες, περιορισμένης ευθύνης και συνεργατικές εταιρίες, συμπλοιοκτησία και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου. Ανάλογα με το φορέα τους διακρίνονται σε ιδιωτικές, δημόσιες και μικτές. Ανάλογα με την χωρική τους διάσταση χωρίζονται σε τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και πολυεθνικές επιχειρήσεις. Τέλος, σημαντικό κριτήριο διάκρισης των επιχειρήσεων είναι το μέγεθός τους. Ανάλογα με αυτό λοιπόν, χωρίζονται σε μικρομεσαίες, με τις οποίες θα ασχοληθούμε και στη συνέχεια της εργασίας αυτής, και σε μεγάλες.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις διακρίνονται σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες.

Η κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ως μεσαίων επιχειρήσεων αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από διακόσιους πενήντα εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια ευρώ.

Στην κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από πενήντα εργαζομένους και τις οποίες ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια ευρώ.

Τέλος, στην κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια.

Οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν συγκεκριμένη νομική μορφή. Στις περισσότερες περιπτώσεις είναι προσωπικές επιχειρήσεις, αλλά και Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., αφανείς ή συμμετοχικές. Τα κεφάλαια τους ανήκουν σε

άτομα της ίδιας οικογένειας ή σε άτομα που τα συνδέουν άμεσοι κοινωνικοί δεσμοί.

Το πλήθος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι πολύ μεγάλο σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής παραγωγή). Ο ρόλος τους είναι καταλυτικός για όλους τους κλάδους της οικονομίας και ιδιαίτερα για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες τροφοδοτούνται από αυτές. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας στην Ελλάδα. Για αυτό το λόγο στηρίζονται με χρηματοδοτήσεις και άλλα προϊόντα προκειμένου να συνεχίσουν την ανάπτυξή τους.

A: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον Ελληνικό χώρο

Οι ΜΜΕ αποτελούν κυρίαρχο στοιχείο της Ελληνικής οικονομίας και τις συναντάμε σε όλους τους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που τις διαφοροποιούν από τις μεγάλες επιχειρήσεις και όπως όλες οι επιχειρήσεις έχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

I. Γενικά για τις ΜΜΕ

1. Λίγα λόγια τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τον ΕΟΜΜΕΧ, το 1978, λειτουργούσαν συνολικά 128.990 μονάδες από τις οποίες οι 127.460 ήταν μικρομεσαίες, δηλαδή κάλυπταν το 98.8% του συνολικού χώρου των Ελληνικών επιχειρήσεων.

Βέβαια η αναλογία του αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στο σύνολο των επιχειρήσεων, διαφέρει ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας.

Η παρουσία τους είναι σχετικά εντονότερη σε χώρους οι οποίοι χαρακτηρίζονται από ένταση εργασίας και εκεί όπου, για τεχνολογικούς ή για

άλλους λόγους, είναι σπάνιες ή και ανύπαρκτες οι μεγάλες επιχειρήσεις, στοιχείο το οποίο χαρακτηρίζει ιδιαίτερα την Ελληνική Οικονομία.

Παρόλα αυτά το φαινόμενο των ΜΜΕ δεν είναι καθαρά ελληνικό. Θα πρέπει να τονιστεί, ότι σε όλες τις χώρες η κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συγκεντρώνει κατά μέσο όρο πάνω από το 75% του συνόλου των επιχειρήσεων. Ακόμη και στις Η.Π.Α. καλύπτουν περίπου το 90% του συνόλου των επιχειρήσεων, εδώ και πολλές δεκαετίες.

Κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής εξέλιξης προς μια προηγμένη βιομηχανική κοινωνία, που άρχισε εδώ και δεκάδες χρόνια, έχουν παρουσιάστεί τάσεις για τον περιορισμό του αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κυρίως στους τομείς της βιομηχανίας και του εμπορίου. Όμως παρόλα αυτά ο αριθμός τους παραμένει σχετικά σταθερός. Αυτό δεν ισχύει και για τον ρόλο τους στην διαμόρφωση του εθνικού εισοδήματος, καθώς αποτελεί αδιάψευστο κριτήριο για την διαμόρφωση της εθνικής μας οικονομίας.

Στον Ελλαδικό χώρο, οι μικρομεσαίες εκτείνονται σε όλους τους τομείς της οικονομίας (πρωτογενείς, δευτερογενείς, τριτογενείς). Ασχολούνται με την ικανοποίηση του τελικού καταναλωτή αφού έχουν δυνατότητα προσαρμογής της παραγωγής τους ανάλογα με τις εξειδικευμένες ανάγκες του καταναλωτή.

Επίσης μεγάλη είναι η προσφορά τους στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, συμβάλλοντας αποφασιστικά σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας μας, όπως είναι αυτός του τουρισμού. Στην εποχή του καταναλωτισμού που διανύουμε, η μικρομεσαία επιχείρηση κατέχει πρωτεύοντα ρόλο, λόγω της εξειδίκευσής της στις συγκεκριμένες απαιτήσεις του πελάτη.

Στη χώρα μας, τομείς όπως η ένδυση, η υπόδηση, η κλωστοϋφαντουργία και άλλοι, έχουν δυναμικά αναπτυχθεί χάρις στις προσπάθειες των ΜΜΕ. Αλλά και σε τομείς όπου βασικά κυριαρχεί η μαζική βιομηχανοποιημένη παραγωγή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν καταφέρει να διατηρήσουν τον ανταγωνισμό και να αποτελούν σημαντικό μέρος της παραγωγής.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί και το γεγονός ότι ο μεγάλος αριθμός των ΜΜΕ τόσο στο διεθνές στερέωμα, όσο και στην Ελλάδα, έχει επιφέρει μεγάλο ανταγωνιστικό κύμα έτσι ώστε να μην μπορούν να αναπτυχθούν μονοπωλιακές καταστάσεις ή ακόμη και ολιγοπωλιακές.

Η συμβολή τους είναι σημαντική και στον τεχνολογικό τομέα. Νεώτερισμοί και εφευρέσεις εφαρμόζονται αρχικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες με τη βοήθεια του επιχειρηματικού δαιμονίου του επιχειρηματία-ιδιοκτήτη κατορθώνουν να δώσουν νέα πνοή στην επιχειρηματική μονάδα.

Εξασφαλίζουν διαρκές σφρίγος και νεανικότητα στον βιομηχανικό τομέα αν και είναι γεγονός ότι η θνησιμότητα στην κατηγορία αυτή των επιχειρήσεων είναι πολύ μεγαλύτερη από τη θνησιμότητα που παρατηρείται στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Η θνησιμότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμβάλλει στο δημογραφικό τους ρόλο στις βιομηχανικές κοινωνίες, γιατί έτσι ενισχύουν τη γεννητικότητα νέων μονάδων και ταυτόχρονα εξασφαλίζουν την ύπαρξη διαδόχων τους, στους τομείς της βιομηχανίας όπου η τεχνολογική πρόοδος και οι γενικότερες εξελίξεις προκάλεσαν το θάνατο πολλών επιχειρήσεων.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι ο κοινωνικός ανταγωνισμός είναι αισθητά λιγότερο έντονος στις ΜΜΕ, λόγω της στενής προσωπικής, συνεργασίας που αναπτύσσεται μεταξύ του ιδιοκτήτη της επιχείρησης και του προσωπικού της.

Οι ανθρώπινες σχέσεις που αναπτύσσονται μέσα στη μικρομεσαία επιχείρηση αποτελούν και τον ακρογωνιαίο λίθο της παραγωγικής εργασίας που είναι αισθητά εντονότερη σε σχέση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, είτε ιδιωτικού είτε δημόσιου φορέα.

Έχουν πολύ σημαντικό ρόλο, όσον αφορά στην επίλυση των προβλημάτων του προσωπικού και στην αποφυγή απεργιακών κινητοποιήσεων. Άλλωστε η δυνατότητα να δημιουργήσει κάποιος, με σχετικά περιορισμένα μέσα, μια δική του βιώσιμη επιχείρηση, ενθαρρύνει γενικότερα την ανάπτυξη του αισθήματος ευθύνης και του πνεύματος πρωτοβουλίας. Με τον τρόπο αυτό ικανότητες και γνώσεις που πιθανόν να έμεναν αναξιοποίητες, μπορούν να αξιοποιηθούν με φανερά οφέλη για το κοινωνικό σύνολο.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι καθώς ο όγκος των ΜΜΕ στη χώρα μας αυξάνει δραστικά, αυξάνει και η σημασία για την διαμόρφωση ενός μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης στα πλαίσια των διαθέσιμων πόρων και εκροών τόσο της Ελλάδος όσο και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Στην Ελλάδα για πρώτη φορά, στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης 1983-1987, είχε περιληφθεί ειδικό πρόγραμμα για την υποβοήθηση και ανάπτυξη των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων.

Στη συνέχεια αυτής της εργασίας θα αναφερθούν αναλυτικότερα και άλλα πιο σύγχρονα προγράμματα για τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

2. Χαρακτηριστικά ΜΜΕ

Οι ΜΜΕ όπως κάθε επιχείρηση έχουν κάποια χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανάλογα με την αγορά και τη χώρα στην οποία ανήκουν. Μερικά από τα βασικότερα χαρακτηριστικά τους είναι τα παρακάτω:

- Ανήκουν σε ένα άτομο ή σε μια μικρή ομάδα μετόχων και πολλές φορές οι ιδιοκτήτες τους είναι και διευθυντές.
- Οι κεφαλαιούχοι-επιχειρηματίες των ΜΜΕ «διδάσκονται» επιλύοντας κάθε φορά τα επιμέρους προβλήματα της επιχείρησής τους, τα οποία αντιμετωπίζουν συνήθως για πρώτη φορά.
- Το οργανωτικό σύστημα διοίκησης των ΜΜΕ είναι υπό ανάπτυξη.
- Το κεφάλαιο της επιχείρησης προέρχεται από ένα άτομο ή μια μικρή ομάδα ατόμων (ίδια κεφάλαια) και η πρόσβαση στην αγορά κεφαλαίου είναι δύσκολη.
- Αδυνατούν να εκμεταλλευτούν τα οικονομικά πλεονεκτήματα της οργανωτικής και διοικητικής επιστήμης, καθώς οι περιορισμένες εμπορικές πράξεις δεν τους παρέχουν δυνατότητα για επενδύσεις σε θέματα της διοίκησης.
- Στερούνται της δυνατότητας τυποποιημένων επιχειρηματικών αποφάσεων,

απαραίτητων για τη λύση πρακτικών καθημερινών προβλημάτων.

- Οι επιχειρηματικές αποφάσεις λαμβάνονται μέσω των προσωπικών σχέσεων και όχι μέσω της οργανωτικής δομής της επιχείρησης.
- Οι περιορισμένες διοικητικές δυνατότητες συχνά ενσωματώνονται στην απολυταρχία του διευθυντού-ιδιοκτήτη της ΜΜΕ.
- Το μέγεθος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, συχνά διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην αδυναμία πρόσληψης ικανών διοικητικών στελεχών, λόγω των περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων τους.
- Το σύστημα καθορισμού των τιμών είναι ελάχιστα αναπτυγμένο.

3. Σύγκριση μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά γνωρίσματα είναι και τα βασικά κριτήρια για τον διαχωρισμό των μικρομεσαίων από τις μεγάλες επιχειρήσεις. Μια σειρά από τέτοια κριτήρια που αντιπαραθέτουν τις διαφορές ανάμεσα στην μικρομεσαία και στην μεγάλη επιχείρηση παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

	<u>Μικρομεσαία επιχείρηση</u>	<u>Μεγάλη επιχείρηση</u>
A.	Τα παραγωγικό έργο εκτελείται κυρίως με ανθρώπινη εργασία και σε μικρές ποσότητες.	Το παραγωγικό έργο εκτελείται κυρίως αυτοματοποιημένα, με μηχανές και σε μεγάλες ποσότητες.
B.	Τα προϊόντα φέρουν κυρίως την σφραγίδα της προσωπικότητας του επιχειρηματία.	Η παραγωγή είναι τυποποιημένη.
Γ.	Χρησιμοποιεί περιορισμένα κεφάλαια, κυρίως ίδια, και μικρής κλίμακας πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.	Χρησιμοποιούνται μεγάλου ύψους κεφάλαια, ίδια και ξένα, και μεγάλης κλίμακας πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμός.
Δ.	Απασχολεί περιορισμένο αριθμό	Απασχολεί μεγάλο αριθμό ατόμων.

	ατόμων.	
Ε.	Διαθέτει τα προϊόντα της σε τοπικές αγορές χωρίς να έχει οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων.	Διαθέτει τα προϊόντα της σε διευρυμένες αγορές και έχει καλά οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων.
Στ.	Προσαρμόζεται εύκολα στις απαιτήσεις των καταναλωτών. Ο καταμερισμός εργασίας είναι περιορισμένος. "Όλοι τα κάνουν όλα".	Αλλάζει δύσκολα αντικείμενο παραγωγής προϊόντων και δεν ανταποκρίνεται άμεσα στις αλλαγές της ζήτησης των καταναλωτών. Ο καταμερισμός εργασίας είναι σε υψηλά επίπεδα.
Ζ.	Δεν αντιμετωπίζει μεγάλα οργανωτικά προβλήματα ή δεν συνειδητοποιείται η ύπαρξη τους.	Αντιμετωπίζει οργανωτικά προβλήματα.
Η.	Ο επιχειρησιακός φορέας παρέχει και εκτελεστική εργασία.	Ο επιχειρησιακός φορέας παρέχει μόνο διευθύνουσα εργασία.

4. Κατηγορίες ΜΜΕ

Είναι εύλογο ότι με τόσα κριτήρια είναι αρκετά δυσδιάκριτα τα όρια ανάμεσα στις μικρομεσαίες και τις μεγάλες επιχειρήσεις. Πολλές επιχειρήσεις έχουν χαρακτηριστικά και από τις δύο περιπτώσεις. Ας δούμε λοιπόν κάποιους αποσαφηνισμένους τύπους ΜΜΕ, οι κυριότεροι των οποίων είναι οι εξής:

Επιχείρηση λιανικών πωλήσεων: μια επιχείρηση πουλάει στους καταναλωτές αγαθά που αγοράζει από τους προμηθευτές της. Σαν παράδειγμα μπορούμε να αναφέρουμε τα καταστήματα πώλησης τροφίμων και ενδυμάτων.

Επιχείρηση παροχής υπηρεσιών: μια επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες στους πελάτες της όπως ένα μικρό ξενοδοχείο ή ένα κομμωτήριο.

Επιχείρηση χονδρικών πωλήσεων: μια επιχείρηση η οποία αγοράζει εμπορεύματα τα οποία μεταπουλά σε λιανοπωλητές, σε βιομηχανικούς και εμπορικούς χρήστες και σε μικρές ποσότητες στους τελικούς καταναλωτές.

Κατασκευαστική επιχείρηση: μια επιχείρηση που χρησιμοποιεί πρώτες ύλες τις οποίες μετατρέπει σε αγαθά έτοιμα προς πώληση.

5. Πλεονεκτήματα των ΜΜΕ

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν μια σειρά από πλεονεκτήματα, που τις βοηθούν να επιβιώνουν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της αγοράς που δραστηριοποιούνται και να αντιμετωπίζουν τις ανταγωνιστικές μεγάλες επιχειρήσεις.

Ένα από τα βασικότερα πλεονεκτήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η ευκολία εισόδου τους στην αγορά. Η ίδρυση μιας ΜΜΕ είναι σχετικά εύκολη, κυρίως όταν η επιχείρηση ανήκει μόνο σε ένα άτομο. Οι απαραίτητες προϋποθέσεις είναι ελάχιστες, όπως η επιλογή του τόπου, η έκδοση των απαραίτητων αδειών από τις αρμόδιες αρχές, π.χ. υγειονομικές, αγορανομικές, και η επένδυση του αρχικού κεφαλαίου.

Επίσης είναι ιδιαίτερα ευέλικτες ανταποκρίνονται ταχύτερα και με μικρότερο κόστος στις γρήγορες εναλλαγές προϊόντων και υπηρεσιών, μεθόδων και αγορών και προσελκύουν προσωπικό που συνήθως απαρτίζεται από άτομα νέα, ταλαντούχα και δυναμικά.

Σε πολλές ΜΜΕ αποδίδονται πολλές εφευρέσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό της General Electric, η οποία οφείλει σε ΜΜΕ πολλές από τις καινοτομίες της όπως, φρυγανιέρες, ψυγεία, πλυντήρια πιάτων, κτλ. Από ΜΜΕ προέρχονται και εφευρέσεις, όπως η ξυριστική λεπίδα, το φωτοαντιγραφικό μηχάνημα, οι γρήγορες φωτογραφίες τύπου Polaroid, το ελικόπτερο, το σελοφάν, το στυλό τύπου Bic, κτλ.

Έχει παρατηρηθεί από αρκετές έρευνες ότι η αύξηση του μεγέθους μιας μονάδας δεν σημαίνει και ανάλογη αύξηση των προσπαθειών της για

έρευνα σε νέες μεθόδους και προϊόντα ή ακόμη ότι σε μερικούς κλάδους η αύξηση του μεγέθους εμποδίζει την αύξηση της έρευνας.

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις επιχειρήσεων που παράγουν πρωτοποριακά προϊόντα τα οποία όμως σαν εφευρέσεις δεν προέρχονται από τις ίδιες αλλά από μικρές επιχειρήσεις ή ερευνητές.

Ακόμη στις ΜΜΕ υπάρχει υψηλού βαθμού ελαστικότητα που εκφράζεται με τη μεγάλη ικανότητα προσαρμογής τους σε μεταβαλλόμενες καταστάσεις. Το ίδιο προϊόν ή υπηρεσία μπορεί να έχει διάφορες μικρές παραλλαγές έτσι ώστε να καλύπτει την διαφορά που υπάρχει στην ίδιου είδους ζήτηση από πελάτη σε πελάτη. Σε αυτό παίζουν σημαντικό ρόλο οι προσωπικές σχέσεις κι γνωριμία με την πελατεία που επιτυγχάνονται ευκολότερα στις ΜΜΕ σε σύγκριση με τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Σημαντική είναι η πρόσφορα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι περισσότερες από τις νέες θέσεις εργασίας έχει αποδειχθεί ότι δεν προέρχονται από τις μεγάλες επιχειρήσεις αλλά από τις μικρές.

Ο λόγος φαίνεται να είναι ότι οι μικρές, δυναμικές και ευέλικτες οικονομικές μονάδες στις οποίες κυριαρχεί η ιδιωτική πρωτοβουλία αναζητούν πιο δραστήρια τις ευκαιρίες σε σχέση με τις πολύ μεγαλύτερες, απρόσωπες και βραδυκίνητες επιχειρήσεις.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί σε αυτό το σημείο ότι στις ΜΜΕ είναι ευκολότερη η αξιοποίηση των ιδιαίτερων ικανοτήτων και των ταλέντων των εργαζομένων και η εξειδίκευσή τους. Οι περισσότερες ΜΜΕ χαρακτηρίζονται από το επιχειρηματικό δαιμόνιο, τη δημιουργία και τις δυνατότητες καινοτομιών των ατόμων που εργάζονται σε αυτές.

Είναι έντονη η προσδοκία κέρδους, αφού πολλοί από τους ιδιοκτήτες-διευθυντές των ΜΜΕ εργάζονται για δικό τους λογαριασμό. Το κέρδος της επιχείρησής τους είναι και ο μισθός τους. Το μέγεθος των κερδών σχετίζεται άμεσα με τον τύπο των διοικητικών αποφάσεων, τον ιδιοκτήτη, το χρόνο και την προσπάθεια που αναλώνει στην επιχείρηση.

Λόγω τον μικρού βαθμού γραφειοκρατικής οργάνωσης, οι ΜΜΕ έχουν την ικανότητα να αντιδρούν πιο γρήγορα στις απαιτούμενες αλλαγές και

ενισχύεται η δυνατότητα ταχύτερης λήψης αποφάσεων.¹

6. Μειονεκτήματα των ΜΜΕ

Εκτός όμως από τα πλεονεκτήματα αυτά, υπάρχει και ένας σημαντικός αριθμός μειονεκτημάτων που είναι υπεύθυνος για την εξαφάνισή τους από την αγορά καθώς και για την καταδίκη τους σε αποτυχία. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ως μειονεκτήματα αναφέρονται όλα της τα πλεονεκτήματα αν εξεταστούν από την αρνητική τους πλευρά.

Σημαντικό μειονέκτημα είναι ότι ο ιδρυτής-ιδιοκτήτης που είναι συνήθως δημιουργικό άτομο, δεν έχει πάντα τις απαραίτητες διευθυντικές ικανότητες για την οργάνωση και διαχείριση της επιχείρησής του. Συνήθως επενδύει όλα, ή σημαντικό μέρος των διαθέσιμων περιουσιακών του στοιχείων, διατρέχοντας τον κίνδυνο να απολέσει τα πάντα καθώς και να εξοφλήσει κάθε χρέος που δημιουργείται.

Έχουν περιορισμένη πιστωτική επιφάνεια ή δυνατότητες χρηματοδότησης. Η δανειοδότηση και κάθε είδους επιχορήγηση προς μια ΜΜΕ είναι συνήθως περιορισμένη και δύσκολο να βρεθεί.

Τα ωράρια εργασίας είναι εξαντλητικά ο ιδιοκτήτης πρέπει να αναλώνει πάρα πολύ χρόνο στην επιχείρηση. Στις ΜΜΕ κυριαρχεί το φαινόμενο ο ιδιοκτήτης-επιχειρηματίας να πηγαίνει πρώτος και να φεύγει τελευταίος.

Οι ιδιοκτήτες των ΜΜΕ πρέπει να έχουν γενικές γνώσεις και όχι εξειδικευμένες όπως συμβαίνει σε μια μεγάλη επιχείρηση κυρίως όταν δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσληψης εξειδικευμένων στελεχών. Πρέπει να μπορούν να αντιλαμβάνονται όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης και να είναι

¹ Χαράλαμπος Κ. Κανελλόπουλος, Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητα.

σε θέση να επέμβουν, γεγονός που απαιτεί γνώσεις και χρόνο. Η αποδοτική χρησιμοποίηση του χρόνου του ιδιοκτήτη είναι σημαντικός παράγοντας επιτυχίας της ΜΜΕ.

Αντιοικονομικές προμήθειες πρώτων υλών. Γίνονται σε μικρές ποσότητες με υψηλό κόστος. Η ποιότητά τους και ο χρόνος παράδοσής τους δεν είναι πάντα ικανοποιητικά.

Γίνεται υποαπασχόληση των πάγιων εγκαταστάσεων.

Υπάρχει μικρή παραγωγική ικανότητα και συνήθως, αδυναμία κάλυψης μεγάλων παραγγελιών είτε της εγχώριας αγοράς είτε του εξωτερικού.

Δεν υπάρχει δυνατότητα αλλά και επιθυμία ουσιαστικής έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων λόγω έλλειψης των απαραίτητων κεφαλαίων, προσωπικού και υποδομής. Συνήθως ακολουθείται ο ασφαλής δρόμος της αντιγραφής των προϊόντων του μεγάλου βιομηχανικού ανταγωνιστή.

Υπάρχει υποτυπώδης εμπορική οργάνωση που χαρακτηρίζεται από ανεπαρκείς πληροφορίες αγοράς και από ανεπαρκή δίκτυα πωλήσεων-διανομών.

Τέλος, το κυριότερο μειονέκτημα των ΜΜΕ είναι η μεγάλη "νηπιακή θνησιμότητα", π.χ. στις Η.Π.Α. έχει υπολογιστεί ότι κάθε χρόνο ιδρύονται 500 χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά από αυτές μόνο οι μισές επιζούν μετά 18 μήνες και μετά 10 χρόνια επιβιώνει μόνο το 20%.

Ο κυριότερος λόγος της τόσο μεγάλης νηπιακής θνησιμότητας τους, είναι η μεγάλη ευκολία εισόδου και το γεγονός ότι δεν υπάρχουν προϋποθέσεις απαγορευτικές για την ίδρυση μιας ΜΜΕ. Κύριος υπαίτιος των τόσων αποτυχιών είναι η κακή διοίκηση, τα υψηλά λειτουργικά έξοδα, οι κακοπληρωτές πελάτες, η κακή επιλογή τοποθεσίας, διάφορες ανταγωνιστικές αδυναμίες, δυσκολίες και προβλήματα με τα αποθέματα και υπερβολικά μεγάλο ποσοστό πάγιων ενεργητικών.²

² Χαράλαμπος Κ. Κανελλόπουλος, Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητα.

7. Ρόλος των ΜΜΕ

Ο ρόλος των ΜΜΕ κυρίως σε μια χώρα με περιφερειακές ανισότητες όπως η Ελλάδα είναι πολύ σημαντικός, διότι:

- ο Συμβάλλουν στην αποκέντρωση και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην περιφέρεια και μάλιστα σε περιοχές που δεν έχουν επαρκή βιομηχανική υποδομή.
- ο Απορροφούν και δίνουν αξία στις εγχώριες πρώτες ύλες.
- ο Απορροφούν πλεονάζοντες χρηματικούς πόρους που πιθανόν να χρησιμοποιούνταν σε άλλες μη-παραγωγικές δραστηριότητες.
- ο Δίνουν ευκαιρία σε νέους ανθρώπους για απασχόληση και συγχρόνως επιμόρφωση σε διάφορα επαγγέλματα.

8. Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ

Όπως όλες οι επιχειρήσεις, έτσι και οι μικρομεσαίες αντιμετωπίζουν κατά καιρούς αρκετά προβλήματα. Μερικά από τα κυριότερα είναι:

- ο Αδυναμία προμήθειας των απαραίτητων πρώτων υλών καλής και σταθερής ποιότητας και σε επαρκείς ποσότητες.
- ο Δυσκολίες χρηματοδότησης.
- ο Έλλειψη πληροφόρησης.
- ο Δυσκολίες στην πρόσβαση σε μεγάλες αγορές, όπως εξαγωγές, συμμετοχή σε διαγωνισμούς του δημοσίου, κλπ.
- ο Μικρή ανταγωνιστικότητα των προϊόντων σε σύγκριση με εκείνα άλλων χωρών.
- ο Έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και διοικητικών στελεχών.
- ο Δυσκολία πρόσβασης σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, όπως σχεδιασμού νέων προϊόντων ή κτιρίων, έρευνες αγοράς, κλπ.

II. Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

1. Στρατηγικές για ΜΜΕ

Με την έννοια της στρατηγικής επιχειρηματικών αποφάσεων αναφερόμαστε στις επιχειρηματικές εκείνες αποφάσεις που οφείλει να πάρει η μικρομεσαία επιχείρηση και οι οποίες λόγω της σημαντικότητάς τους μπορούν να επηρεάσουν την ίδια την υπόσταση της επιχείρησης.

Οι στρατηγικές αποφάσεις επηρεάζουν την κατεύθυνση που θα πάρει μακροχρόνια η επιχείρηση. Είναι περίπλοκες στη φύση τους γιατί συμμετέχουν πολλές και διάφορες μεταβλητές και μερικές από αυτές αποτελούν προβλήματα της ίδιας της μικρομεσαίας επιχείρησης ενώ άλλες είναι προβλήματα τα οποία αναφύονται ή θα παρουσιαστούν στην επιχείρηση εξαιτίας εξωτερικών συνθηκών.

Λόγω της σημαντικότητάς τους λοιπόν, τα θέματα που εμπίπτουν σε αυτές θα πρέπει να εξετάζονται διεξοδικά και συλλογικά από όλα τα στελέχη της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένου του επιχειρηματία.

Οι στρατηγικές αποφάσεις έχουν άμεση σχέση με τον σκοπό και τις δραστηριότητες της ΜΜΕ. Μερικές από τις βασικές στρατηγικές για την επιτυχία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναλύονται ως εξής:

- *Δυναμικότητα τόσο στο χώρο λειτουργίας της, όσο και στο χώρο των εργασιών της.* Ταυτόχρονα βέβαια θα πρέπει και ο επιχειρηματίας-ιδιοκτήτης να εκμεταλλευτεί αυτή τη δυναμικότητα μέσα σε συγκεκριμένα όρια γιατί αλλιώς δεν θα είναι σε θέση να πάρει σωστές αποφάσεις. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα της καθημερινότητας των ΜΜΕ που μπορεί να δημιουργεί πολλά προβλήματα.
- *Επιμονή στην συχνή εισαγωγή καινοτομιών.* Συνήθως για τις ΜΜΕ η δυνατότητα ανταγωνισμού με στρατηγική χαμηλού κόστους είναι δύσκολη έως ανέφικτη, γιατί λόγω του μικρού τους μεγέθους δεν μπορούν να επιτύχουν οικονομίες κλίμακας. Ωστόσο μπορεί το μειονέκτημα αυτό να μετατραπεί σε πλεονέκτημα με την χρήση ευέλικτων συστημάτων μικρής μεν παραγωγής αλλά ικανής να σταθεί απέναντι στον βιομηχανικό ανταγωνισμό

και στα τυποποιημένα προϊόντα του.

- *Ανάπτυξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της ΜΜΕ, σε σχέση με την απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων.*
- *Επιδίωξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος με βάση την προσφερόμενη αξία στον αγοραστή και όχι στο κόστος ή στην τιμή του είδους.*
- *Ανάπτυξη σε συγγενείς αγορές και παρόμοια προϊόντα, στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας.*

2. Δραστηριότητες της διοίκησης προσωπικού σε μια ΜΜΕ

Δεν υπάρχουν απόλυτα πρότυπα πρακτικής για τη διοίκηση προσωπικού, ούτε μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι ΜΜΕ τις ίδιες μεθόδους, με αυτές που εφαρμόζουν οι μεγάλες επιχειρήσεις. Με βάση αυτόν το περιορισμό οι δραστηριότητες που ανήκουν γενικά στη διοίκηση προσωπικού μπορούν να προσαρμοστούν στις ΜΜΕ. Παρακάτω αναφέρονται μερικές από τις δραστηριότητες αυτές.

~ Εργασίες ρουτίνας: Είναι αυτές που η συμβολή του Διευθυντή Προσωπικού δεν είναι απαραίτητη και αφορούν σε εργασίες που άνετα αυτοματοποιούνται και δεν απασχολούν πολλά άτομα. Είναι φανερό ότι αυτές οι εργασίες είναι πιο συνήθεις στις ΜΜΕ.

~Εργασίες που χαράσσουν την πολιτική της εταιρίας, που έχουν μελλοντικούς αντικειμενικούς στόχους και η παρουσία του Διευθυντή Προσωπικού έχει καθοριστική σημασία. Είναι λίγες οι ΜΜΕ που έχουν καταφέρει να δώσουν την πρέπουσα σημασία σε αυτές τις δραστηριότητες, ιδιαίτερα στην Ελλάδα.

~ Υπηρεσίες προς τους εργαζόμενους, που παρέχονται από τη Διεύθυνση Προσωπικού και είναι σχετικές με την πρόνοια, την υγιεινή, την ασφάλεια, την ψυχαγωγία και τη δημιουργία ευχάριστου εργασιακού κλίματος. Είναι έντονη η αμεσότητα του εργασιακού κλίματος, αφού το προσωπικό είναι μικρό σε μέγεθος και υπάρχει η δυνατότητα προσωπικής επαφής μεταξύ των εργαζόμενων.

~ Ο σχεδιασμός του εργατικού δυναμικού. Περιλαμβάνει την ανάπτυξη

προβλέψεων για τις δραστηριότητες, την στρατολόγηση και την επιλογή του εργατικού δυναμικού και τον προϋπολογισμό των επεκτάσεων.

~ Ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού: Περιλαμβάνει τον καθορισμό εκπαιδευτικών αναγκών, αναπτυξιακά προγράμματα, οργάνωση εσωτερικής εκπαίδευσης, καθώς και τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση εξωτερικής εκπαίδευσης. Σε αυτόν το τομέα οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα, διότι είναι δύσκολο για αυτές να αντέξουν το κόστος τέτοιων διαδικασιών. Με σωστό όμως προγραμματισμό, θα μπορέσουν να ακολουθήσουν και εκείνες τις απαιτήσεις της εποχής μας.

~ Αμοιβές. Ανάπτυξη κατάλληλης πολιτικής μισθών και ημερομισθίων. Εφαρμογή συστημάτων κινήτρων κατάταξης, βάσει των προσόντων των εργαζομένων. Συλλογικές και επιχειρησιακές διαπραγματεύσεις με τα εργατικά σωματεία.

~ Εργασιακές και βιομηχανικές σχέσεις. Αναγνώριση των εργατικών σωματείων και καλλιέργεια σχέσεων με αυτά. Εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας για την απασχόληση, καθώς και τους κανονισμούς εργασίας.

3. Πολιτική μισθών και ημερομισθίων

Ένα από τα πιο σπουδαία θέματα για το προσωπικό των ΜΜΕ, είναι αυτό των μισθών και ημερομισθίων. Οι μισθοί αποτελούν πηγή υποκίνησης για τους υπαλλήλους για την αποτελεσματική τους εργασία. Ο συντελεστής αμοιβών που προσφέρεται είναι ένα από τα πιο σπουδαία ανταλλάγματα προς ένα άτομο που σκέπτεται να αναλάβει μία νέα θέση. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στα συστήματα που χρησιμοποιούν οι ΜΜΕ, αν και, ιδιαίτερα στη χώρα μας, δεν έχει γίνει ακόμα αντιληπτή η αναγκαιότητα ύπαρξης μιας συγκεκριμένης πολιτικής μισθών.

Ο όρος πολιτική μισθών και ημερομισθίων αναφέρεται στην κατάστρωση και εφαρμογή πολιτικής και μεθόδων για την αμοιβή των υπαλλήλων και των εργατών που περιλαμβάνει θέματα, όπως η αξιολόγηση του έργου, η ανάπτυξη και διατήρηση μιας δομής αμοιβών, η έρευνα σχετικά

με τις αμοιβές, οι αμοιβές ως κίνητρα, η μεταβολή και οι προσαρμογές των αμοιβών, οι συμπληρωματικές παροχές και άλλα σχετικά θέματα.

Στις ΜΜΕ τα θέματα των αμοιβών τα χειρίζεται συνήθως ο ιδιοκτήτης και πιο σπάνια ο διευθυντής, ενώ στις οργανωμένες ΜΜΕ βλέπουμε να αναθέτουν σε ειδικευμένα άτομα τα θέματα αυτά.

Υπάρχουν διάφορα συστήματα αξιολόγησης του έργου που ανάλογα με αυτά διαμορφώνεται το ύψος των μισθών. Στην περίπτωση των ΜΜΕ, το πιο διαδεδομένο σύστημα είναι η μέθοδος διαβάθμισης (Ranking System). Προϋπόθεση για αυτή την κατάταξη αποτελεί η ανάλυση του έργου. Ανάλογα με την περιγραφή, που προκύπτει από αυτή την ανάλυση, τα έργα διαβαθμίζονται, βάσει των απαιτήσεων ή των δυσκολιών τους, αρχίζοντας από εκείνο που έχει τις λιγότερες και τελειώνοντας σε εκείνο που έχει τις περισσότερες. Σε κάθε κατηγορία δίνεται η σχετική αμοιβή και στη συνέχεια ο ιδιοκτήτης ή στην καλύτερη περίπτωση μια επιτροπή από διοικητικά στελέχη ελέγχει για τη διάρθρωση φανερών ανισοτήτων.

Οι ιδιοκτήτες των ΜΜΕ προτιμούν αυτή τη μέθοδο, διότι γνωρίζουν καλά τους εργαζόμενους, καθώς και το είδος της εργασίας που έχει αναλάβει ο καθένας τους και τους είναι αρκετά εύκολο να διαμορφώνουν μια συγκεκριμένη πολιτική μισθών. Οι υπόλοιπες μέθοδοι δύσκολα εφαρμόζονται στις ΜΜΕ και για αυτόν το λόγο δε θα γίνει αναφορά.

Για τις ΜΜΕ η αμοιβή μπορεί να αποτελέσει ένα κύριο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα τόσο σε σχέση με τις άλλες επιχειρήσεις, του ίδιου ή και μεγαλύτερου μεγέθους. Αυτό συμβαίνει διότι:

- Μπορεί να προσελκύσει, να διατηρήσει και να υποκινήσει ικανούς εργαζόμενους που θα προτιμούσαν να δουλεύουν σε μία μεγαλύτερη επιχείρηση, λόγω περισσότερων ευκαιριών.

- Να διασφαλίσει υγιείς εργασιακές σχέσεις.

Συγκεντρώνοντας τα δύο παραπάνω θα μπορέσει να αποκτήσει αρκετά καλή φήμη στο επιχειρησιακό περιβάλλον ώστε άτομα ειδικά καταρτισμένα να μην διστάσουν να εργαστούν σε αυτή σε περίπτωση που τους ζητηθεί.

4. Προγραμματισμός του ανθρώπινου δυναμικού στις ΜΜΕ

Έχει αποδειχθεί, από τη μέχρι τώρα ιστορία των ΜΜΕ, ότι χωρίς προγραμματισμό είναι δύσκολο ή ακόμη και ανέφικτο να λειτουργήσει μία τέτοια επιχείρηση. Επομένως θα πρέπει, αν επιθυμούν να παραμείνουν στο προσκήνιο, να αναπτύξουν τον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού, αφού είναι στενά συνδεδεμένο με την παραγωγικότητα και την αναπτυξιακή πορεία κάθε επιχείρησης.

Προκειμένου ο διευθυντής προσωπικού μιας ΜΜΕ να επιλέξει το ανθρώπινο δυναμικό, πρέπει να λάβει υπόψη του τις κοινωνικές, πολιτικές και κυρίως, τις τεχνολογικές αλλαγές. Οι αλλαγές που προέρχονται από τη νέα τεχνολογία και ιδιαίτερα, από τη μικροηλεκτρονική επανάσταση, οδηγούν τους υπεύθυνους σε αλλαγή των μεθόδων προγραμματισμού.

Τα επαγγέλματα και οι εργασίες με σχετικά μικρό βαθμό εξειδίκευσης αντικαθίστανται από επαγγέλματα και εργασίες που απαιτούν μήνες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης για να επιτευχθούν. Το γεγονός αυτό κάνει επιτακτική την ανάγκη να γνωρίζουν από πριν οι διευθυντές προσωπικού τις ανάγκες τους σε ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να γίνεται πιο πιθανή η επιλογή των κατάλληλων υπαλλήλων και στον κατάλληλο αριθμό.

Πιο συγκεκριμένα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο διευθυντής προσωπικού είναι πολύπλευρα. Από τη μια υπάρχουν σημαντικές προϋποθέσεις σε υψηλές επιδόσεις ανάπτυξης με τη βοήθεια της νέας τεχνολογίας. Από την άλλη μεριά, όμως, υπάρχει και η ανάγκη μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων της τεχνολογίας στην απασχόληση. Για αυτό θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών, όχι μόνο για την μείωση των αρνητικών επιπτώσεων, αλλά και για την χρησιμοποίηση της νέας τεχνολογίας, με τρόπο τέτοιο, ώστε να αυξάνεται η παραγωγικότητα της επιχείρησης.

Η συνεργασία, όμως των εργαζομένων δεν είναι εύκολη, διότι ήδη η εισαγωγή της μικροηλεκτρονικής έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα στους υπαλλήλους αλληλογραφίας και αρχείων, στους υπαλλήλους που η εργασία τους σχετίζεται με απογραφές, τιμολόγια, κλπ. Πολλοί απ' αυτούς τους

υπαλλήλους θα χάσουν τη δουλειά τους και θα πρέπει να μετεκπαιδευτούν σε μία νέα ειδικότητα. Για το λόγο αυτό, λοιπόν, οι managers θα πρέπει να έχουν δημιουργήσει επιτυχημένο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες στις ειδικότητες της νέας τεχνολογίας.

Η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού σε πολλές επιχειρήσεις είναι αποτέλεσμα, της αποτυχίας να προσδιοριστούν από πριν οι ανάγκες της και να εκπαιδευτεί το προσωπικό στις απαραίτητες ειδικότητες. Σε ορισμένες, όμως, περιπτώσεις η έλλειψη του εργατικού δυναμικού σε ορισμένα επαγγέλματα είναι αποτέλεσμα των κοινωνικών αλλαγών. Ακόμα και σε τομείς σχετικά υψηλής ανεργίας, υπάρχουν ελλείψεις υπαλλήλων εξαιτίας του χαμηλού γοήτρου ή του ανιαρού περιβάλλοντος που έχουν αυτά τα επαγγέλματα. Εφόσον, λοιπόν, οι επιχειρήσεις καταλήγουν να εξαρτώνται από μια αυξανόμενη ποικιλία σπανίζοντος εργατικού δυναμικού, θα πρέπει να εξασφαλίσουν τη διάθεση επαρκούς προσφοράς. Αυτό θα το επιτύχουν μόνο, δίνοντας μεγαλύτερη προσοχή στον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού.

5. Βασικές απαιτήσεις για έναν αποτελεσματικό προγραμματισμό

Ο προγραμματισμός του ανθρώπινου δυναμικού είναι μία διαδικασία συνεχούς ανασκόπησης των αλλαγών που γίνονται στο εργατικό δυναμικό. Η ανασκόπηση αυτή μπορεί να γίνει πολύ πιο εύκολα στις ΜΜΕ αφού απασχολούν σχετικά μικρό αριθμό εργαζομένων. Είναι απαραίτητο για τις επιχειρήσεις να κινούνται πάνω σε βασικές υποθέσεις, σχετικά με τις ανάγκες και τις ελλείψεις που αναμένεται να παρουσιαστούν.

Οι υποθέσεις έχουν τους εξής κοινούς σκοπούς:

- Να παρέχουν ένα κοινό πλαίσιο για όλους τους managers της επιχείρησης.
- Να καθορίσουν τους βασικούς τομείς αναπτυξιακής πολιτικής και να ενθαρρύνουν τους managers να λάβουν υπόψη τους, νέους τομείς προγραμματισμού.

~ Να καθορίσουν τις προθέσεις πολιτικής της επιχείρησης.

Οι ΜΜΕ δεν πρέπει να συγκεντρώνουν τις προβλέψεις τους σε μία ολόκληρη σειρά κατηγοριών, γιατί έτσι γίνεται πολύ περίπλοκη η διαδικασία του προγραμματισμού, ιδιαίτερα στη ελληνική πραγματικότητα.

Είναι, συνεπώς, απαραίτητη η επισκόπηση του ανθρώπινου δυναμικού μιας ΜΜΕ και η επιλογή εκείνων των τομέων που φαίνονται σημαντικοί για τη λειτουργία του. Για παράδειγμα, μία ΜΜΕ δεν είναι σε θέση να προβλέψει τα αναμενόμενα ποσοστά ανεργίας για μια συγκεκριμένη περίοδο, αλλά μπορεί, κάλλιστα, να έχει σημαντικές πληροφορίες για την εξέλιξη της προσφοράς εργασίας στην τοπική αγορά.

Έχοντας ολοκληρώσει τις δυνατές προβλέψεις της, μία ΜΜΕ πρέπει να εξετάσει τα διαθέσιμα σχέδια για την εκπλήρωσή τους, τα οποία μπορεί να είναι:

- σχέδια προσλήψεων προσωπικού,
- σχέδια προαγωγών και σχέδια εκπαίδευσης.
- σχέδια για τις αμοιβές,
- σχέδια για συνταξιοδότηση, αναγκαστικές απολύσεις και προγραμματισμένη μείωση προσωπικού,
- σχέδια για τις εργασιακές σχέσεις και το εργασιακό περιβάλλον και
- σχέδια για την ανάπτυξη και βελτίωση της διοίκησης (management).

Οι περισσότερες ΜΜΕ επηρεάζονται από τις αλλαγές που λαμβάνουν χώρα στο περιβάλλον τους, όπως η ανάπτυξη τεχνολογίας και η ένταση του διεθνούς ανταγωνισμού. Επίσης η ανάπτυξη του management μπορεί να θεωρηθεί ως ένας αποτελεσματικός τρόπος για να διατηρηθεί και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των managers.

III. Δραστηριότητες ΜΜΕ

1. Συλλογικές δραστηριότητες ΜΜΕ και ανταγωνισμός

Οι ΜΜΕ έχει αποδειχθεί ότι παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη

ακόμα και σε περιόδους οικονομικής κρίσης, στη διατήρηση ή δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην προώθηση καινοτομιών. Δεν είναι, λοιπόν, περίεργο το γεγονός ότι η ενίσχυση των ΜΜΕ αποτελεί τα τελευταία χρόνια αντικείμενο ιδιαίτερης κρατικής μέριμνας.

Η οικονομική πολιτική του κράτους διαμορφώνεται συνεκτιμώντας το ρόλο αυτών των επιχειρήσεων στην οικονομική ανάπτυξη, παίρνοντας κατάλληλα μέτρα. Το ίδιο συμβαίνει και σε υπερεθνικό επίπεδο, στα πλαίσια των διακρατικών οικονομικών οργανισμών. Άλλωστε και οι ίδιες οι ΜΜΕ καταφεύγουν σε διάφορες μορφές συνεργασίας μεταξύ τους.

Η κοινοπρακτική αυτή πράξη, εκφράζεται νομικά είτε σε επίπεδο μιας απλής ενοχικής σύμβασης, είτε σε επίπεδο νομικού προσώπου. Η κοινοπραξία με τις παραπάνω νομικές μορφές, οικονομικά αναπτύσσεται, είτε στην κοινή αγορά πρώτων υλών, στην παραγωγή και προώθηση των πωλήσεων των μελών της κοινοπραξίας, είτε σε εξαγωγικές δραστηριότητες των προϊόντων των μελών τους.

Από οικονομική σκοπιά, οι διάφορες μορφές συνεργασίας των ΜΜΕ διαιρούνται σε συνεργασίες κύριων και βοηθητικών λειτουργιών της επιχείρησης. Έτσι, ως κοινοπραξία μπορεί να ορισθεί, για τις ΜΜΕ, η, σε οικονομικό επίπεδο, συνεργασία επιχειρήσεων, που παραμένουν νομικά και οικονομικά αυτοτελείς, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Τα αποτελέσματα αυτά έχουν ως συνέπεια την βελτίωση της δομής της αγοράς. Οι συνέπειες της συνεργασίας εξαρτώνται πάντοτε από τις συνθήκες της κάθε περίπτωσης, δηλαδή από τις συνθήκες της αγοράς, τη θέση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν, τη μορφή συμπεριφοράς, την αντίδραση των ανταγωνιστών και των προμηθευτών και άλλους παράγοντες.

2. Συνεταιρισμοί και ΜΜΕ

Παρά το γεγονός, ότι οι αστικοί συνεταιρισμοί καταναλωτικοί, προμηθευτικοί, παραγωγικοί κ.ά. στη χώρα μας δεν έχουν αναπτυχθεί

επαρκώς, έχουν από καιρό, αρχίσει να γίνονται σοβαρές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση, ιδιαίτερα στο χώρο της διανομής.

Στο χώρο των ΜΜΕ, οι εξελίξεις που επιβλήθηκαν από την ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ., έγιναν αιτία, ένα ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα από τους επαγγελματιοβιοτέχνες να συμμετέχει στις προσπάθειες οργάνωσης της δουλειάς τους σε συνεταιριστική βάση.

Η αναλυτική μελέτη διάρθρωσης των ΜΜΕ των κλάδων της μεταποίησης, της διανομής και των υπηρεσιών, μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι οι προοπτικές αναδιάρθρωσής τους είναι ταυτόσημες προς τις εξελίξεις που χαρακτηρίζουν τις παραγωγικές σχέσεις και τους φορείς παραγωγής στις σημερινές συνθήκες.

Η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και η αναζήτηση νέων μεθόδων αύξησης της παραγωγικότητας, επιβάλλουν την υιοθέτηση οργανωτικών λύσεων, που το κόστος τους είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί μόνο στα πλαίσια της ορθολογιστικά οργανωμένης παραγωγής. Τα αποτελέσματα είναι λίγο πολύ γνωστά σε όλους μας.

Οι πολυεθνικές και τα μονοπωλιακά συγκροτήματα εξουσιάζουν ένα μεγάλο μέρος της παραγωγικής δραστηριότητας. Επιπλέον, οι περισσότερες ΜΜΕ αναπτύσσουν δραστηριότητες που εξαρτώνται από την υπηρεσία των στρατηγικών επιδιώξεων του μονοπωλιακού κεφαλαίου. Στην Ελλάδα, πάνω από το 90% του συνολικού αριθμού των επιχειρήσεων, τόσο στον τομέα της μεταποίησης, όσο και στον τομέα της διανομής και των υπηρεσιών είναι ΜΜΕ.

3. Ο συνεταιρισμός λύση για τους επαγγελματιοβιοτέχνες

Είναι σαφές, ότι οι συνεταιρισμοί αποτελούν οικονομικές οργανώσεις, που γεννήθηκαν μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα. Έχουν τη μορφή της ιδιωτικής καπιταλιστικής επιχείρησης και διαφέρουν από αυτή για την ελεύθερη, δημοκρατική και συλλογική τους δράση.

Οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής δημιούργησαν την ανάγκη της

συλλογικής και εθελοντικής οικονομικής οργάνωσης των εργαζομένων, πάνω στη βάση της αλληλεγγύης και της αμοιβαίας βοήθειας, για να υπερασπίσουν τα οικονομικά τους συμφέροντα ενάντια στην τάξη των εκμεταλλευτών.

Πρώτα οι εργάτες χρησιμοποίησαν το συνεταιρισμό ως μέσο αντιμετώπισης της εκμετάλλευσης από το βιομηχανικό, τραπεζικό και εμπορικό κεφαλαίο και ακολούθησαν οι βιοτέχνες, οι επαγγελματίες και οι αγρότες, για να πετύχουν μέχρι σήμερα αρκετά οικονομικά οφέλη με διάφορες μορφές.

Ο Συνεταιρισμός ως οικονομική οργάνωση του καπιταλιστικού συστήματος πέρα από την οικονομική καλυτέρευση των μελών του, στοχεύει και:

- Στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
- Στην αύξηση της παραγωγικότητας.
- Στο ανέγασμα του εκπολιτιστικού και μορφωτικού επιπέδου των μελών του.
- Στη διαπαιδαγώγηση των εργαζομένων σε πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης της αγωνιστικής συνείδησης.

Ο συνεταιρισμός είναι όργανο πάλης για επαγγελματικές και εκπολιτιστικές διεκδικήσεις των εργαζομένων. Μπορεί εύκολα να ενώσει ανθρώπους με διαφορετικές θρησκευτικές και ιδεολογικές πεποιθήσεις και να ενισχύσει την υπεράσπιση της ειρήνης.

4. Προοπτικές ανάπτυξης συλλογικών δραστηριοτήτων

Το πρόβλημα των ελληνικών ΜΜΕ είναι κυρίως πρόβλημα διαρθρωτικό.

Πρόκειται για 130.000 μονάδες, περίπου, που απασχολούν μέχρι 50 άτομα και από τις οποίες οι 110.000 περίπου, δηλαδή το 85% απασχολούν μέχρι 4 άτομα. Ένα τεράστιο, δηλαδή, πλήθος πολύ μικρών μονάδων με κύριο χαρακτηριστικό την αυτοαπασχόληση του φορέα. Ο κατακερματισμός, επομένως, της παραγωγής σε ένα δυσανάλογα μεγάλο αριθμό πολύ μικρών

επιχειρήσεων σε συνδυασμό με το χαμηλό βαθμό επιχειρηματικότητας, μεθόδων διοίκησης, οργάνωσης και αφομοίωσης νέων τεχνικών και μεθόδων αποτελούν τη βασική αδυναμία των ελληνικών ΜΜΕ.

Βέβαια, πρέπει να σημειώσουμε ότι τα προβλήματα αυτά ούτε την ίδια ένταση, ούτε την ίδια έκταση έχουν σε όλους τους κλάδους και σε όλες τις ΜΜΕ. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές στα προβλήματα, τις ανάγκες και τη διάρθρωση. Ωστόσο, ο κατακερματισμός της παραγωγής και της ανεπαρκούς οργανωτικής και λειτουργικής δομής δεν παύει να αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό και το μεγαλύτερο πρόβλημα στο χώρο των ΜΜΕ. Από την άλλη μεριά, ο κρατικός μηχανισμός φαίνεται ανέτοιμος και αδιάφορος να ασχοληθεί έγκαιρα τα προβλήματά τους και να δώσει της κατάλληλες λύσεις.

Η παραιτούμενη οικονομική κρίση και η δυσμενής διεθνής συγκυρία, που έχει άμεσες και δυσβάστακτες επιπτώσεις στο χώρο των ΜΜΕ, οπωσδήποτε επιτείνει τα προβλήματα αυτά, αλλά και δημιουργεί νέες ανάγκες και πιέσεις και δίνει επείγοντα χαρακτήρα στην αναζήτηση νέων μεθόδων οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ.

IV. Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνιών (EOMMEX)

1. Ο ρόλος του EOMMEX

Ο EOMMEX από το 1977 έως το 1984, παρέχει δωρεάν υπηρεσίες τεχνικοοικονομικού συμβούλου, εισάγοντας την ιδέα της συστηματικής διοίκησης των επιχειρήσεων και της οργάνωσης εργασίας στο χώρο των ΜΜΕ. Δημιούργησε βαθμιαία μία αγορά για τους συμβούλους επιχειρήσεων.

Το έργο του, την ίδια περίοδο, με νομοθετικές ρυθμίσεις, εμπλουτίστηκε με μια νέα σειρά δραστηριοτήτων, όπως η ίδρυση εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου, η αξιολόγηση και αξιοποίηση καινοτομιών και η ίδρυση και συμμετοχή σε υφιστάμενες επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας βιοτεχνικών προϊόντων.

Από το 1983, με τροποποίηση του νομικού πλαισίου (Ν.1479/84), αρχίζει η ενασχόλησή του με χρηματοπιστωτικά θέματα, όπως, δάνεια, οικονομικές ενισχύσεις, εγγυητικές επιστολές και η συμμετοχή του στην εφαρμογή των Αναπτυξιακών Νόμων, διευρύνοντας τους ορίζοντες στήριξης των ΜΜΕ.

Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις ΜΜΕ, με τη δική του υποβοήθηση, η ανάπτυξη του θεσμού της υπεργολαβίας, η αξιολόγηση και ενίσχυση καινοτομιών, η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις ΜΜΕ, η προώθηση της συνεταιριστικής και κοινοπρακτικής οργάνωσης τους, η εισαγωγή της ιδέας του βιομηχανικού σχεδιασμού, της λειτουργίας του μάρκετινγκ, της οργάνωσης εκθέσεων προϊόντων ΜΜΕ αλλά και των προγραμμάτων κατάρτισης των βιοτεχνών, αποτελούν αναπτυξιακό έργο, που μπορεί, για τα ελληνικά δεδομένα, να χαρακτηριστεί πρωτοποριακό.

Την περίοδο 1994-2000 συμμετείχε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας (ΕΠΒ), ενώ παράλληλα υλοποίησε και άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Επαγγελματικής Κατάρτισης ADAPT II, CRAFT, HORIZON, YOUTHSTART, κλπ.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.2414/96 μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρία (Π.Δ.159/97), με μοναδικό μέτοχο το Υπουργείο Ανάπτυξης και λειτουργούσε χάριν του δημοσίου συμφέροντος, με βάση τους κανόνες ιδιωτικής οικονομίας, με πεδίο αρμοδιότητας τη στήριξη των ΜΜΕ του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα της Οικονομίας.

Μετά την ψήφιση του Ν. 2702/99, ο ΕΟΜΜΕΧ αναδιαρθρώθηκε συνολικά, στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας, εξυγιάνθηκε οικονομικά και αναπροσάρμοσε το ρόλο και τη στρατηγική του, προκειμένου να συνεχίσει να συμβάλει οικονομικά και αποτελεσματικά, στην αντιμετώπιση των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην εποχή της νέας οικονομίας.

2. Σκοπός και τομείς δράσεις του ΕΟΜΜΕΧ

Οι βασικοί στόχοι του Οργανισμού για την περίοδο 1995-2000 ήταν οι εξής:

- Η Συμβολή στο συστηματικό σχεδιασμό και στην εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για την ανάπτυξη των ΜΜΕ.
- Η Προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και ανάπτυξη ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Η Ενίσχυση της δημιουργίας υλικών και άυλων υποδομών στήριξης των ΜΜΕ.

Οι κυριότεροι τομείς δράσης του ΕΟΜΜΕΧ είναι:

- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και δημιουργία νέων επιχειρήσεων.
- Δράσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- Υποστήριξη των επενδυτικών δραστηριοτήτων των ΜΜΕ.
- Προώθηση της τεχνολογικής αναβάθμισης των επιχειρήσεων.
- Αξιοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας.
- Στήριξη της Ελληνικής Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας.
- Προώθηση Διεθνών Συνεργασιών και Εξωστρέφεια των ΜΜΕ.
- Επαγγελματική κατάρτιση των ΜΜΕ από το ΚΕΚ ΕΟΜΜΕΧ.
- Δημιουργία υποδομών στήριξης των Επιχειρήσεων.

Ο ΕΟΜΜΕΧ όλα αυτά τα χρόνια λειτούργησε αποδοτικά ως δημόσιος Οργανισμός και πρόσφερε σημαντικό αναπτυξιακό έργο. Μετά την ολοκλήρωση της οικονομικής εξυγίανσης και της λειτουργικής αναδιάρθρωσής του, θα συνεχίσει να είναι ένας Οργανισμός εργαλείο ανάπτυξης στα χέρια της Πολιτείας, ένας Φορέας ουσιαστικής στήριξης των ΜΜΕ.

B: Χρηματοδότηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον και αναγνώριση της σημασίας και του ρόλου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην οικονομική

ανάπτυξη, αλλά και στην αντιμετώπιση διαφόρων ζωτικών προβλημάτων που απασχολούν όλες τις χώρες. Πρέπει να αναφέρουμε λοιπόν, ότι για την συνέχιση και την καλή τους λειτουργία, είναι αναγκαία σε πολλές περιπτώσεις η χρηματοδότησή τους. Στη συνέχεια θα αναφερθούν αναλυτικότερα μερικά από τα χρηματοδοτικά προγράμματα που χορηγούνται στις ΜΜΕ.

I. Σύντομο ιστορικό

Η οργάνωση του πιστωτικού συστήματος της χώρας δεν προέβλεπε ιδιαίτερη μεταχείριση για τις βιοτεχνίες, από πλευράς τραπεζικών διευκολύνσεων, μέχρι το 1966. Η δανειοδότησή τους γινόταν μέσα από το εμπορικές Τράπεζες και στα πλαίσια των γενικών πιστωτικών κανόνων που κατά καιρούς ίσχυαν.

Το αποτέλεσμα ήταν ότι οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις, στην προσπάθειά τους να επιτύχουν τις αναγκαίες για την ανάπτυξή τους πιστώσεις, συναντούσαν αυξημένες, σε σύγκριση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, δυσχέρειες, εξαιτίας της αδυναμίας τους να εξασφαλίσουν τις εμπράγματα ασφάλειες και αποδείξεις των καλών προοπτικών για τις επιδιώξεις τους.

Η Πολιτεία, προσπαθώντας να αλλάξει την κατάσταση στον χώρο της βιοτεχνικής πίστης προς όφελος των ΜΜΕ, θέσπισε διάφορα ειδικά μέτρα για τον εφοδιασμό των βιοτεχνιών με επαρκή και κατάλληλα για τις ανάγκες τους σε κεφάλαια.

Με απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής το 1966 (απόφαση Ν.Ε. 1421/1/28.7.1966) συστήθηκε ένα «Ειδικό Κεφάλαιο» για τη χρηματοδότηση της Βιοτεχνίας. Ειδικότερα δεσμεύτηκε ένα ποσοστό μέχρι 6% της, από 1.1.1966 και μετά, αύξησης του συνόλου των δραχμικών καταθέσεων στις εμπορικές τράπεζες των ιδιωτών, των Δημοσίων Επιχειρήσεων και των Δημοσίων Οργανισμών (εκτός από τους λογαριασμούς τους ταμειακής διαχείρισης, καθώς και των καταθέσεων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων).

Επιπλέον, η δανειοδότηση αυτή γινόταν με ευνοϊκότερους όρους, όπως

χαμηλότερο επιτόκιο από αυτό της αγοράς κλπ., και με την εγγύηση ή όχι του Δημοσίου. Η Πολιτεία, προκειμένου να καλύψει τους πιστωτικούς κινδύνους και να ενθαρρύνει τις εμπορικές Τράπεζες, καθιέρωσε την παροχή της εγγύησης 60-100% προς αυτές για ένα σοβαρό ποσοστό του χορηγούμενου δανείου.

Με την εφαρμογή των μέτρων αυτών βελτιώθηκε η θέση της βιοτεχνίας από την πλευρά της χρηματοδότησης τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

Στη συνέχεια, και συγκεκριμένα το 1978, η Πολιτεία, με τις αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής (197/1113.4.78 και 301/1/8.8.78), βελτίωσε ακόμη περισσότερο τα ειδικά μέτρα χρηματοδότησης, τόσο από πλευράς ύψους δανείων όσο και όρων, προϋποθέσεων και διαδικασιών έγκρισης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσοστό της δέσμευσης στις καταθέσεις σε δραχμές των εμπορικών Τραπεζών αυξήθηκε από 6%, που ήταν από το 1966, σε 7% το 1980, 8% το 1982, 9% το 1983 και 10% το 1984.

Η ρύθμιση αυτή αύξησε κατά πολύ το διατιθέμενο Ειδικό Κεφάλαιο, με συνέπεια, κάτω από την πίεση αυτή, να αυξηθούν και οι Τράπεζες, τα δάνεια προς τη βιοτεχνία.

Με βάση το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο, οι εμπορικές Τράπεζες, που αποτέλεσαν τον χώρο εφαρμογής της εξειδικευμένης παρεμβατικής πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ, έπαιξαν, όπως και οι νομισματοπιστωτικές αρχές, έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των επιπέδων χρηματοδότησης της βιοτεχνίας, ακολουθώντας τη δική τους αυτόνομη και ανεξάρτητη πολιτική χορήγησης δανείων, με βάση τα δικά τους ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Παρά την αυστηρότητα και τον μεγάλο βαθμό καταναγκασμού του συστήματος, λόγω της μεγάλης οικονομικής επιβάρυνσης που συνεπαγόταν η μη συμμόρφωση στις κατευθύνσεις του, οι τράπεζες δεν υπέκυψαν παθητικά στην άκριτη και απεριόριστη πιστωτική επέκτασή τους στη βιοτεχνία. Είναι βέβαιο, ότι γενικά αυτές συνεργάστηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό με τις αρμόδιες αρχές για την επιτυχία των στόχων της συγκεκριμένης πολιτικής. Ταυτόχρονα όμως διατήρησαν την αυτονομία τους στη διαχείριση των κεφαλαίων τους, ακόμα και όταν αυτά ήταν δεσμευμένα με πολύ επαχθείς όρους, και προχώρησαν στην τοποθέτησή τους στους επιθυμητούς τομείς,

ανάλογα με τις ατομικές τους εκτιμήσεις ως προς την παράλληλη εξυπηρέτηση, πέρα από τους γενικότερους σκοπούς, των εσόδων τους και της εξασφάλισης ασφάλειας για τα χορηγούμενα ποσά.

II. Πηγές χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Μερικές από τις πιο γνωστές πηγές χρηματοδότησης των ΜΜΕ είναι:

~ Συγγενείς, φίλοι και αποταμιεύσεις.

Πολλές φορές ο επιχειρηματίας-ιδιοκτήτης της ΜΜΕ, αρχικά χρηματοδοτείται από συγγενείς, φίλους, καθώς και από προσωπικές του αποταμιεύσεις προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες της επιχείρησής του. Αυτό συμβαίνει, γιατί οι κλασικές πηγές χρηματοδότησης και οι εταιρείες επένδυσης κεφαλαίων υψηλού κινδύνου συνήθως δεν χρηματοδοτούν επιχειρηματίες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της ανάπτυξης τους. Έτσι, αργότερα όταν ο επιχειρηματίας χρειαστεί να απευθυνθεί προς υποψήφιους επενδυτές, αυτοί θα δουν ευνοϊκότερα τις περιπτώσεις που ο επιχειρηματίας-ιδιοκτήτης θα έχει επενδύσει ένα μεγάλο μέρος της προσωπικής του περιουσίας στην επιχείρησή του.

~ Τράπεζες.

Αν και οι κλασικοί χρηματοδοτικοί οργανισμοί θεωρούν ότι είναι πολύ επικίνδυνο να χρηματοδοτούν νέες επιχειρήσεις, μερικές τράπεζες αυξάνουν τις χορηγήσεις τους προς τις νέες επιχειρήσεις. Στις περισσότερες περιπτώσεις, χορηγούν σημαντικά ποσά μόνον όταν η εταιρεία προχωρήσει πέρα από το στάδιο της ανάπτυξής της. Παρόλα αυτά μερικές Τράπεζες, είναι πρόθυμες να δανείσουν μικρές επιχειρήσεις, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις σε πάγια στοιχεία ή σε κεφάλαιο κίνησης.

Πρέπει να τονιστεί σε αυτό το σημείο ότι δεν θα πρέπει να αποκλείονται αμέσως, από τους επιχειρηματίες που ιδρύουν μια νέα εταιρεία, οι Τράπεζες, ως υποψήφιες πηγές χρηματοδότησης, καθώς όταν υπάρχουν σοβαρά εχέγγυα, περιλαμβανομένων και των προσωπικών εγγυήσεων, η προθυμία της Τράπεζας για χορήγηση δανείου, αυξάνεται και μειώνεται ο κίνδυνος για

την Τράπεζα.

~ Κυβερνητικά Προγράμματα Δανεισμού.

Σε πολλές χώρες, όπως και στην Ελλάδα, το κράτος χρηματοδοτεί έμμεσα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις παρέχοντάς τους, την εγγύησή του, για δάνεια που χορηγούν χρηματοδοτικοί οργανισμοί. Πολλές φορές και οι ίδιοι οι Κρατικοί οργανισμοί χορηγούν δάνεια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ακόμη και η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχουν αναπτύξει διάφορα προγράμματα δανείων, χορηγήσεων και βοηθημάτων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

~ Επενδυτές Κεφαλαίων Υψηλού Κινδύνου.

Οι εταιρείες επένδυσης κεφαλαίων υψηλού κινδύνου είναι κατά κανόνα ιδιωτικές επιχειρήσεις. Στις περισσότερες περιπτώσεις, προσπαθούν να επιτύχουν μεγάλο ποσοστό αποδοτικότητας των χρημάτων τους με το να επενδύουν σε επιχειρήσεις με υψηλό ρυθμό ανάπτυξης σε όλα τα στάδια της ανάπτυξης.

III. Βασικοί πιστοδοτικοί κανόνες

1. Πιστωτικά κριτήρια

Πιστωτικά κριτήρια είναι εκείνα από την ανάλυση, εξέταση και εκτίμηση των οποίων προκύπτει η ύπαρξη ή μη πιστωτικών κινδύνων και τεκμηριώνεται η δυνατότητα ή όχι της επιχείρησης, που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί, να ανταποκριθεί στις μελλοντικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την πιστοδότηση αυτή.

Προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή μη πιστωτικών κινδύνων γίνονται οι παρακάτω ενέργειες:

· Εξέταση και προσδιορισμός της ανάγκης που θα καλυφθεί από την χρηματοδότηση, καθώς και προσδιορισμός των συνολικών πιστωτικών αναγκών της πιστοδοτούμενης επιχείρησης.

- Εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης και εκτίμηση των δυνατοτήτων της για την ομαλή και απρόσκοπτη εκπλήρωση των υποχρεώσεών της.
- Εξέταση των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά και εκτίμηση της πορείας τους σε όλη τη διάρκεια της πιστοδότησης.

2. Προσδιορισμός της πραγματικής πιστωτικής ανάγκης

Βασικό στοιχείο για την εξέταση μιας πιστοδότησης είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός της ανάγκης που πρόκειται να καλύψει.

Είναι απαραίτητο σε κάθε περίπτωση να γίνεται στάθμιση, εκτίμηση και ιεράρχηση των πραγματικών αναγκών, ποσοτικά και χρονικά, έτσι ώστε με τις πιστοδοτήσεις να καλύπτονται ανάγκες που έχουν άμεση σχέση με τη δραστηριότητα της επιχείρησης και που θα δημιουργήσουν έσοδα και χρηματικές ροές ικανού ύψους για την αποπληρωμή του δανείου ή της πίστωσης. Η σημασία της εκτίμησης των αναγκών είναι προφανής, αφού η ορθή παραγωγική χρησιμοποίηση του δανείου είναι το βασικό εχέγγυο για τη διασφάλιση της αποπληρωμής και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να διερευνάται και να προσδιορίζεται η μορφή της πραγματικής ανάγκης που πρόκειται να καλυφθεί, π.χ.:

- Δανειοδότηση παγίων επενδύσεων.
- Χρηματοδότηση παραγωγής (εφοδιασμός, δαπάνες παραγωγής).
- Χρηματοδότηση αποθεμάτων και πωλήσεων.
- Χρηματοδότηση πιστώσεων προς την πελατεία.
- Χορήγηση εγγυητικών επιστολών ή ενέγγυων πιστώσεων.

Πέρα από την εξέταση της πραγματικής πιστωτικής ανάγκης που πρόκειται να καλύψει η πιστοδότηση, είναι απαραίτητο να γίνει και προσδιορισμός των συνολικών πιστωτικών αναγκών, ποιοτικά και ποσοτικά, με βάση τα προγράμματα δραστηριότητας της επιχείρησης. Θα πρέπει δηλαδή να προσδιοριστούν οι συνολικές ανάγκες για πάγιες επενδύσεις, κεφάλαια κίνησης, ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές.

Ο προσδιορισμός των πραγματικών πιστωτικών αναγκών και των πηγών κάλυψής τους έχει ιδιαίτερη σημασία, αφού σχετίζεται άμεσα με τη δυνατότητα ομαλής αποπληρωμής των υποχρεώσεων της πιστοδοτούμενης επιχείρησης, η οποία επηρεάζεται καθοριστικά από:

- Τη μορφή της πιστοδότησης και τη χρησιμοποίησή της ή μη για άμεσα παραγωγικές ανάγκες της.
- Τη σωστή δανειοδότηση για την πλήρη κάλυψη της πιστωτικής ανάγκης.

Γενικά, οι πιστοδοτήσεις πρέπει να καλύπτουν πραγματικές πιστωτικές ανάγκες, που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την παραγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης. Πρέπει να αποφεύγονται οι πιστοδοτήσεις για κάλυψη ζημιογόνων αποτελεσμάτων ή επισφαλειών, καθώς και εκείνες για έκτακτες κερδοσκοπικές δραστηριότητες.

Πρέπει επίσης να αποφεύγονται οι πιστοδοτήσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα για κάλυψη επενδυτικών αναγκών. Στις περιπτώσεις αυτές κατά κανόνα δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην ομαλή εξυπηρέτηση των πιστοδοτήσεων.³

3. Ανάλυση των συνθηκών της αγοράς

Βασική προϋπόθεση για την ορθή εκτίμηση της μελλοντικής πορείας και των συνθηκών εξέλιξης μιας επιχείρησης είναι η επαρκής γνώση των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά όπου δραστηριοποιείται. Είναι φυσικό οι συνθήκες αυτές να μεταβάλλονται και οι μεταβολές αυτές να έχουν επιπτώσεις, θετικές ή αρνητικές, στη δραστηριότητα της επιχείρησης.

Είναι λοιπόν απαραίτητο να εκτιμώνται οι συνθήκες της αγοράς, τόσο αυτές που επικρατούν όσο και αυτές που πρόκειται να διαμορφωθούν

³ Αλέξιος Σ. Αντωνόπουλος, Τραπεζικές Πιστοδοτήσεις, Κριτήρια και Τεχνικές χορήγησης Δανείων – Πιστώσεων – Εγγυήσεων, Εμπορική τράπεζα της Ελλάδος.

μελλοντικά, προκειμένου να υπάρχει πληρέστερη θεώρηση της πορείας και των προοπτικών της επιχείρησης.

Για την ανάλυση και εκτίμηση των συνθηκών της αγοράς απαιτείται η συγκέντρωση, η μελέτη και η αξιολόγηση των πληροφοριακών, οικονομικών και στατιστικών στοιχείων που καλύπτουν το πεδίο που δραστηριοποιείται η επιχείρηση.

Κύριος σκοπός της ανάλυσης των συνθηκών της αγοράς είναι ο προσδιορισμός των επιδράσεων, ευνοϊκών ή δυσμενών, στη δραστηριότητα της επιχείρησης. Βεβαίως, για την ανάλυση απαιτείται και επαρκής γνώση των κύριων χαρακτηριστικών της επιχείρησης, ώστε να οριοθετηθεί η θέση της στην αγορά.

Τα βασικά στοιχεία που πρέπει να εξετάζονται και να αξιολογούνται είναι:

- Η κατάσταση της αγοράς όπου δραστηριοποιείται η επιχείρηση (μονοπωλιακή, oligοπωλιακή, ανοικτή, εύρος αγοράς, εποχικότητα, διακυμάνσεις, είδος πελατείας κλπ).

- Τα κύρια χαρακτηριστικά του κλάδου. Αριθμός και μεγέθη επιχειρήσεων, κατανομή μεριδίων στην αγορά, τρόπος διαμόρφωσης τιμών, περιθώρια κέρδους, δομή και διαμόρφωση του κόστους, μέθοδοι παραγωγής, εμπορική λειτουργία (τρόποι εφοδιασμού, μέθοδοι πωλήσεων), επενδύσεις (παραγωγικά μέσα, εξέλιξη τεχνολογίας), οικονομική κατάσταση (δανειακή επιβάρυνση, ρευστότητα, κεφάλαια κίνησης κλπ).

- Η φύση του προϊόντος (διάρκεια, πολυπλοκότητα παραγωγής, ποιότητα, υποκατάστατα, ανταγωνισμός).

- Τα κύρια χαρακτηριστικά της επιχείρησης, σε σχέση με αυτά του κλάδου, για τη σύγκριση και τον προσδιορισμό της πλεονεκτικής ή μη θέσης της και των επιρροών που δέχεται από τις γενικότερες οικονομικές εξελίξεις.

Όλα τα παραπάνω, ανάλογα και με το μέγεθος και τον προσανατολισμό της επιχείρησης, εξετάζονται και σε σχέση με τις επικρατούσες συνθήκες στον ευρύτερο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να διαπιστωθεί η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης και η δυνατότητά της για προσαρμογή στις νέες καταστάσεις.

4. Το αντικείμενο της επένδυσης

Το αντικείμενο μιας επένδυσης μπορεί να αναφέρεται:

- Στη δημιουργία μιας νέας μονάδας.
- Στην επέκταση και στον εκσυγχρονισμό μιας υφιστάμενης μονάδας.
- Στην αγορά ή ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Στην αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Στην αγορά μεταφορικών μέσων.
- Στην αγορά τεχνογνωσίας.

IV. Πιστοληπτική ικανότητα χρηματοδοτούμενης επιχείρησης

1. Εξέταση της δυνατότητας εκπλήρωσης των πιστοδοτικών υποχρεώσεων

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη μιας πιστοδοτικής απόφασης είναι η σωστή ενημέρωση. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συγκέντρωση, ανάλυση και αξιολόγηση των απαραίτητων πληροφοριακών και λοιπών στοιχείων, που είναι σχετικά με τη δραστηριότητα και την εξέλιξη της επιχείρησης.

Για την έρευνα αυτή λαμβάνονται υπ' όψη τόσο τα ποιοτικά όσο και τα ποσοτικά στοιχεία της επιχείρησης και των φορέων της.

Τα ποιοτικά στοιχεία αναφέρονται:

- Στο ιστορικό της επιχείρησης (χρόνος ίδρυσης, μεταβολές, εξέλιξη, κλπ).
- Στη διοίκηση και οργάνωση της επιχείρησης (κατανομή αρμοδιοτήτων, στελέχωση, οργάνωση παραγωγικής, εμπορικής και οικονομικής λειτουργίας, κλπ).
- Στην επιχειρηματική δράση των διοικούντων (διοικητικές ικανότητες, εμπειρία, επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, ιστορική εξέλιξη, συναλλακτική συμπεριφορά, κλπ).
- Στη διοικητική συνέχεια (ηλικία, διαδοχή, κλπ).

- Στη λειτουργία του παραγωγικού-συναλλακτικού κυκλώματος (παραγωγικά μέσα, εφοδιασμός προϊόντα, διάθεση, διαδικασίες, όροι συναλλαγών, κλπ).
- Γενικά στη φήμη και στην εικόνα που παρουσιάζει η επιχείρηση στην αγορά.

Τα ποσοτικά στοιχεία αναφέρονται στη διαδοχική εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών. Επομένως για να γίνει σωστή αξιολόγηση τους θα πρέπει να γίνει συγκέντρωση των λογιστικών και οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης, δηλαδή των ισολογισμών, των ισοζυγίων, λογαριασμών εκμετάλλευσης και αποτελεσμάτων και τέλος των ταμειακών προγραμμάτων.

Κύριος σκοπός της ανάλυσης των οικονομικών μεγεθών είναι η διαπίστωση της οικονομικής πορείας της επιχείρησης στο παρελθόν και το παρόν, καθώς και η εκτίμηση της μελλοντικής της εξέλιξης για αυτό είναι απαραίτητη η εξέταση και η ανάλυση των στοιχείων τουλάχιστον της τελευταίας τριετίας για την εξαγωγή καλύτερων συμπερασμάτων. Κατά την ανάλυση εξετάζεται και η αξιοπιστία των στοιχείων που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι αμφισβητήσιμη.

Η σχετική διαδικασία που ακολουθείται είναι:

- Έλεγχος της αξιοπιστίας των οικονομικών στοιχείων.
- Ανάλυση των οικονομικών μεγεθών και αξιολόγησή τους.
- Εξέταση της εξέλιξης των βασικών οικονομικών δεικτών (αριθμοδεικτών).

2. Αξιοπιστία οικονομικών στοιχείων

Ο έλεγχος της αξιοπιστίας των στοιχείων αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ορθή εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης κατά το χρόνο του ελέγχου. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση όλων των λογαριασμών του ισολογισμού των τριών τελευταίων ετών, κυρίως εκείνων του ενεργητικού, δηλαδή των περιουσιακών στοιχείων που κατέχει και διαχειρίζεται η επιχείρηση, από την κατάσταση των οποίων εξαρτάται η ομαλή

λειτουργία της επομένως και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων της.

Περιλαμβάνει δηλαδή την εξέταση των λογαριασμών:

- Παγίων (μεταβολές, αξίες, αποσβέσεις, κατάσταση λειτουργίας κλπ.).
- Άυλων παγίων (μεταβολές, αξίες, πηγές προέλευσης, αποσβέσεις).
- Συμμετοχών (μεταβολές, αξίες, σχέσεις συναλλαγών με την επιχείρηση).
- Αποθεμάτων πρώτων και ετοιμών υλών (αξίες, ποσότητες, μέθοδοι αποτίμησης, κλπ).
- Απαιτήσεων από πελάτες ή αξιόγραφα (μεταβολές, κίνηση λογαριασμών μεγάλων πελατών, διαπίστωση των επισφαλών λογαριασμών, χρονολογία λήξης των απαιτήσεων, συναλλακτική σχέση της επιχείρησης με τους πελάτες).
- Διαφόρων άλλων ομαδοποιημένων λογαριασμών (διάφοροι χρεωστικοί, προσωρινοί, μεταβατικοί κλπ., τι αντιπροσωπεύουν, μεταβολές, ύψος σε σχέση με το υπόλοιπο ενεργητικό, χρονολογία λήξης).
- Ιδίων κεφαλαίων (μεταβολές, αυξήσεις με καταβολή μετρητών ή από υπεραξία παγίων, δυνατότητα ανάληψης ποσών από μη διανεμηθέντα κέρδη ή έκτακτα αποθεματικά κλπ).
- Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (μεταβολές, σε ποιους οφείλονται, που χρησιμοποιήθηκαν, χρονολογία λήξης υποχρεώσεων).
- Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε προμηθευτές, πιστωτές, αξιόγραφα (μεταβολές, χρονολογία λήξης υποχρεώσεων, τυχόν καθυστερήσεις και που οφείλονται, συναλλακτική σχέση επιχείρησης και προμηθευτών-πιστωτών).
- Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε τράπεζες (μεταβολές, χρονολογία λήξης υποχρεώσεων, τυχόν καθυστερήσεις, μορφές χρηματοδοτήσεων κλπ).
- Υποχρεώσεων στο Δημόσιο ή σε Ασφαλιστικά ταμεία (μεταβολές, χρονολογία λήξης, τυχόν καθυστερήσεις, ρυθμίσεις οφειλών κλπ).
- Λοιπών διαφόρων ομαδοποιημένων λογαριασμών (διάφοροι

πιστωτικοί, προσωρινοί, μεταβατικοί κλπ, τι αφορούν, μεταβολές, ύψος σε σχέση με το υπόλοιπο παθητικό, χρονολογία λήξης, τυχόν καθυστερήσεις κλπ).

Η εξέταση των πιο πάνω στοιχείων έχει σκοπό να εξακριβώσει την πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Τα διάφορα στοιχεία προσαρμόζονται ανάλογα (αφαίρεση μη εμπορεύσιμων αποθεμάτων, επισφαλών ή αμφισβητούμενων απαιτήσεων, μεταφορά στις βραχυπρόθεσμες των άμεσης λήξης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων κλπ), έτσι ώστε, με την τακτοποίηση, να απεικονίζεται η πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

3. Ανάλυση-Αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών

Κατά την ανάλυση των οικονομικών μεγεθών εξετάζονται και αξιολογούνται:

- Η εξέλιξη των πωλήσεων, τόσο ως προς την ποσότητα όσο και ως προς την αξία (με διαχωρισμό σε πωλήσεις εσωτερικού και εξωτερικού).
- Η εξέλιξη των στοιχείων του κόστους παραγωγής (ποσοστιαία συμμετοχή των επιμέρους στοιχείων, υλών, εργατικών κλπ στο συνολικό κόστος).
- Η εξέλιξη των αποσβέσεων (κανονικές, αυξημένες, μειωμένες).
- Η εξέλιξη των λοιπών στοιχείων, των εξόδων διοίκησης, διάθεσης, χρηματοοικονομικών.
- Η εξέλιξη του λειτουργικού αποτελέσματος, αυτού δηλαδή που προκύπτει από την καθαρή παραγωγική-συναλλακτική λειτουργία, σε σχέση με την εξέλιξη των πωλήσεων.
- Η εξέταση των λοιπών εσόδων που διαμορφώνουν το αποτέλεσμα, καθώς και η δυνατότητα τυχόν επανάληψής τους. Τυχόν έκτακτα έξοδα ή έσοδα εξετάζονται ιδιαίτερα και διαπιστώνονται οι λόγοι δημιουργίας τους. Επίσης, στα σημαντικού ύψους αρνητικά αποτελέσματα εξετάζονται οι λόγοι που τα δημιούργησαν (αν οφείλονται σε έκτακτα περιστατικά ή σε γενικότερα προβλήματα).

- Η εξέλιξη του τελικού αποτελέσματος (ποσοστό επί των πωλήσεων).
- Η διάθεση των κερδών (μερισματική πολιτική, αποθεματοποίηση κλπ).
- Η εξέλιξη των βασικών οικονομικών στοιχείων, δηλαδή των μεγεθών των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

Σε περίπτωση που υπάρχουν σημαντικές αυξομειώσεις, αυτές εξετάζονται ιδιαίτερα για τη διαπίστωση των λόγων που τις δημιούργησαν.

4. Εξέλιξη των βασικών οικονομικών σχέσεων (αριθμοδείκτες)

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες που εξετάζονται είναι:

(α) Της δανειακής επιβάρυνσης, που δείχνει το βαθμό επηρεασμού της επιχείρησης από ξένα κεφάλαια και προκύπτει από το κλάσμα:

Ξένα Κεφάλαια / Σύνολο Παθητικού (%).

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο περισσότερο επηρεάζεται η επιχείρηση.

(β) Της κυκλοφοριακής ή γενικής ρευστότητας, που δείχνει το βαθμό κάλυψης των υποχρεώσεων από το κυκλοφορούν ενεργητικό και προκύπτει από το κλάσμα:

Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

Αν ο δείκτης είναι μεγαλύτερος από τη μονάδα δείχνει επαρκή βαθμό κάλυψης. Αν είναι μικρότερος δείχνει ανορθόδοξο τρόπο κάλυψης των παγίων επενδύσεων ή ζημιολόγνα αποτελέσματα δηλαδή, προβλήματα ρευστότητας της επιχείρησης.

(γ) Της ταμειακής ή άμεσης ρευστότητας, που δείχνει το βαθμό κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, και προκύπτει από το κλάσμα:

(Απαιτήσεις + Διαθέσιμα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

Αν ο δείκτης είναι πάνω από τη μονάδα δείχνει επαρκή βαθμό κάλυψης.

(δ) Της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων, που δείχνει πόσες ημέρες απαιτούνται για την είσπραξη των απαιτήσεων ή διαφορετικά, το μέσο χρόνο

διάρκειας των παρεχομένων πιστώσεων και προκύπτει από το κλάσμα:
(Πελάτες + Αξιόγραφα Πελατείας / Πωλήσεις) x 365 (ημέρες).

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο μεγαλύτερη είναι η παροχή πιστώσεων και θα πρέπει να εξετάζεται η ποιότητα των απαιτήσεων και η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της επιχείρησης.

(ε) Της κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων, που δείχνει το μέσο χρόνο παραμονής των αποθεμάτων (χρόνος αποθήκευσης πρώτων υλών, παραγωγική διαδικασία, χρόνος αποθήκευσης ετοιμών) και προκύπτει από τη σχέση:

(Αποθέματα / Κόστος Πωληθέντων) x 365 (ημέρες).

Μεγάλος δείκτης δείχνει μεγάλη διάρκεια παραγωγικού κυκλώματος ή αδυναμία διάθεσης ή αποθεματοποίηση για κερδοσκοπία.

(στ) Της κυκλοφοριακής ταχύτητας υποχρεώσεων, που δείχνει το μέσο χρόνο διάρκειας των λαμβανομένων πιστώσεων από τους προμηθευτές, και προκύπτει από τη σχέση:

[(Προμηθευτές + Γραμμάτια Πληρωτέα) / Πωλήσεις] x 365 (ημέρες).

Μικρός δείκτης δείχνει, ενδεχομένως, μη παροχή πιστώσεων από τους προμηθευτές ή δυνατότητα ταχύτερης κάλυψης.

(ζ) Εξετάζεται επίσης το ύψος του καθαρού κεφαλαίου κίνησης, που είναι η διαφορά μεταξύ κυκλοφορούντος ενεργητικού και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ο δείκτης παρουσιάζει και το ποσοστό κάλυψης των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού με το κλάσμα:

Καθαρό Κεφάλαιο Κινήσεις / Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού (%).

(η) Της αποδοτικότητας, που προκύπτει από τις σχέσεις:

• (Καθαρά Κέρδη x 100) / Πωλήσεις (%).

Δείχνει το καθαρό ποσοστό κέρδους επί των πωλήσεων.

• (Καθαρά Κέρδη x 100) / Σύνολο Ενεργητικού (%).

Δείχνει την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, ιδίων και ξένων.

• (Καθαρά Κέρδη x 100) / Καθαρή Θέση (%).

Δείχνει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων.

V. Βασικά πιστοδοτικά προϊόντα

Τα βασικά πιστοδοτικά προϊόντα είναι η χορήγηση δανείων και πιστώσεων και η παροχή εγγυήσεων.

~ Ανάλογα με τη διάρκεια διακρίνονται σε:

- Βραχυπρόθεσμες πιστοδοτήσεις και
- Μεσομακροπρόθεσμες πιστοδοτήσεις.

~ Ανάλογα με το σκοπό που χορηγούνται διακρίνονται σε:

- Δάνεια για κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης.
- Δάνεια για κάλυψη επενδυτικών αναγκών.
- Παροχή εγγυήσεων (εγγυητικές επιστολές ή ενέγγυες πιστώσεις).

1. Βραχυπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ

Βραχυπρόθεσμα δάνεια είναι εκείνα που έχουν διάρκεια μέχρι ένα χρόνο. Είναι από τη φύση τους μικρής διάρκειας. Πρέπει να καλύπτουν ανάγκες της παραγωγικής δραστηριότητας και τοποθετούνται σε άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, δηλαδή αποθέματά, απαιτήσεις, κλπ.

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια ονομάζονται και δάνεια κεφαλαίου κίνησης αφού, χορηγούνται με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας της επιχείρησης.

Το επιτόκιο με το οποίο επιβαρύνονται είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο μεταξύ των συμβαλλομένων. Ο εκτοκισμός γίνεται κατά κανόνα κάθε ημερολογιακό τρίμηνο.

Χορηγούνται με διάφορες μορφές. Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό για τον οποίο χορηγούνται, διακρίνονται σε:

- Δάνεια για την κάλυψη αναγκών παραγωγικής-εμπορικής λειτουργίας.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται στις επιχειρήσεις για την κάλυψη γενικά των αναγκών του παραγωγικού-συναλλακτικού τους κυκλώματος. Καλύπτουν δηλαδή ανάγκες αγοράς πρώτων και βοηθητικών υλών, πληρωμής εξόδων παραγωγής, διάθεσης και λοιπών λειτουργικών υποχρεώσεων.

- Δάνεια για την εκχώρηση συναλλαγματικών ή επιταγών πελατείας.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων. Ουσιαστικά πρόκειται για προεξόφληση βεβαιωμένων απαιτήσεων από πραγματοποιημένες πωλήσεις που συνιστούν ουσιαστική κάλυψη. Χορηγούνται με μορφή προεξόφλησης συναλλαγματικών και προκαταβολής έναντι των συναλλαγματικών επιταγών.

- Δάνεια για την προετοιμασία παραγγελιών εσωτερικού.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για την κάλυψη αναγκών του παραγωγικού κυκλώματος, συγκεκριμένης όμως πράξης (παραγγελίας).

- Δάνεια για την προετοιμασία παραγγελιών εξωτερικού.

Χορηγούνται σε εξαγωγικές επιχειρήσεις για την κάλυψη αναγκών προετοιμασίας και εκτέλεσης συγκεκριμένων παραγγελιών από το εξωτερικό. Και σε αυτή την περίπτωση πρόκειται για εξασφαλισμένη πώληση υπό προϋποθέσεις.⁴

2. Μεσομακροπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ

Τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια καλύπτουν κατά κανόνα επενδυτικές ανάγκες των επιχειρήσεων. Τα δάνεια αυτά τοποθετούνται σε πάγια παραγωγικά στοιχεία (κτίρια, μηχανήματα, κλπ). Η διάρκεια των δανείων αυτών είναι μεγάλη και καθορίζεται από την τεχνική και οικονομική απαξίωση των αγοραζομένων παγίων και την εκτιμώμενη δυνατότητα της επιχείρησης για την αποπληρωμή τους. Κατά κανόνα η διάρκεια τους κυμαίνεται από πέντε έως δεκαπέντε χρόνια.

Το επιτόκιο με το οποίο βαρύνονται τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο μεταξύ των συμβαλλομένων. Ο εκτοκισμός

³ Αλέξιος Σ. Αντωνόπουλος, Τραπεζικές Πιστοδοτήσεις, Κριτήρια και Τεχνικές χορήγησης Δανείων – Πιστώσεων – Εγγυήσεων, Εμπορική τράπεζα της Ελλάδος.

συνήθως γίνεται κάθε ημερολογιακό εξάμηνο. Η αποπληρωμή των δανείων γίνεται με τοκοχρεολυτικές ή ίσες δόσεις κεφαλαίου, εξάμηνες ή ετήσιες.

Τα δάνεια συνήθως καλύπτουν δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά τη σύναψη των συμβάσεων.

Ανάλογα με τον ειδικό σκοπό που χορηγούνται, διακρίνονται σε:

- Δάνεια για την αγορά οικοπέδων.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για την αγορά οικοπέδων που θα χρησιμοποιηθούν είτε ως έχουν, για κάλυψη αναγκών των επιχειρήσεων, είτε για την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων.

- Δάνεια για κτιριακές εγκαταστάσεις.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για αγορά, ανέγερση, επέκταση, συμπλήρωση και αποπεράτωση κτιριακών εγκαταστάσεων.

- Δάνεια για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για την αγορά καινούριου ή μεταχειρισμένου μηχανολογικού εξοπλισμού, που κρίνεται απαραίτητος για τις παραγωγικές ανάγκες της επιχείρησης.

- Δάνεια για αγορά μεταφορικών μέσων.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται σε επιχειρήσεις για την αγορά πάσης φύσεως μεταφορικών μέσων, καινούριων ή μεταχειρισμένων.

- Δάνεια για αγορά τεχνογνωσίας.

Στα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια εντάσσονται και τα δάνεια για την αγορά τεχνογνωσίας, των ειδικών δηλαδή μεθόδων παραγωγής από γνωστές μεγάλες και εξειδικευμένες μονάδες του εξωτερικού. Η αγορά της τεχνογνωσίας σκοπό έχει τον εκσυγχρονισμό και την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας της επιχείρησης σύμφωνα με σύγχρονες μεθόδους παραγωγής.

3. Εγγυητικές επιστολές

Μια άλλη μορφή πιστοδότησης είναι η χορήγηση εγγυητικών επιστολών (Ε/Ε), η παροχή δηλαδή εγγύησης για λογαριασμό της επιχείρησης.

Οι κυριότερες μορφές εγγυητικών επιστολών είναι:

~ Ε/Ε συμμετοχής.

Χορηγούνται για να παράσχουν το δικαίωμα στην επιχείρηση να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς και εγγυώνται ουσιαστικά την υπογραφή της σύμβασης σε περίπτωση κατακύρωσης σε αυτόν. Δεν θεωρούνται ουσίας, είναι μικρών ποσών, 2%-5% του ύψους του έργου.

~ Ε/Ε καλής εκτέλεσης.

Εγγυώνται την καλή εκτέλεση από πλευράς της επιχείρησης, των όρων των συμβάσεων (έργου ή προμήθειας). Αυτές οι εγγυητικές θεωρούνται ουσίας, γιατί εγκυμονούν μεγάλους κινδύνους. Ανέρχονται συνήθως στο 10% του ύψους της σύμβασης.

~ Ε/Ε λήψης προκαταβολής.

Χορηγούνται για τη λήψη προκαταβολής ενός ποσού από τη συνολολογηθείσα σύμβαση και εγγυώνται την επιστροφή του ποσού αυτού σε περίπτωση μη εκτέλεσης των όρων της σύμβασης. Θεωρούνται ουσίας γιατί εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους που εξαρτώνται από τη δυνατότητα της μικρομεσαίας επιχείρησης να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση.

~ Ε/Ε καλής πληρωμής.

Εγγυώνται την πληρωμή των υποχρεώσεων της ΜΜΕ σε ορισμένο χρόνο. Αυτές είναι ουσίας και εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους, γιατί καλύπτουν καθαρή οικονομική υποχρέωση του πελάτη.

4. Χρηματοδότηση επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)

Το factoring είναι ένα σύγχρονο χρηματοδοτικό εργαλείο, με το οποίο οι επιχειρήσεις χρηματοδοτούνται με εκχώρηση μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεών τους, που προέρχονται από τις επί πιστώσει πωλήσεις τους.

Οι υπηρεσίες που παρέχει κυρίως το factoring, μετά την εκχώρηση σε αυτό των επί πιστώσει επιχειρηματικών απαιτήσεων μιας εταιρίας, είναι η ανάληψη, η διαχείριση, είσπραξη και απόδοση των απαιτήσεων αυτών στην εταιρεία, προεξοφλώντας το μεγαλύτερο μέρος τους, με ή χωρίς κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

Το factoring απευθύνεται κατά κανόνα:

- Σε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις μεσαίου και πάνω μεγέθους, ικανοποιητικής αποδοτικότητας και επιχειρηματικής διαχείρισης.
- Σε επιχειρήσεις που παράγουν ή εμπορεύονται προϊόντα μεγάλης εμπορευσιμότητας (τυποποιημένα, μη υποκείμενα σε ενστάσεις, αμφισβητήσεις και αλλοιώσεις, πραγματικά πουλημένα και τιμολογημένα κατά την αγορά κ.λπ.)
- Σε επιχειρήσεις χωρίς πιστωτικά ή άλλα προβλήματα, διοικητικά, οργανωτικά, κλπ.

Μερικά από τα πιο βασικά προϊόντα του factoring είναι:

- Εγγώριο factoring, με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής.

Με δικαίωμα αναγωγής: περιλαμβάνει χρηματοδότηση και διαχείριση, είσπραξη των εκχωρημένων επιχειρηματικών απαιτήσεων με τον πιστωτικό κίνδυνο να παραμένει στον προμηθευτή.

Χωρίς δικαίωμα αναγωγής: περιλαμβάνει χρηματοδότηση και διαχείριση, είσπραξη των εκχωρημένων επιχειρηματικών απαιτήσεων καθώς και κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

- Εμπιστευτική και μη εμπιστευτική χρηματοδότηση τιμολογίων.

Εμπιστευτική προεξόφληση τιμολογίων με αναγωγή: χρηματοδότηση έναντι εκχωρημένων απαιτήσεων, όπου η είσπραξη της επιχειρηματικής απαίτησης παραμένει στον προμηθευτή με την διαφορά ότι η εκχώρηση της απαίτησης υπό ομαλές συνθήκες δεν αναγγέλλεται στους πελάτες - οφειλότες.

Μη εμπιστευτική προεξόφληση τιμολογίων με αναγωγή: χρηματοδότηση έναντι εκχωρημένων απαιτήσεων, όπου η είσπραξη της επιχειρηματικής απαίτησης παραμένει στον προμηθευτή, ενεργώντας σαν αντιπρόσωπος και εντολοδόχος για την είσπραξη των απαιτήσεων, τις οποίες, αφού εισπράξει, αποδίδει.

- Διεθνές factoring.

Στο διεθνές factoring, οι παραπάνω υπηρεσίες επεκτείνονται σε διεθνές επίπεδο, αξιοποιώντας τη συμμετοχή τους σε διεθνή δίκτυα factoring και αναπτύσσονται:

- Εξαγωγικό factoring, με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής, με διεθνοποιημένες τις ανάλογες διαδικασίες και υπηρεσίες του εγχώριου factoring, μέσω ανταποκριτών, factors, στο εξωτερικό.
- Εισαγωγικό factoring, που η Τράπεζα καλύπτει μέχρι ενός πιστωτικού ορίου τον εισαγωγέα - οφειλέτη έναντι του προμηθευτή του στο εξωτερικό, παρακάμπτοντας έτσι τις διαδικασίες έκδοσης εγγυητικών επιστολών, ενέγγυων πιστώσεων, κλπ.

Η μικρομεσαία επιχείρηση που χρησιμοποιεί το Factoring έχει πολλά οφέλη, όπως:

- Εναλλακτική ή και συμπληρωματική χρηματοδότηση, για κεφάλαιο κίνησης, με την προεξόφληση βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων.
- Βελτίωση ρευστότητας, με την άμεση μετατροπή άληκτων απαιτήσεων σε ταμειακά διαθέσιμα (χρηματοδότηση με την έκδοση των τιμολογίων).
- Βελτίωση αποδοτικότητας, λόγω:
 - των αυξημένων διαθέσιμων που επιτρέπουν την έγκαιρη εκμετάλλευση επιχειρηματικών ευκαιριών και την παροχή εκπτώσεων από προμηθευτές λόγω γρηγορότερης εξόφλησής τους,
 - της απαλλαγής από τη λογιστική παρακολούθηση του καθολικού πελατών ταυτόχρονα με την υποκατάσταση ενός σταθερού λειτουργικού - διαχειριστικού κόστους με σχετικά χαμηλή διαχειριστική προμήθεια, καθώς και
 - της βελτίωσης της παραγωγικότητας των φορέων της επιχείρησης, με την απελευθέρωσή τους από τις χρονοβόρες διαδικασίες αξιολόγησης, διαχείρισης και είσπραξης των απαιτήσεών τους.

5. Το leasing ως εργαλείο χρηματοδότησης

Το leasing είναι μια σύγχρονη μορφή έμμεσης χρηματοδότησης επιχειρήσεων για την κάλυψη των επενδυτικών τους αναγκών. Πιο συγκεκριμένα είναι μια συμβατική σχέση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης ενός κεφαλαιουχικού αγαθού παραχωρεί τη χρήση του, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, με καθορισμένο τίμημα που καταβάλλεται περιοδικά. Πρόκειται δηλαδή, για ενοικίαση χρήσης του κεφαλαιουχικού αγαθού από το μισθωτή, ενώ την ιδιοκτησία του αγαθού έχει ο εκμισθωτής.

Επομένως το leasing αποτελεί για τις περισσότερες επιχειρήσεις τον πιο προσοδοφόρο τρόπο απόκτησης κινητού εξοπλισμού και ακινήτων, λόγω των σημαντικών πλεονεκτημάτων που προσφέρει.

Μέσω leasing αποκτούνται μηχανήματα και εξοπλισμοί, μέσα μεταφοράς, ακίνητα (γραφεία, καταστήματα) και γενικά οτιδήποτε χρησιμοποιείται στην παραγωγική διαδικασία μίας επιχείρησης ή ενός ελεύθερου επαγγελματία.

Οι κυριότερες μορφές leasing είναι:

- Απλή μίσθωση.

Το κεφαλαιουχικό αγαθό είναι στη ιδιοκτησία του εκμισθωτή (εταιρίας leasing) και χρησιμοποιείται από το μισθωτή (επιχείρηση) για ορισμένο χρονικό διάστημα, έναντι της καταβολής του συμφωνημένου μισθώματος. Μετά την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου, το κεφαλαιουχικό αγαθό επιστρέφεται στον εκμισθωτή ή ανανεώνεται η σύμβαση.

- Μίσθωση με χρηματοδότηση.

Η εταιρία leasing αγοράζει για λογαριασμό του μισθωτή, δηλαδή της επιχείρησης, το κεφαλαιουχικό αγαθό που αυτός έχει επιλέξει και συγχρόνως το μισθώνει. Σε αυτή την περίπτωση μετά τη λήξη της μίσθωσης ο μισθωτής έχει τη δυνατότητα:

- Να αγοράσει το κεφαλαιουχικό αγαθό στην υπολειμματική του αξία, όπως έχει συμφωνηθεί στη σχετική σύμβαση.
- Να ανανεώσει τη σύμβαση με τους δικούς του ή με άλλους όρους.

- Να μην ανανεώσει τη σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή το αγαθό επιστρέφεται στην εταιρία.

- Πώληση και μίσθωση (Sale and Lease back).

Ο ιδιοκτήτης (επιχείρηση) και χρήστης του κεφαλαιουχικού αγαθού το πωλεί στην εταιρία leasing, η οποία το εκμισθώνει στον ίδιο για χρήση. Η μορφή αυτή γίνεται συνήθως στις περιπτώσεις που οι επιχειρήσεις έχουν δεσμεύσει σημαντικά ίδια κεφάλαια σε επενδύσεις και αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας, δηλαδή προβλήματα κεφαλαίου κίνησης.

Χρησιμοποιώντας αυτή τη μορφή leasing η επιχείρηση επιτυγχάνει τη βελτίωση της ταμειακής της ρευστότητας και τη διατήρηση της χρήσης του αγαθού.

VI. Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας

Ο ρόλος του EOMMEX στην στήριξη των Ελληνικών ΜΜΕ είναι εξαιρετικά σημαντικός, διότι είναι ο μοναδικός κρατικός φορέας με μακρά πορεία που είναι επιφορτισμένος με την υποστήριξη της πολιτικής για τις ΜΜΕ και την υλοποίηση προγραμμάτων στήριξής τους.

1. Εγγυητικές επιστολές

Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (EOMMEX) με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας μας στις δημόσιες προμήθειες, χορηγεί από το 1985 εγγυητικές επιστολές (Ε/Ε) για λογαριασμό τους και σε Συνεταιρισμούς ή σε Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχουν ΜΜΕ. Αυτή η δραστηριότητα του EOMMEX παρέχεται συμπληρωματικά με το Τραπεζικό σύστημα, με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρήσεων που έχουν αδυναμία πρόσβασης σε αυτό.

Αρχικά διερευνάται η τεχνολογική, παραγωγική και οικονομική επάρκεια της επιχείρησης να εκτελέσει με επιτυχία παραγγελία για την οποία χορηγείται η εγγυητική επιστολή και όχι η δυνατότητά της να παράσχει πλήρεις εξασφαλίσεις έναντι των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό που έχει εγκρίνει το Δ.Σ. του ΕΟΜΜΕΧ.

Οι εγγυητικές επιστολές που παρέχονται από τον ΕΟΜΜΕΧ είναι:

- Συμμετοχής, που εκδίδεται σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού.
- Καλής εκτέλεσης, που εκδίδεται σύμφωνα με την κατακυρωτική απόφαση.
- Προκαταβολής, που εκδίδεται σύμφωνα με την υπογραφείσα σύμβαση.
- Καλής πληρωμής, που εκδίδεται για την αγορά πρώτης ύλης, αν η επιχείρηση εκτελεί παραγγελίες εξωτερικού ή εκτελεί δημόσια προμήθεια και από τη σύμβαση δεν προβλέπεται προκαταβολή.

Το ανώτατο ύψος (εκκρεμών Ε/Ε) ανά επιχείρηση ανέρχεται σε €220.000.

Το παραπάνω όριο δεν ισχύει για Συνεταιρισμούς και Κοινοπραξίες, ενώ για τις ΜΜΕ που παράγουν αμυντικό υλικό το όριο ανέρχεται σε €440.000.

Το ελάχιστο ύψος χορηγούμενης Ε/Ε είναι €600.

2. Διαδικασία χορήγησης εγγυητικών επιστολών

Προκειμένου να χορηγηθεί σε μια ΜΜΕ εγγυητική επιστολή από τον ΕΟΜΜΕΧ θα πρέπει η επιχείρηση να υποβάλλει το αίτημά της μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, στις Υπηρεσίες του ΕΟΜΜΕΧ (Κεντρικές ή Περιφερειακές).

Το αίτημα αξιολογείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και εγκρίνεται ή απορρίπτεται από τα αρμόδια όργανα, που είναι οι Περιφερειακές Τριμελείς

Επιτροπές, η Κεντρική Τριμελής Επιτροπή και το Δ.Σ. του ΕΟΜΜΕΧ, ανάλογα με το ύψος της Ε/Ε.

Με βάση την εγκριτική πράξη των παραπάνω οργάνων, η συνεργαζόμενη Τράπεζα Αττικής εκδίδει το "σώμα" της Ε/Ε, παρακολουθεί την πορεία της, μεριμνά για την επιστροφή της και εισπράττει τις προμήθειες που τις αναλογούν.

Τέλος, ο χρόνος απόκρισης του ΕΟΜΜΕΧ στα αιτήματα χορήγησης εγγυητικών επιστολών είναι, ανάλογα με το όργανο έγκρισης, από 5-15 ημέρες.⁵

3. Αποζημιώσεις επιχειρήσεων

Εκτός των άλλων ο ΕΟΜΜΕΧ προσφέρει στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αποζημιώσεις. Πιο συγκεκριμένα, ορίσθηκε με το άρθρο 36 του Ν.2459/97 ως ο αρμόδιος φορέας της Πολιτείας, για την καταβολή των αποζημιώσεων στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, στα εμπορικά καταστήματα, στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και σε άλλες επιχειρήσεις που πλήττονται από φυσικές καταστροφές, εκτός από σεισμούς.

Η αποζημίωση αυτή παρέχεται για την αντιμετώπιση ζημιών που αφορούν σε κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανολογικό εξοπλισμό, πρώτες ύλες, εμπορεύματα και φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης τα οποία έχουν καταστραφεί ολοσχερώς.

Για την αποζημίωση των επιχειρήσεων ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- Επιτροπές της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης καταγράφουν τις ζημιές που προκλήθηκαν σε κάθε επιχείρηση.
- Οι καταστάσεις με τα στοιχεία των πληγέντων και το ύψος των ζημιών

⁵ www.eommex.gr

που κατέγραψε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και κοινοποιούνται στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

- Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. εκδίδει απόφαση οριοθέτησης της περιοχής η οποία έχει πληγεί.
- Στη συνέχεια, με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών εκδίδεται Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. που προσδιορίζει το ποσοστό αποζημίωσης και το ύψος των κονδυλίων για την αποζημίωση των πληγέντων.
- Σύμφωνα με την απόφαση αυτή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αποστέλλει στον ΕΟΜΜΕΧ κατάσταση με πλήρη στοιχεία επωνυμίας και διεύθυνσης καθώς και το ποσό της καταγεγραμμένης ζημίας ανά δικαιούχο.
- Τέλος, ο ΕΟΜΜΕΧ προβαίνει σε ενέργειες ένταξης και κατανομής των προβλεπόμενων πιστώσεων και στην έκδοση της απόφασης καταβολής των αποζημιώσεων.

Με ευθύνη του ΕΟΜΜΕΧ ενημερώνονται οι δικαιούχοι να υποβάλλουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά προκειμένου να εισπράξουν την αποζημίωση.

VII. Ταμείο εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ)

Αποστολή του ταμείου εγγυοδοσίας είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας, παρέχοντάς τους εγγυήσεις και αναλαμβάνοντας την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

1. Στόχοι του ΤΕΜΠΜΕ

Ανάμεσα στις βασικές επιδιώξεις του Ταμείου εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων είναι:

- Η υποστήριξη χιλιάδων, νεοϊδρυόμενων και υφιστάμενων, υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας, σε όλα τα στάδια του επιχειρηματικού κύκλου, εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, διαδοχή.

- Η υποστήριξη του τμήματος της αγοράς των επιχειρήσεων, που παρουσιάζει δυσκολία ή αδυναμία πρόσβασης στην χρηματοδότηση, π.χ. νεοϊδρυόμενες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις με «ανεπαρκείς» εξασφαλίσεις, επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κοινωνικές επιχειρήσεις, κλπ.

- Η υποστήριξη δραστηριοτήτων με υψηλότερο, του μέσου όρου της αγοράς, κίνδυνο και κάλυψη, κυρίως, μεσομακροπρόθεσμων οικονομικών κινδύνων και όλα αυτά με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

2. Προγράμματα εγγυοδοσίας του ΤΕΜΠΜΕ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα εγγυοδοτικά προγράμματα του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων.

Προγράμματα	Νομική Μορφή	Διάρκεια Λειτουργίας Επιχ.	Προσωπικό σε ετήσια βάση	Ετήσιος Κύκλος Εργασιών ή Ετήσιος Ισολογισμός	Κριτήριο Ανεξαρτησίας	Λοιπά Κριτήρια
ΤΕΜΠΜΕ 1 ₀₄	Υπό σύσταση επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές Επιχειρήσεις).	—	Μέχρι 30 άτομα, τα δύο πρώτα έτη.	Μέχρι €7 εκατ., κατά τα δυο πρώτα έτη λειτουργίας.	Ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 25% του κεφαλαίου της εταιρίας δεν ανήκει σε μια ή από κοινού επιχειρήσεις με προσωπικό άνω των 250 εργαζομένων και ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των €50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό άνω των €43 εκατ.	—
	Νέες επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές επιχειρήσεις).	Λιγότερο από 3 έτη.	Μέχρι 30 άτομα, επί ένα ή δυο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.	Μέχρι €7 εκατ., επί ένα ή δυο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.	—	Δεν είναι εισηγημένες στο Χρηματιστήριο.
ΤΕΜΠΜΕ 2 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές επιχειρήσεις).	Από 3 έτη και άνω.	Μέχρι 9 άτομα, επί δυο διαδοχικά έτη πριν την αίτησης εγγυοδοσίας.	Μέχρι €2 εκατ., επί δυο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.	—	1. Δεν είναι εισηγημένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα αποτελέσματα προ φόρων ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δυο τελευταία έτη πριν την αίτηση εγγυοδοσίας.

ΤΕΜΠΜΕ 3 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές επιχειρήσεις).	Από 3 έτη και άνω.	Από 10 έως 30 άτομα, επί δυο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγυοδοσίας.	Μέχρι €7 εκατ., επί δυο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.	-//-	-//-
ΤΕΜΠΜΕ 4 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές επιχειρήσεις), είτε είναι υπό σύσταση είτε ήδη δραστηριοποιούνται.	—	Μέχρι 6 άτομα, είτε πρόκειται για υπό σύσταση είτε για επιχειρήσεις που ήδη λειτουργούν.	Μέχρι €2 εκατ.	-//-	1. Δεν είναι εισηγημένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα αποτελέσματα προ φόρων, για επιχειρήσεις που λειτουργούν πάνω από 3 έτη, ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δυο τελευταία έτη πριν την αίτηση εγγυοδοσίας.
ΤΕΜΠΜΕ 5 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές επιχειρήσεις), οι οποίες επιθυμούν να προβούν σε ενέργεια εξαγοράς, συγχώνευσης, μεταβίβασης στην Ελλάδα.	Τουλάχιστον 2 έτη και τουλάχιστον 3 έτη για τις εξαγοράζουσες.	Μέχρι 30 άτομα, επί ένα ή δυο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.	Μέχρι €10 εκατ., επί ένα ή δυο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.	-//-	1. Δεν είναι εισηγημένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα αποτελέσματα προ φόρων, της εξαγοράζουσας ήταν θετικά, τουλάχιστον σε ένα από τα δυο τελευταία έτη, πριν την αίτηση εγγυοδοσίας.

Για όλα τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ ισχύει ότι:

- Η λήψη εξασφαλίσεων είναι υποχρεωτική.
- Η μόνιμη και μοναδική κατοικία των αυτοαπασχολούμενων ή των επιχειρηματιών-ιδιοκτητών των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων ή των μελών του Δ.Σ. των επιχειρήσεων αυτών, δε βαρύνεται κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν το ΤΕΜΠΜΕ παρέχει εγγυήσεις υπέρ αυτών.

3. Επιχειρήσεις που αποκλείονται από τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ

Από όλα τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ αποκλείονται:

- Τα Ν.Π.Δ.Δ., οι ΟΤΑ 1ου και 2ου βαθμού, οι Δημοτικές και Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί.
- Οι επιχειρήσεις του Χρηματοπιστωτικού και Χρηματοοικονομικού Τομέα (Τράπεζες, Εταιρείες Venture Capital, Εταιρείες Leasing και Factoring, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Α.Ε.Δ.Α.Κ., Α.Ε.Ε.Χ., Ε.Λ.Δ.Ε. κλπ.)
- Τα Νομικά Πρόσωπα ή Ενώσεις Προσώπων ή Εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (σωματεία, σύλλογοι, όμιλοι κλπ.)
- Εταιρείες που ανήκουν στους τομείς-κλάδους της Γεωργίας, Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Μεταφορών.
- Επιχειρήσεις στις οποίες κατά τον χρόνο υποβολής και εξέτασης της αίτησης τους έχουν υποβληθεί κυρώσεις για παράβαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας.
- Επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί σε προγράμματα του Γ' ΚΠΣ με το καθεστώς de minimis και έχουν λάβει τα τρία τελευταία έτη ή θα λάβουν εντός των τριών προσεχών ετών, συμπεριλαμβανομένου στην τριετία και στις δύο περιπτώσεις του έτους της αίτησης για εγγυοδοσία, συνολική επιχορήγηση ύψους €100.000 και όταν πρόκειται για συγχώνευση-εξαγορά συνολική επιχορήγηση ύψους €100.000 εκάστης επιχείρησης (εξαγοράζουσας, εξαγοραζόμενης).

Ειδικά για το ΤΕΜΠΜΕ 5₀₄ αποκλείονται:

- Επιχειρήσεις οι οποίες με βάση την Εθνική Νομοθεσία απαγορεύεται να προβούν σε πράξεις εξαγορών, συγχωνεύσεων και μεταβιβάσεων κατά το χρόνο υποβολής και εξέτασης της αίτησής τους.

4. Επενδύσεις και σκοπός χρηματοδότησης

Τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ έως 5₀₄ στοχεύουν σε επενδύσεις που θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των Ελληνικών επιχειρήσεων την ποιότητα και παρουσίαση των προϊόντων και υπηρεσιών τους, καθώς και την ικανοποίηση των απαιτήσεων και αναγκών της αγοράς, δίνοντας έμφαση στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτόμων δράσεων.

Στοχεύουν δηλαδή σε επενδύσεις παγίων εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού (οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, κλπ) ή άυλων παγίων (έρευνα και ανάπτυξη, εκπαίδευση, κλπ).

Επομένως οι επενδύσεις στοχεύουν:

- Στην ίδρυση-εκκίνηση νέων επιχειρήσεων.
- Στον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση και συμπλήρωση αναγκών και απαιτήσεων υφιστάμενων επιχειρήσεων.
- Στην προώθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων.
- Στην δημιουργία και ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών και στην βελτίωση των προϊόντων που ήδη υπάρχουν.
- Στην βελτίωση του μάρκετινγκ και στη δημιουργία σύγχρονων δικτύων διακίνησης, εμπορίας και διανομής.
- Στην μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, την βελτίωση και την επέκτασή τους.

5. Συνεργασία με Τράπεζες

Μερικές από τις Εμπορικές Τράπεζες με τις οποίες το ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. έχει υπογράψει μέχρι σήμερα συμβάσεις συνεργασίας είναι η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα Αττικής, η Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., η Εγνατία Τράπεζα Α.Ε., η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., η Τράπεζα Κύπρου ΛΤΔ, η Λαϊκή Τράπεζα Α.Ε., η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., η EFG-EUROBANK ERGASIAS Α.Ε., η NOVA BANK Α.Ε., η ALPHA BANK και άλλες.

Έχουν υπογραφεί επίσης συμβάσεις συνεργασίας και με συνεταιριστικές Τράπεζες όπως, με την Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Έβρου ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ευβοίας ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Λέσβου - Λήμνου ΣΥΝ.Π.Ε., τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Τρικάλων ΣΥΝ.Π.Ε. και άλλες.

VIII. Χρηματοδοτικά προγράμματα από την Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος

Οι επιχειρήσεις προσφεύγουν σε τραπεζικό δανεισμό για να καλύψουν ένα μέρος των αναγκαίων κεφαλαίων για τις πραγματοποιούμενες νέες επενδύσεις τους, σε πάγια στοιχεία, κλπ. Καθώς και για να καλύψουν τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης, προμήθεια πρώτων υλών, εμπορευμάτων και άλλα.

Ανάλογα με τη φύση της ανάγκης προσδιορίζεται και η χρονική διάρκεια των χρηματοδοτήσεων (μακροπρόθεσμες - βραχυπρόθεσμες).

Παρ' ότι η τιμολόγηση των χρηματοδοτήσεων (επιτόκιο και λοιπές επιβαρύνσεις) είναι ένα από τα κυριότερα κριτήρια επιλογής της Τράπεζας με την οποία θα συνεργαστούν, οι επιχειρήσεις αυτές λαμβάνουν σοβαρά υπόψη

τις καλές διαπροσωπικές σχέσεις με τους άμεσους λειτουργούς της Τράπεζας, την ικανότητα άμεσης ανταπόκρισης στα αιτήματά τους, καθώς και την καλή φήμη της Τράπεζας.

Η Εμπορική Τράπεζα μελετώντας τις συνθήκες κάτω από τις οποίες δραστηριοποιούνται οι μεσαίες επιχειρήσεις προτείνει λύσεις που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των άμεσων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξή τους.

1. Βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση

Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης παρέχονται από την Εμπορική Τράπεζα, για την κάλυψη αναγκών του παραγωγικού και συναλλακτικού κυκλώματος της μικρομεσαίας επιχείρησής, την προετοιμασία παραγγελιών εσωτερικού ή εξωτερικού, το διακανονισμό εισαγωγών, την πληρωμή υποχρεώσεων εξωτερικού, την εκτέλεση συμβάσεων έργων, κλπ.

Η διάρκεια των χρηματοδοτήσεων αυτής της μορφής είναι ανάλογη με το παραγωγικό και το συναλλακτικό κύκλωμα της εκάστοτε επιχείρησής και τις συνθήκες της αγοράς και του κλάδου. Συνήθως κυμαίνεται στους 5 – 6 μήνες και υπάρχει δυνατότητα επαναχορήγησης.

Ανάλογα με την πηγή της χρηματοδότησης, το επιτόκιο μπορεί να διαμορφωθεί ως εξής:

- Κυμαινόμενο σε ευρώ από τα ίδια διαθέσιμα της Τράπεζας, το οποίο καθορίζεται από: Βασικό Επιτόκιο Χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας (Β.Ε.Χ. σήμερα 6,00%) + Περιθώριο που κυμαίνεται από 0,50% έως 3,50% + εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).
- Κυμαινόμενο από τη Διατραπεζική αγορά ευρώ (Short Term), το οποίο καθορίζεται από: προσφερόμενο επιτόκιο στα διατραπεζικά δάνεια σε ευρώ (Euribor) + Περιθώριο που κυμαίνεται από 2,00% έως 4,50% + εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).
- Κυμαινόμενο από τη Διατραπεζική αγορά Συναλλάγματος, το οποίο καθορίζεται από: Βασικό Επιτόκιο Συναλλάγματος για κάθε νόμισμα +

Περιθώριο που κυμαίνεται από 2,00% έως 4,50% + εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).

2. Μεσοπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης

Οι μεσοπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης παρέχονται για την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησής σε μόνιμο κεφάλαιο κίνησης και για την εκ νέου χρηματοδότηση των υφιστάμενων βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Η διάρκεια των χρηματοδοτήσεων της μορφής αυτής μπορεί να φτάσει μέχρι και τρία έτη.

Ανάλογα με την πηγή της χρηματοδότησης, το επιτόκιο μπορεί να διαμορφωθεί όμοια με αυτό της βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης.

3. Μακροπρόθεσμα δάνεια κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού

Τα δάνεια κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού παρέχονται για την κάλυψη αναγκών της επιχείρησης όπως, αγορά οικοπέδων, ανέγερση, επέκταση, αποπεράτωση, αγορά κτιριακών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, μεταφορικών μέσων, τεχνογνωσίας, καθώς και μετοχών ή εταιρικών μεριδίων.

Το ύψος των δανείων αυτής της κατηγορίας μπορεί να φθάσει μέχρι και το 100% της αξίας της επένδυσης, ανάλογα με τα οικονομικά δεδομένα, τις προοπτικές της επιχείρησής και τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις.

Η διάρκειά τους διαμορφώνεται από 5 έως και 15 έτη, ανάλογα με την κατηγορία της επένδυσης.

Το επιτόκιο αυτών των δανείων μπορεί να καθοριστεί ως εξής:

- Κυμαινόμενο σε Ευρώ από τα ίδια διαθέσιμα της Τράπεζας, το οποίο καθορίζεται από: Βασικό Επιτόκιο Δανείων της Τράπεζας (Β.Ε.Δ.

σήμερα 6,25%) + Περιθώριο που κυμαίνεται από 0,25% έως 3,25% + εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).

- Κυμαινόμενο από τη Διατραπεζική αγορά Ευρώ, το οποίο καθορίζεται από: το προσφερόμενο επιτόκιο στα διατραπεζικά δάνεια σε Ευρώ (Euribor) + Περιθώριο που κυμαίνεται από 2,00% έως 4,50% + εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).

- Κυμαινόμενο από τη Διατραπεζική αγορά Συναλλάγματος, το οποίο καθορίζεται από: το Βασικό Επιτόκιο Συναλλάγματος για κάθε νόμισμα + Περιθώριο που κυμαίνεται από 2,00% έως 4,50% + εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).

- Σταθερό ειδικό επιτόκιο επενδύσεων για 3 έτη, σήμερα 6,25%, πλέον εισφορά του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%), με δυνατότητα ανανέωσης στο τέλος της τριετίας, είτε με το εκάστοτε Β.Ε.Δ., πλέον περιθωρίου 0,25% - 3,25%, πλέον εισφοράς του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%), είτε με το εκάστοτε ισχύον κατά την ανανέωση σταθερό για άλλα 3 έτη, πλέον εισφοράς του Ν.128/75 (σήμερα 0,60%).

4. Εγγυητικές επιστολές

Η παροχή εγγυήσεων με τη μορφή επιστολών (εγγυητικές επιστολές) υποκαθιστά την καταβολή μετρητών ως εγγύηση, κατά τη διαδικασία συμμετοχής ή ανάληψης έργων ή προμηθειών.

Ακόμα δίνει τη δυνατότητα λήψης προκαταβολής (άμεση χρηματοδότηση) έναντι της εκτέλεσης του έργου ή της προμήθειας, ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τη διασφάλιση μελλοντικών πληρωμών ως υπόσχεση για την προσκόμιση παραστατικών (τελωνείων) κλπ.

Η έκδοσή τους από την Τράπεζα γίνεται με εντολή του πελάτη για την συγκεκριμένη ανάγκη του, σύμφωνα με τους όρους που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ του πελάτη και της Τράπεζας. Οι Εγγυητικές επιστολές είναι ένα παραδοσιακό τραπεζικό προϊόν μέσω του οποίου η Τράπεζα εγγυάται για λογαριασμό της επιχείρησης προς τρίτους, κυρίως σε φορείς Δημοσίου,

Οργανισμούς, Ασφαλιστικά Ταμεία, κλπ την κάλυψη των υποχρεώσεων της επιχείρησης, τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς κ.ά.

Παρέχονται όλες οι μορφές εγγυητικών επιστολών, όπως:

- Συμμετοχής με προμήθεια ανά αδιαίρετο τρίμηνο 0,5% και ελάχιστο ευρώ 26,41.
- Καλής Εκτελέσεως με προμήθεια ανά αδιαίρετο τρίμηνο 0,75% και ελάχιστο ευρώ 29,35.
- Προκαταβολής – Καλής Πληρωμής με προμήθεια ανά αδιαίρετο τρίμηνο 1,25% και ελάχιστο ευρώ 35,22.
- Δασμών & Φόρων – Αντικαταστάσεως Δεκάτων με προμήθεια ανά αδιαίρετο τρίμηνο 0,75% και ελάχιστο ευρώ 29,35.

Σε αυτά τα ποσοστά προμηθειών υπάρχει περίπτωση να γίνουν εκπτώσεις το ύψος των οποίων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως, η διάρθρωση των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης, η συνολική απόδοση της συνεργασίας με την Τράπεζα, ο όγκος και το ύψος των Ε/Ε, ο βαθμός κάλυψής τους, κλπ.

5. Άλλα χρηματοδοτικά προϊόντα

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός από τα παραπάνω χρηματοδοτικά προϊόντα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις προσφέρει και πλήθος άλλων, όπως επιχειρηματικά δάνεια Easy Business, δάνεια επιχειρηματικής στέγης Easy Business, επιχειρηματικά δάνεια μηχανολογικού εξοπλισμού Easy Business, ενέγγυες πιστώσεις, leasing, factoring και άλλα.

ΙΧ. Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000 - 2006

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000 - 2006 αποτελεί ισχυρό εργαλείο και καθοριστικό μοχλό για την ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, τον

εκσυγχρονισμό της χώρας. Με αυτό, η Ελλάδα εξασφαλίζει σημαντικούς πόρους, που θα της επιτρέψουν να προσεγγίσει τις οικονομίες και το βιοτικό επίπεδο των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αντιμετωπίσει μείζονα προβλήματα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 σχεδιάστηκε από την Ελλάδα και υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και τις μελλοντικές συνθήκες ανταγωνισμού που θα αντιμετωπίσει η χώρα μας, στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Οι συνολικοί πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και του Ταμείου Συνοχής ανέρχονται σε 47,54 δις ευρώ (16,2 τρις δρχ.). Η δημόσια δαπάνη, εθνική και κοινοτική, ανέρχεται σε 36,68 δις ευρώ (12,5 τρις δρχ.). Η εκτιμώμενη ιδιωτική συμμετοχή ανέρχεται σε 10,86 δις ευρώ (3,7 τρις δρχ.). Παράλληλα σημαντικοί πόροι ύψους 400 δις δρχ. θα αντληθούν μέσω των τεσσάρων Κοινοτικών πρωτοβουλιών (INTERREG, LEADER, EQUAL και URBAN). Επισημαίνεται ότι παραμένουν ως αποθεματικά (επίδοσης και προγραμματισμού) ακατανέμητοι πόροι για Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ύψους 2,29 δις ευρώ (780 δις δρχ.) που θα κατανεμηθούν κατά τη διάρκεια της νέας προγραμματικής περιόδου με συγκεκριμένα κριτήρια επίδοσης και αποτελεσματικότητας.

Η συνολική κοινοτική συμμετοχή τόσο για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης όσο και για το Ταμείο Συνοχής και τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες ανέρχεται σε 25 δις ευρώ.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών, θεσμών και χρηματοδοτικών μέσων και εφαρμόζεται μέσω εξειδικευμένου επιχειρησιακού σχεδιασμού.

Τα Προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αφορούν όλο τον Ελληνικό πληθυσμό. Οι δικαιούχοι και οι ωφελούμενοι είναι οι άνεργοι, οι νέοι, οι γυναίκες, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα άτομα κοινωνικά ευπαθών ομάδων, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι επιχειρήσεις τους, οι δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμοί, κλπ., σε όλους τους τομείς της παραγωγικής και της κοινωνικής δραστηριότητας.

1. Διάρθρωση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης αποτελείται από έξι άξονες και σημαντικό αριθμό τομέων:

Άξονας 1: Ανάπτυξη των Ανθρωπίνων Πόρων

Τομέας : Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση

Τομέας : Επαγγελματική Κατάρτιση και Απασχόληση

Άξονας 2 : Βασική υποδομή

Τομέας : Μεταφορές

Τομέας : Ενέργεια

Άξονας 3 : Παραγωγικοί τομείς

Τομείς : Γεωργία, Αλιεία, Μεταποίηση και Υπηρεσίες, Τουρισμός, Πολιτισμός, Έρευνα και Τεχνολογία.

Άξονας 4 : Βελτίωση ποιότητας ζωής

Τομείς : Υγεία – Πρόνοια, Περιβάλλον

Άξονας 5 : Κοινωνία της Πληροφορίας

Άξονας 6 : Ανάπτυξη των Περιφερειών

2. Στόχοι - Προτεραιότητες

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Κατά συνέπεια δίνει ιδιαίτερη έμφαση:

- Στη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την παιδεία και την επαγγελματική κατάρτιση. Στόχος είναι η διασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και σε όλες τις δομές παροχής επαγγελματικής κατάρτισης. Η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί την σημαντικότερη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών που είναι ο σημαντικότερος παράγοντας ανάπτυξης των οικονομιών της Ευρώπης.
- Στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας ως πρωταρχικό παράγοντα της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

- Στις νέες τεχνολογίες και την πληροφορική που αποτελούν στρατηγικό εργαλείο του ανταγωνισμού στις παγκοσμιοποιημένες αγορές.
- Στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα και στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού, πρόβλημα με ιδιαίτερη βαρύτητα για ένα μεγάλο μέρος της ορεινής και νησιωτικής Ελλάδας.
- Στην προστασία των φυσικών πόρων και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.
- Στην ανάδειξη της μοναδικής πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας της Ελλάδας που μπορεί να προσελκύσει όχι μόνο τουρισμό αλλά και επιχειρηματικά κεφάλαια και στελέχη.

3. Χρηματοδοτικά προγράμματα

Στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης υπάρχουν πολλά χρηματοδοτικά προγράμματα που μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα από τις επιχειρήσεις που ενδιαφέροντα και να έχουν πολύ σημαντικά αποτελέσματα. Μερικά από αυτά τα προγράμματα που είναι ακόμη ενεργά αναφέρονται στη συνέχεια.

3.α. Ενίσχυση της δημιουργίας-επέκτασης μονάδων για την διαχείριση ή και αξιοποίηση απόβλητων

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει την ενίσχυση της δημιουργίας/επέκτασης μονάδων για τη διαχείριση ή την εναλλακτική διαχείριση βιομηχανικών αποβλήτων ή άλλων ειδικών ρευμάτων υλικών πλην δημοτικών απορριμμάτων, που προέρχονται από εγκαταστάσεις που λειτουργούν στην Ελληνική επικράτεια.

Αποδέκτες του είναι, υφιστάμενες ή νέες μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο, στον τομέα διαχείρισης ή εναλλακτικής διαχείρισης βιομηχανικών αποβλήτων.

Με το συγκεκριμένο πρόγραμμα χρηματοδοτούνται:

- η ανέγερση ή αγορά κτιρίων,
- η προμήθεια εξοπλισμού,
- τα μεταφορικά μέσα,
- η προμήθεια λογισμικού,
- η αγορά δικαιωμάτων χρήσης τεχνογνωσίας,
- τις δαπάνες πιστοποίησης,
- τις αμοιβές συμβούλων.

3.β. Ενίσχυση Νεανικής Επιχειρηματικότητας - Δ' κύκλος

Το πρόγραμμά αυτό, στα πλαίσια της ανταγωνιστικότητας, στοχεύει στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών, 18 έως 39 ετών, που είναι άνεργοι, μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες, μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την έναρξη άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης, του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού.

Οι κατηγορίες δαπανών οι οποίες χρηματοδοτούνται από το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι οι εξής:

- Εξοπλισμός
- Ειδικές εγκαταστάσεις
- Διαμόρφωση χώρων
- Προβολή και προώθηση
- Άλλες δαπάνες (π.χ. δαπάνες ίδρυσης και αρχικής οργάνωσης της επιχείρησης, μεταφοράς τεχνογνωσίας κλπ.).

3.γ. Κατάρτιση- Μεταφορά Τεχνογνωσίας σε μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα υλοποιείται από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, προγραμμάτων κατάρτισης εργαζομένων σε μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Έχει διάρκεια 80 - 150 ώρες, περιλαμβάνει θεωρητικό και πρακτικό μέρος και αφορά στα εξής θεματικά πεδία:

- Οργάνωση και διοίκηση μικρών, μεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων.
- Νέες τεχνολογίες στη σύγχρονη διοίκηση μικρών, μεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων.
- Οργάνωση και λογιστική παρακολούθηση αποθήκης.
- Εξαγωγικό μάρκετινγκ.
- Χρηματοοικονομικό μάνατζμεντ.
- Διοίκηση ποιότητας.
- Περιβαλλοντικό μάνατζμεντ.
- Χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Μηχανογραφημένη λογιστική.
- Υγιεινή και ασφάλεια και πρόληψη ατυχημάτων.
- Ηλεκτρονικό Επιχειρείν.

Απευθύνεται σε 6.384 εργαζόμενους σε μικρομεσαίες και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν εργαζόμενοι μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, οι οποίες πληρούν τα παρακάτω κριτήρια:

Δεν είναι επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα, τραπεζών, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Αναπτυξιακών Εταιρειών και Επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα.

Έχουν αρχίσει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα πριν από την 1/1/1999.

Απασχολούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας 1-50 άτομα.

Οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει να μην έχουν συμμετάσχει σε άλλο επιδοτούμενο πρόγραμμα κατά το ίδιο έτος.

Μέσω αυτού του προγράμματος παρέχεται χρηματοδότηση για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, με καταβολή εκπαιδευτικού επιδόματος, για το κόστος υλοποίησης των προγραμμάτων κατάρτισης στα πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης και τέλος για την πρακτική εξάσκηση, που διεξάγεται στις εγκαταστάσεις συνεργαζόμενων επιχειρήσεων.

3.δ. Ενίσχυση γυναικείας επιχειρηματικότητας - Δ' κύκλος

Στοχεύει στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών 18 έως 55 ετών, μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την έναρξη άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης, του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού.

Οι κατηγορίες των δαπανών που χρηματοδοτούνται είναι οι εξής:

- Εξοπλισμός
- Ειδικές εγκαταστάσεις
- Διαμόρφωση χώρων
- Προβολή και προώθηση
- Άλλες δαπάνες, π.χ. δαπάνες ίδρυσης και αρχικής οργάνωσης της επιχείρησης, μεταφοράς τεχνογνωσίας κλπ.

3.ε. Εκπαιδευτική Στήριξη του προγράμματος «Δικτυωθείτε»

Περιλαμβάνει οικονομική ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, καθώς και το ηλεκτρονικό επιχειρείν (e-business).

Η δράση του προγράμματος υλοποιείται σε δύο σκέλη:

Σκέλος Α: Εκπαίδευση και υποστήριξη των επιχειρήσεων για την εξοικείωσή τους με το διαδίκτυο και τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση

των υπηρεσιών του, σε συνεργασία με το πρόγραμμα "Δικτυωθείτε" του Ε.Π. "Κοινωνία της Πληροφορίας".

Σκέλος Β: Συγκρότηση κοινοπραξιών Συνεργατών Υποστήριξης και Καθοδήγησης, κατανεμημένων στις 13 περιφέρειες της χώρας που η κάθε μία τους αναλαμβάνει να εξοικειώσει τις ΜΜΕ της περιοχής της που εντάσσονται στο πρόγραμμα με το διαδίκτυο γενικά, αλλά και με ειδικότερες εφαρμογές του όπως, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, την ηλεκτρονική υποβολή του Φ.Π.Α. και το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Οι χρηματοδοτήσεις παρέχονται σε 50.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις και περιλαμβάνουν, δωρεάν συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση στους επιχειρηματίες των ΜΜΕ, χωρίς περαιτέρω χρηματοδότηση, καθώς και αμοιβή των Συνεργατών Υποστήριξης & Καθοδήγησης.

Γ: Η περίπτωση του νομού Χίου

Σε αυτό το μέρος της εργασίας θα γίνει μια προσπάθεια παρουσίασης της οικονομίας της Χίου, της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στις προϋποθέσεις ανάπτυξης τους, στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και στα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν.

I. Λίγα λόγια για τη Χίο

Η Χίος είναι ένα από τα μεγαλύτερα νησιά του Αιγαίου και βρίσκεται κοντά στα Μικρασιατικά παράλια. Έχει συνολική έκταση 904τμ και 52.000 κατοίκους από τους οποίους οι μισοί περίπου κατοικούν στο κέντρο της Χίου, τη γνωστή χώρα. Η πόλη της Χίου, διοικητικό, οικονομικό και πνευματικό κέντρο, αποτελεί την πρωτεύουσα του και είναι κτισμένη στα ανατολικά παράλια του νησιού.

Αρχαιολογικά ευρήματα αποδεικνύουν ότι το νησί κατοικείται από το

6000 π.Χ. Η πόλη της Χίου κτίστηκε από Ίωνες λίγο πριν το 1000 π.Χ. Μπορούμε λοιπόν να πούμε με βεβαιότητα ότι η ιστορία της πόλης ξεπερνά τα 3000 χρόνια.

Από την ίδρυση της μέχρι σήμερα γνώρισε περιόδους ακμής και παρακμής και η κάθε νέα οικοδόμηση της κάλυπτε τον ίδιο γεωγραφικό χώρο. Για το λόγο αυτό στη σύγχρονη πόλη, συνυπάρχουν και βρίσκονται σε αλληπάλληλα στρώματα όλα εκείνα τα στοιχεία της μακροχρόνιας πορείας της και αποτελεί ζωντανή απόδειξη του Ελληνικού και Αιγαιακού πολιτισμού κατά τη διάρκεια των αιώνων.

Κατά την αρχαιότητα η πόλη της Χίου γνώρισε περιόδους οικονομικής και πνευματικής ακμής. Θεωρείται πατρίδα του μεγαλύτερου ποιητή της αρχαιότητας, του Ομήρου. Ήταν διάσημη για το πανίσχυρο ναυτικό της, μεγάλο εμπορικό κέντρο με τεράστια συμβολή στις επιστήμες και στις τέχνες και αποτελούσε τη σπουδαιότερη πόλη της Ελληνικής Ιωνίας. Κατά τους Ρωμαϊκούς χρόνους η Χίος παρήκμασε αλλά κατά τη διάρκεια του Ελληνικού Βυζαντίου ανασυντάχθηκε και έγινε για μεγάλο χρονικό διάστημα μια από τις σπουδαιότερες επαρχίες του. Το 1346 κατελήφθη από τους Γενοβέζους. Το 1566 οι Οθωμανοί Τούρκοι αφού είχαν κατακτήσει την Βυζαντινή Αυτοκρατορία έδιωξαν τους Γενοβέζους, κατέλαβαν αυτοί τη Χίο και τη διατήρησαν υπό την κατοχή μέχρι το 1912 οπότε η Χίος ελευθερώθηκε και ενώθηκε ξανά με την Ελλάδα.

Η σημερινή πόλη διέρχεται περίοδο ακμής. Οι κάτοικοι της ασχολούνται με τη ναυτιλία -είναι πατρίδα των περισσοτέρων Ελλήνων εφοπλιστών-, το εμπόριο, τη γεωργία, την αλιεία και τα τελευταία χρόνια με τον Τουρισμό αφού οι φυσικές ομορφιές και τα ιστορικά μνημεία της άρχισαν να προκαλούν και να προσκαλούν επισκέπτες από την Ελλάδα και πολλές άλλες χώρες. Τα σημάδια των ιστορικών περιόδων της πόλης που μπορεί κανείς να απολαύσει είναι πολλά. Τα ιστορικά ευρήματα που στεγάζονται στο Αρχαιολογικό και Βυζαντινό μουσείο, οι παλαιοχριστιανικοί ναοί, το Βυζαντινό Κάστρο, τα Παλάτια των Γενοβέζων στην περιοχή του Κάμπου ανάμεσα σε περιβόλια με εσπεριδοειδή, η περίφημη Βιβλιοθήκη Κοραή, το ναυτικό μουσείο, τα νεοκλασικά οικοδομήματα, αποτελούν τα στολίδια και την υπερηφάνεια της.

Εκτός όμως από τα ιστορικά της μνημεία η πόλη της Χίου προσφέρει ώρες ξεκούρασης και χαράς στις όμορφες καθαρές παραλίες της, στον Δημοτικό Κήπο, στο πολυσύχναστο λιμάνι της, στις γραφικές ταβέρνες με φρέσκα ψάρια και στον Κάμπο με τα Περιβόλια του.

Παράλληλα η Χίος έχει αναδειχθεί στο σπουδαιότερο πνευματικό κέντρο του Ανατολικού Αιγαίου λόγω της έντονης πολιτιστικής διάθεσης των κατοίκων της αλλά και της ύπαρξης του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου Δήμου Χίου, του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ) Βορείου Αιγαίου και της Δημοτικής Πινακοθήκης.

II. Η οικονομία της Χίου γενικά

Παρά την οικονομική και κοινωνική πρόοδο που σημειώθηκε μεταπολεμικά σε διάφορους τομείς σε εθνικό επίπεδο, εξακολουθούν να υπάρχουν έντονες ανισότητες στο βιοτικό επίπεδο, στην κατανομή του πληθυσμού και στη διάρθρωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων της χώρας μας.

Το γεγονός αυτό είναι περισσότερο ανησυχητικό, ίσως επειδή με την πάροδο του χρόνου οι ανισότητες αυτές εξαπλώνονται σε πολλούς τομείς. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα σε περιφέρειες, όπως η Χίος, ορισμένοι τομείς της παραγωγής να εξελίσσονται αρνητικά και να δημιουργούν προβλήματα όπως η πληθυσμιακή αποψίλωση και η μεγάλη αύξηση του κοινωνικού κόστους.

Μετά τη λήξη του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου η Χίος, βρέθηκε να έχει κατεστραμμένη οικονομία και υψηλή υποαπασχόληση στο γεωργικό τομέα, του οποίου η συμμετοχή στη διαμόρφωση του τοπικού εθνικού εισοδήματος έφθανε στις αρχές στο 60% - 70% περίπου. Κατά την δεκαετία του 1950 άρχισε η στροφή των κατοίκων προς τη ναυτιλία, με τις γνωστές σε όλους μας θετικές και αρνητικές επιδράσεις.

Ο πρωτογενής τομέας του νομού επηρεάζεται δυσμενώς από πολλούς περιοριστικούς παράγοντες. Ελάχιστες πεδινές εκτάσεις, μικρός γεωργικός κλήρος, μεγάλος κατατεμαχισμός, κ.λ.π., που έχουν σαν αποτέλεσμα το

αγροτικό εισόδημα να είναι πολύ μικρό και ιδιαίτερα αυτό της Βόρειας Χίου.

Αξίζει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι τον τελευταίο καιρό γίνονται έντονες και επιτυχημένες προσπάθειες για να μπουν σε νέες βάσεις η παραγωγή, η καλλιέργεια και η διάθεση των δύο βασικών γεωργικών προϊόντων της Χίου, δηλαδή της μαστίχας και των εσπεριδοειδών.

Η ποσοστιαία συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα στην παραγωγή του ΑΕΠ, παρουσιάζει πτωτική τάση αλλά με ορισμένες διακυμάνσεις. Η εξέλιξη του πρωτογενούς τομέα στη Χίο δεν μπορεί να θεωρηθεί και πολύ σημαντική. Ενώ μέχρι το 1970 το ποσοστό αυτό ήταν πολύ υψηλότερο (28%) από το μέσο όρο της Ελλάδας και των νησιών του Αιγαίου, έκτοτε μειώνεται και το 1995 κατήλθε στο 14%.

Το ποσοστό των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα από 52,1% που ήταν το 1951 περιορίστηκε στο 16% το 2001. Η πτωτική αυτή τάση ισχύει γενικότερα για όλη την Ελλάδα.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στο δευτερογενή τομέα. Διάφορες αντικειμενικές δυσχέρειες δεν έδωσαν τη δυνατότητα να αναπτυχθεί όσο θα έπρεπε ο τομέας αυτός στην περιφέρεια της Χίου, με αποτέλεσμα ο κλάδος αυτός να είναι κάπως περιθωριακός, με βασική αδυναμία το υψηλό λειτουργικό κόστος του.

Βασική αιτία αυτού του φαινομένου είναι η έλλειψη πρώτων υλών και έργων υποδομής στο απομεμακρυσμένο τμήμα του νομού, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος των βιομηχανικών και βιοτεχνικών ετοίμων προϊόντων, τα οποία δεν μπορούν να συναγωνιστούν τα όμοιά τους που παράγονται σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Η ποσοστιαία συμμετοχή του δευτερογενούς τομέα, δηλαδή της βιομηχανίας και των κατασκευών στην παραγωγή του ΑΕΠ την περίοδο 1970-1983 κυμαινόταν μεταξύ 22%-26%. Το 1995 ήταν περίπου 24%. Αυξητικές τάσεις παρατηρούνται στα ποσοστά των απασχολούμενων στο δευτερογενή τομέα, από 13% που ήταν το 1951, το 2001 έφτασε στις 26,4%.

Όσον αφορά στον τριτογενή τομέα, δηλαδή τις υπηρεσίες και τους συναφείς κλάδους αποτελεί τον μεγαλύτερο τομέα της Χιακής οικονομίας. Υπάρχουν ενδείξεις δυνατότητας περαιτέρω ανάπτυξής του, αφού βέβαια

ληφθούν ορισμένα μέτρα (τουριστική υποδομή, συγκοινωνίες, Ο.Τ.Ε. κ.λ.π.).

Πάντως επιβάλλεται να γίνουν κατάλληλοι χειρισμοί, γιατί εκτός του ότι ο τομέας αυτός είναι πολύ ευπαθής, επηρεάζεται αρκετά από εξωγενείς παράγοντες και ως εκ τούτου γίνεται εύκολα θύμα των μεταβολών της διεθνούς συγκυρίας. Από την άλλη μεριά παρουσιάζει και το μειονέκτημα να είναι και εποχιακής διάρκειας, με αποτέλεσμα τα άτομα που θα έχουν σαν κύριο επάγγελμα την απασχόλησή τους στον τομέα αυτό, να εργάζονται παραγωγικά μόνο 180-200 μέρες το χρόνο και το υπόλοιπο χρονικό διάστημα είτε να επιδοτούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ., είτε να υποαπασχολούνται σε κάποιο άλλο επάγγελμα περιστασιακά.

Η εξέλιξη της ποσοστιαίας συμμετοχής του παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Το ποσοστό συμμετοχής του τριτογενούς τομέα στην παραγωγή του ΑΕΠ στη Χίο αυξήθηκε πολύ γρήγορα την περίοδο 1970-1983, από 49,5% σε 58,4% και το 1995 ανήλθε σε 62% περίπου.

Μεγάλη είναι η αύξηση και στο ποσοστό συμμετοχής του τριτογενούς τομέα στην απασχόληση του ενεργού πληθυσμού. Από 26% το 1951, έφτασε το 2001 στο 56%.

III. Συμπεράσματα

Ο τριτογενής τομέας είναι ο πιο δυναμικά αναπτυσσόμενος τομέας στη Χίο. Παρατηρούνται έντονες αυξητικές τάσεις τόσο για το ύψος των επενδύσεων όσο και για νέες θέσεις εργασίας.

Το ύψος των επενδύσεων στον δευτερογενή τομέα είναι τρεις με τέσσερις φορές μικρότερο σε σύγκριση με τον τριτογενή τομέα, αλλά διπλάσιο αυτού του πρωτογενή τομέα. Τόσο οι θέσεις εργασίας όσο και το ύψος των επενδύσεων χαρακτηρίζεται από στασιμότητα.

Το ύψος των επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα υστερεί σαφώς έναντι των άλλων δύο τομέων.

Συνολικά, η επενδυτική εικόνα της Χίου, με βάση το ύψος επενδύσεων, παρουσιάζεται σχετικά καλή σε σύγκριση με τη μέση, επενδυτική, εικόνα του

Βορείου Αιγαίου. Υπάρχουν όμως και πολλά προβλήματα.

Συγκεκριμένα στον πρωτογενή και στον δευτερογενή τομέα γίνονται, πολύ λίγες επενδύσεις. Αντίθετα ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνει πολύ μεγάλο ποσοστό επενδύσεων.

Καταλήγοντας, με τις οικονομικές και αναπτυξιακές συνθήκες που επικρατούν μέχρι σήμερα στο Χιακό χώρο με τις έντονες περιφερειακές ανισότητες, που υπάρχουν μέσα στην ίδια την περιφέρεια, μπορούμε να κατατάξουμε οικονομικά τη Χίο, σε μια προβληματική οικονομική περιοχή. Σήμερα άλλωστε γίνεται πιο έντονη λόγω της ναυτιλιακής κρίσης. Από τη μια πλευρά η ναυτιλία έδωσε στους κατοίκους οικονομική ευμάρεια, αλλά ταυτόχρονα προκάλεσε το μαρασμό στους υπόλοιπους τομείς της παραγωγής.

Με βάση, λοιπόν, τα προηγούμενα δεδομένα γίνεται αντιληπτό ότι για τη Χίο, σαν παραμεθόριος και ευαίσθητη περιοχή, πρέπει να συντελεστεί σε περιφερειακό βαθμό η ανάπτυξη και των τριών τομέων της παραγωγής, επειδή αποτελεί όχι μόνο οικονομική και κοινωνική αναγκαιότητα, αλλά και εθνική.

IV. Κατηγορίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Χίο

Η δραστηριότητα των ΜΜΕ στα πλαίσια της Χιακής Οικονομίας, έχει μεγάλη σημασία τόσο ως προς την συμβολή της στο τοπικό ακαθάριστο εισόδημα όσο και στην απασχόληση.

Ο τομέας αυτός απασχολεί περίπου τα περισσότερα άτομα των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό είναι συγκεντρωμένο στην περιοχή της πρωτεύουσας. Η συντριπτική πλειοψηφία του ενεργού πληθυσμού εργάζεται σε ΜΜΕ οικογενειακού χαρακτήρα.

Μερικές κατηγορίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων που μπορεί κανείς να συναντήσει στη Χίο είναι οι παρακάτω.

Κατηγορία Α: αγγειοπλάστες, ασβεστοποιοί, εργαστήρια γύψινων διακοσμήσεων, υαλοπινάκων, κατασκευής και τοποθέτησης τζακιών, μαρμάρου, λατομικών προϊόντων, σκυροδέματος, χωματουργικών εργασιών, πλαστικών χρωμάτων κ.λ.π.

Στο μεταποιητικό αυτό τομέα υπάρχουν περίπου 150 ατομικές και εταιρικές επιχειρήσεις με συνολικό αριθμό απασχολούμενων προσώπων 250.

Κατηγορία Β: αρτοποιοί, εργαστήρια παρασκευής αρτοσκευασμάτων, πίτσας, τυροπιτών, ζαχαροπλαστικής, γλυκών κουταλιού, παγωτού, αεριούχων ποτών, καφεκοπτεία, ελαιοτριβεία, παρασκευής χλωρίνης, αλλαντικών κ.λ.π.

Στο μεταποιητικό αυτό τομέα υπάρχουν περίπου 120 ατομικές και εταιρικές επιχειρήσεις με συνολικό αριθμό απασχολούμενων προσώπων 300 άτομα.

Κατηγορία Γ: επιπλοποιοί, ναυπηγοξυλουργοί, σαγματοποιοί, εργαστήρια στιλβώσεως επίπλων, κοπής καυσόξυλων, παραγωγής κάρβουνου, τυπογραφεία, έκδοσης εφημερίδων, βιβλιοδετεία, φωτοτυπικά εργαστήρια, ξυλουργικά εργαστήρια, κοπής και τοποθέτησης ταπετσαριών κ.λ.π.

Στο μεταποιητικό αυτό τομέα υπάρχουν περίπου 200 ατομικές και εταιρικές επιχειρήσεις, με συνολικό αριθμό απασχολούμενων 500 άτομα.

Κατηγορία Δ: μηχανουργεία, εργαστήρια σιδηρών κατασκευών, αλουμινοκατασκευών, κατασκευής μεταλλικών ειδών, οξυγονοκολλήσεων, εργαστήρια σωμάτων κεντρικής θέρμανσης, ηλιόθερμων, θερμοσιφώνων κ.λ.π.

Στον τομέα αυτό της μεταποίησης υπάρχουν 137 επιχειρήσεις ατομικές και εταιρικές και απασχολούν περίπου 220-250 άτομα.

Κατηγορία Ε: εργαστήρια ετοιμών ενδυμάτων, πλεκτήρια, ραφεία, κοπής και ραφής τεντών, μακετών, πλυντήρια, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια ενδυμάτων, υποδηματοποιεία βαφεία υποδημάτων, δερματίνων ειδών, γουναρικών, οπτικών, παρασκευής καλλυντικών και αρωμάτων κ.λ.π.

Στο μεταποιητικό αυτό τομέα υπάρχουν γύρω στις 150 επιχειρήσεις ατομικές και εταιρικές, που απασχολούν περίπου 250 άτομα.

Κατηγορία ΣΤ: συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων, φανοποιεία, βαφεία, αναγομώσεως ελαστικών αυτοκινήτων, επισκευής ελαστικών, πλυντήρια αυτοκινήτων, ηλεκτρολογικά εργαστήρια, εργαστήρια επισκευής τηλεοράσεων, ραδιοφώνων, ηλεκτρολόγοι, ψυκτικοί, κοπής και τοποθέτησης

ταπετσαριών αυτοκινήτων, συνεργεία μοτοποδηλάτων, επισκευής ηλεκτρικών συσκευών κ.λ.π.

Στον τομέα αυτό υπάρχουν περίπου 250 ατομικές και εταιρικές επιχειρήσεις, που απασχολούν 700 άτομα.

Κατηγορία Ζ: εργαστήρια κατασκευής ειδών λαϊκής τέχνης, κατασκευής και τοποθέτησης φωτεινών επιγραφών, ενυδρείων, συσκευασίας προϊόντων, επισκευής ωρολογίων, παρασκευής ζωοτροφών, επισκευής όπλων, κατασκευής σκαφών αναψυχής, επισκευής γραφομηχανών, αριθμομηχανών, αγιογράφοι, εργαστήρια ζωγραφικής, οδοντοτεχνίτες, κηροποιοί, υδραυλικοί, εργαστήρια επισκευής και συντήρησης ανελκυστήρων κ.λ.π.

Στον τομέα αυτό της μεταποίησης υπάρχουν περίπου 120 επιχειρήσεις ατομικές και εταιρικές που απασχολούν περίπου 200 άτομα.

V. Εξέλιξη και προβλήματα των ΜΜΕ

Οι περισσότερες από τις ΜΜΕ του νησιού παρέμειναν ως προς τη νομική τους μορφή οικογενειακού χαρακτήρα ενώ παράλληλα δεν τους έγινε καμιά σημαντική βελτίωση ή ανανέωση στο μηχανολογικό εξοπλισμό τους με αποτέλεσμα να μείνουν χειρονακτικές. Εξάιρεση αποτελούν ορισμένες μονάδες που ξεπέρασαν το στάδιο της απλής χειροτεχνίας και εξελίχθηκαν σε σοβαρές μεταποιητικές μονάδες παραγωγής.

Οι περισσότερες από αυτές που δεν ανταποκρίθηκαν στις νέες απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας εξαιτίας των προβλημάτων που αντιμετώπιζαν, όπως για παράδειγμα:

- Έλλειψη αξιόλογου τεχνικού εξοπλισμού, προκειμένου να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους.
- Έλλειψη επαρκών εγκαταστάσεων.
- Αδυναμία επιστημονικού ελέγχου της ποιότητας των προϊόντων τους και αξιοποίησης των υπολειμμάτων που έχουν.
- Πιστωτικές δυσχέρειες λόγω του μικρού μεγέθους τους.

Προβλήματα στις μεταφορές λόγω του νησιωτικού τους χαρακτήρα με αποτέλεσμα αυξημένο κόστος λειτουργικότητας.

Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι πολλά από αυτά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις του νησιού και που οδηγούν στο υψηλό κόστος παραγωγής, μπορούν να επιλυθούν λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

VI. Προϋποθέσεις ανάπτυξης των ΜΜΕ στη Χίο

Επαγγελματική εκπαίδευση

Μια από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις ανάπτυξης είναι η επαγγελματική εκπαίδευση. Άλλωστε η εκπαίδευση είναι απαραίτητη περισσότερο από ποτέ στις μέρες μας, που οι ρυθμοί είναι πολύ γρήγοροι, οι απαιτήσεις σε εξειδίκευση μεγάλες και η χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών αναγκαία σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες ΜΜΕ.

Με την επαγγελματική εκπαίδευση ανυψώνεται το μορφωτικό επίπεδο των εργατών και των επιχειρηματιών των ΜΜΕ, παραμερίζεται ο εμπειρικός τρόπος και ο αυτοσχεδιασμός στην παραγωγική διαδικασία, επιτυγχάνεται βελτίωση των μεθόδων παραγωγής και οργάνωσης και διασφαλίζονται τα συμφέροντα τόσο των εργαζομένων, όσο και των καταναλωτών.

Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με μια στατιστική ανάλυση, εργαζόμενοι που παρακολούθησαν μαθήματα στοιχειώδους εκπαίδευσης για τέσσερα χρόνια παρουσίασαν παραγωγικότητα μεγαλύτερη κατά 43% από εκείνη των αναλφάβητων εργατών, των διπλωματούχων μέσης εκπαίδευσης ήταν μεγαλύτερη κατά 108% και των πτυχιούχων πανεπιστημίων ανώτερη κατά 300%.

Πιστωτικές δυσχέρειες

Το θέμα της ανάπτυξης των ΜΜΕ είναι στενά συνδεδεμένο με την χρηματοδότησή τους. Δεν μπορεί να υποστηρίξει κανείς ότι είναι δυνατή η ανάπτυξη χωρίς φθηνό και μακροπρόθεσμο δανεισμό και χωρίς καθιέρωση αναπτυξιακών κινήτρων.

Οι Τράπεζες δείχνουν απροθυμία στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ στην προσπάθειά τους προφανώς, να ελαχιστοποιήσουν τους πιστωτικούς κινδύνους.

Το πρόβλημα της βιομηχανικής χρηματοδότησης δεν εντοπίζεται μόνο στη λήψη των κεφαλαίων από τον υποψήφιο επενδυτή, αλλά και στη δημιουργία από το κράτος της απαραίτητης υποδομής και των προϋποθέσεων ώστε η επένδυση να είναι αποδοτική και βιώσιμη.

Το γεγονός ότι οι ΜΜΕ στην πλειοψηφία τους στηρίζονται σε δανεικά κεφάλαια είναι αρνητικό, καθώς υπάρχει μεγάλο άνοιγμα στη σχέση μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων. Στις αναπτυγμένες χώρες ο συνδυασμός αυτός είναι 100 προς 100 ενώ στην Ελλάδα γενικά, 20 προς 80 αντίστοιχα.

Για αυτό το λόγο οι δανειοδοτήσεις θα πρέπει να τεθούν σε σταθερές βάσεις, ώστε να αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να αποδίδουν τα μέγιστα θετικά αποτελέσματα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και γενικότερα για την οικονομία της Χίου.

Χρησιμοποίηση πρώτων υλών

Είναι γνωστό ότι η χρησιμοποίηση, στην παραγωγική διαδικασία του μεταποιητικού κλάδου, -σε μια χώρα ή περιοχή-, εγχώριων πρώτων και βοηθητικών υλών, έχει πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στο εισόδημα και την απασχόληση από αυτές που θα είχε αν χρειαζόταν να γίνονται εισαγωγές.

Η ανάπτυξη των ΜΜΕ στη Χίο είναι ευκολότερο να συντελεστεί αν χρησιμοποιηθούν οι πρώτες ύλες τόσο του τοπικού πρωτογενή τομέα όσο και του δευτερογενή κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Διαφορετικά η εισαγωγή πρώτων υλών έστω και από τα άλλα διαμερίσματα της χώρας, λόγω του υψηλού μεταφορικού κόστους θα επιβραδύνει και θα δυσκολέψει την ανάπτυξη της περιοχής.

Σύμφωνα με έρευνες που έχουν γίνει κατά καιρούς στο νησί, ο μόνος τομέας που μπορεί να δημιουργήσει δυνατότητες ανάπτυξης είναι η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου αφού. Βέβαια για να γίνει εφικτό κάτι τέτοιο θα πρέπει να γίνουν σοβαρές τεχνοοικονομικές μελέτες που να ενισχύουν την άποψη ότι μπορούν να ιδρυθούν βιώσιμες επιχειρήσεις εξόρυξης και επεξεργασίας του ορυκτού πλούτου.

- Κατευθυνόμενη παραγωγή

Η παραγωγή στο νομό Χίου προκειμένου να αυξηθεί και να γίνει πιο ανταγωνιστική, θα πρέπει να οργανωθεί κατάλληλα, ώστε να προωθηθούν οι μεταποιητικοί τομείς που χρησιμοποιούν πρώτες ύλες οι οποίες παράγονται στο νησί. Μερικοί από αυτούς είναι:

- Η εντατικοποίηση της καλλιέργειας αρωματικών φυτών και ανθοκομίας, που λόγω των συστατικών του εδάφους και των κλιματολογικών συνθηκών ευδοκιμούν ιδιαίτερα στη Χίο.

- Η βιομηχανοποίηση της μαστίχας, που απολαμβάνει μονοπωλιακού προνομίου, μιας που είναι προϊόν μοναδικό σε ολόκληρο τον κόσμο και ιδιαίτερα γνωστό για τις φαρμακευτικές και αρωματικές της ιδιότητες. Τον τελευταίο καιρό έχει σημειωθεί πολύ αξιόλογη ανάπτυξη όσον αφορά στην καλλιέργεια, επεξεργασία και διανομή της μαστίχας.

- Η δημιουργία θερμοκηπίων.

- Η περαιτέρω ανάπτυξη της ιχθυοκαλλιέργειας.

- Η καλλιέργεια στη Βόρεια Χίο κερασιών, βυσσινιών κ.λ.π. όπου το έδαφος και οι κλιματολογικές συνθήκες το επιτρέπουν, προκειμένου να εξασφαλιστούν στις υφιστάμενες βιοτεχνικές μονάδες παραδοσιακών γλυκών, οι αναγκαίες πρώτες ύλες.

Πρέπει να τονίσουμε σε αυτό το σημείο ότι η ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Χίο στηρίζεται κυρίως στην υποδομή που υπάρχει σήμερα στον τομέα αυτό. Επομένως δεν είναι τόσο σημαντική η δημιουργία απλά νέων ΜΜΕ, αλλά σημαντικό είναι αυτές που ήδη υπάρχουν να αξιοποιούνται σωστά και να δραστηριοποιούνται κατάλληλα ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα και η δημιουργία πολλών μεν, αλλά προβληματικών δε επιχειρήσεων.

- Συμμετοχή του EOMEX

Στην προσπάθεια της ανάπτυξης της Χίου σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας. Η συμβολή του μπορεί να αποδειχθεί πολύτιμη τόσο στο χρηματοδοτικό τομέα όσο και σε τεχνικές συμβουλές.

Η ίδρυση παραρτήματός του θα πρέπει να επανδρωθεί με το

κατάλληλο προσωπικό, προκειμένου να παρακολουθούν την εξέλιξη των ΜΜΕ σε χρηματοδοτικά, οργανωτικά, παραγωγικά και εμπορικά θέματα που τις απασχολούν.

VII. Χρηματοδοτικά προγράμματα

Στη Χίο, όπως και σε ολόκληρη την Ελλάδα άλλωστε, πολλοί επιχειρηματίες καταφεύγουν στο δανεισμό από διάφορους φορείς προκειμένου να αντλήσουν τα απαιτούμενα κεφάλαια για την ανάπτυξη και εξέλιξη της επιχείρησής τους.

Καταφεύγουν λοιπόν, τόσο στον Τραπεζικό δανεισμό, όσο και σε δανεισμό από διάφορους φορείς όπως, είναι ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών-Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων καθώς και σε άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα, όπως το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και άλλα.

Μερικά από τα προγράμματα αυτά αναλύονται στη συνέχεια.

1. Έργα προώθησης καινοτόμων λύσεων

Με το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται η εφαρμογή τεχνολογιών και καινοτόμων λύσεων, οι οποίες μέχρι σήμερα έχουν περιορισμένη διείσδυση στο ενεργειακό σύστημα της νησιωτικής χώρας και οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν λύσεις για την κάλυψη κρίσιμων αναγκών.

Δικαίωμα υποβολής επενδυτικής πρότασης έχει κάθε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που δεν περιλαμβάνεται στο δημόσιο τομέα.

Οι ενισχυόμενες επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιούνται σε όλα τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας.

Με αυτό χρηματοδοτείται ο εξοπλισμός, με ανώτατο όριο ως ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης: 87 - 100%, καθώς και άλλες υποστηρικτικές δαπάνες, με ανώτατο όριο ως ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης: 0 - 8%.

2. Υποστήριξη της ίδρυσης και λειτουργίας των παρακάτω κοινωνικών μονάδων: Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρίες (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ)

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου και στοχεύει στη λειτουργία νέων Μονάδων ή νέων τμημάτων σε υφιστάμενες Μονάδες όπως οι παρακάτω:

- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), όπου απασχολούνται εκτός σχολικού ωραρίου παιδιά ηλικίας 6 - 12 χρόνων, υγιή ή με ελαφριάς μορφής κινητικά προβλήματα.

- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ), δυναμικότητας 20 - 25 ατόμων, όπου εντάσσονται παιδιά με αναπηρίες και έφηβοι με νοητική υστέρηση ή κινητική αναπηρία.

Αποδέκτες του προγράμματος είναι:

- Γυναίκες που επιθυμούν να ενταχθούν στην αμειβόμενη ενεργό ζωή.

- Μονογονεϊκές, πολύτεκνες οικογένειες, οικογένειες με ανέργους, αναπήρους ή χαμηλόμισθους γονείς.

- Οικογένειες με παιδιά, εφήβους με νοητικές υστερήσεις ή κινητικές αναπηρίες.

- Άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι εργαζόμενοι, κυρίως γυναίκες, που διαθέτουν επαγγελματικά προσόντα.

Παρέχεται χρηματοδότηση για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης από τις Μονάδες - Κέντρα ολοκληρωμένης φροντίδας και εξυπηρέτησης των παιδιών και εφήβων και για την πρόσληψη και απασχόληση προσωπικού από τις Δημοτικές Επιχειρήσεις για τη στελέχωση των Μονάδων - Κέντρων.

3. Επιχειρηματικά Σχέδια ΜΜΕ όλων των τουριστικών κλάδων

Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται από τον Ελληνικό οργανισμό Τουρισμού και παρέχει την ενίσχυση των επιχειρηματικών σχεδίων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα, που θα περιλαμβάνουν συνδυασμένες οργανωτικές δράσεις, όπως συνενώσεις και συνεργασίες, βελτίωση της σχετικής θέσης τους στην αγορά, διείσδυση σε νέες αγορές κλπ.

Απευθύνεται σε μεμονωμένες επιχειρήσεις ή ομάδες συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, οι οποίες ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα (ξενοδοχεία), ανεξαρτήτως λειτουργικής μορφής.
- Κάμπινγκ.
- Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα .
- Τουριστικά γραφεία και Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (TEOM).
- Επιχειρήσεις εκμίσθωσης αυτοκινήτων Ι.Χ.
- Ναυλομεσιτικά γραφεία .
- Επιχειρήσεις - πλοιοκτήτες τουλάχιστον πέντε επαγγελματικών σκαφών αναψυχής, καθώς και επιχειρήσεις κρουαζιερόπλοιων δυναμικότητας μέχρι 50 επιβατών.
- Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, όπως επιχειρήσεις εκμετάλλευσης γκολφ, συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, ιαματικών πηγών κλπ.
- Καταστήματα τουριστικών ειδών, εφόσον διαθέτουν ειδικό σήμα Ε.Ο.Τ.
- Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες.

Με το πρόγραμμα αυτό του Ε.Ο.Τ. χρηματοδοτείται η έρευνα αγοράς και η εκπόνηση μελετών μάρκετινγκ (π.χ. έρευνα τάσεων αγοράς, αναζήτηση νέων αγορών, προσδιορισμός πελατείας - στόχου κλπ.). Επίσης παρέχονται κονδύλια και για την αναδιοργάνωση, αυτοματοποίηση και ηλεκτρονική δικτύωση (π.χ. απόκτηση Η/Υ, λογισμικού, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού κλπ.) της επιχείρησης καθώς και για την προβολή και διαφήμισή της (π.χ. έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό multimedia, διαφημιστικές καταχωρήσεις κλπ.).

4. Ενίσχυση νέων ιδιωτικών επενδύσεων, επέκταση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων επιχειρήσεων με τον Αναπτυξιακό Νόμο

Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται από την Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, για την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων του Βορείου Αιγαίου στον τομέα της μεταποίησης, καθώς και την οργάνωσή τους, την ποιοτική αναβάθμιση των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων.

Απευθύνεται σε μεταποιητικές κυρίως επιχειρήσεις και παρέχει χρηματοδότηση για επενδύσεις σε φυσικό κεφάλαιο, κτίρια, μηχανήματα, εξοπλισμό, κλπ.

5. Εκσυγχρονισμός υπαρχουσών λιμενικών εγκαταστάσεων χωρίς αύξηση φυσικών ικανοτήτων

Το πρόγραμμα αυτό παρέχεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και σκοπός του είναι ο εκσυγχρονισμός των υπαρχουσών λιμενικών εγκαταστάσεων της χώρας, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα του εφοδιασμού της αγοράς και των συνθηκών εκφόρτωσης και συντήρησης αλιευμάτων και τέλος να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη, ιδίως περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.

Απευθύνεται σε επαγγελματίες αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και σε μεταποιητές και εμπόρους αλιευτικών προϊόντων που επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις συνθήκες ελλιμενισμού των σκαφών και εκφόρτωσης, διακίνησης και συντήρησης των αλιευτικών προϊόντων στην περιοχή τους.

Με αυτό χρηματοδοτούνται:

Η δημιουργία και η βελτίωση των υποδομών υποστήριξης και εφοδιασμού των αλιευτικών σκαφών (αποβάθρες, συνεργεία συντήρησης και επισκευής πλοίων, εγκαταστάσεις παραγωγής πάγου, ανεφοδιασμού καυσίμων, νερού κλπ).

- Η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας των αλιέων κατά τη φόρτωση των προϊόντων (φωτισμός, αντισοισθητικά έργα, εξοπλισμός καθαριότητας κλπ).
- + Η βελτίωση των συνθηκών φόρτωσης, εκφόρτωσης και συντήρησης των αλιευμάτων (ψυκτικές και αποθηκευτικές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός εσωτερικής μεταφοράς κλπ).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βελτιώνονται και εκσυγχρονίζονται

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν το σημαντικότερο στοιχείο τόσο της Ελληνικής οικονομίας όσο και της οικονομίας της Ευρώπης γενικότερα. Έχουν πολλά πλεονεκτήματα, που τις κάνουν ιδιαίτερα σημαντικές και απαραίτητες για την οικονομική ανάπτυξη, όμως έχουν και πλήθος μειονεκτημάτων που δυσκολεύουν την ανάπτυξη τους και πολλές φορές τις οδηγούν στην αποτυχία.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται άνθιση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε όλους τους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας, άλλα και αύξηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Για το λόγο αυτό τους παρέχεται η δυνατότητα δανεισμού από διάφορους φορείς, όπως προαναφέρθηκε, προκειμένου να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται και να συμβάλλουν ενεργά στην οικονομική ανάπτυξη.

Για να συνεχίσουν λοιπόν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες βελτίωσης της πρόσβασης τους σε πηγές χρηματοδότησης και να επανδρωθούν από εργαζόμενους με ειδικά προσόντα.

Οι επιχειρηματίες χρειάζονται ιδιαίτερη στήριξη στην προσπάθεια ανάπτυξης των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την προσαρμογή της επιχείρησής τους στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Η ανταλλαγή εμπειριών και η συνεργασία σε ομάδες ή δίκτυα επιχειρήσεων μπορεί να τους

βοηθήσει να αναζητήσουν νέες ιδέες και συμβουλές και πρόσβαση στην τεχνολογία.

Επίσης η κοινωνία, η ίδια θα πρέπει να ενθαρρύνει τα άτομα και ιδιαίτερα τους νέους να ασχοληθούν με τις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, παρόλο που πολλοί νέοι θα ήθελαν να γίνουν επιχειρηματίες, δεν έχουν αρκετή εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και στις δεξιότητες τους, προκειμένου να μετατρέψουν τα όνειρά τους σε πράξη.

Οι νέοι με την παρότρυνση από την κοινωνία, θα πρέπει να αναπτύξουν περισσότερο το επιχειρηματικό τους πνεύμα και να λάβουν την κατάλληλη στήριξη για την ανάπτυξη των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων. Αυτό μπορεί να γίνει με την πραγματοποίηση ενημερωτικών εκστρατειών που θα προβάλλουν επιτυχή σενάρια και θα παρουσιάζουν τα πλεονεκτήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι εκστρατείες αυτές θα απευθύνονται, κυρίως σε εκείνους που μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη στήριξη των μελλοντικών επιχειρηματιών όπως είναι τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, οι επενδυτές και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Θα μπορούσαμε να πούμε σε αυτό το σημείο ότι η εκπαίδευση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όσον αφορά στην περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των νέων και κατ' επέκταση της οικονομίας. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης μπορούν να ενταχθούν, π.χ. κύκλοι μαθημάτων για τους επιχειρηματίες, περίοδοι μαθητείας για τους σπουδαστές ώστε να εργάζονται κοντά σε έμπειρους επιχειρηματίες, περισσότερα προγράμματα διοίκησης επιχειρήσεων, εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας και κρατικά ερευνητικά προγράμματα και άλλα.

Τέλος αξίζει να τονίσουμε για μια ακόμη φορά τη σπουδαιότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελληνική οικονομία. Όμως δεν μπορούμε να παραλείψουμε τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Είναι προβλήματα που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση, χωρίς επιφανειακές λύσεις, αλλά συστηματικές μεθόδους που θα τις βοηθήσουν να τα επιλύσουν, είτε πρόκειται για προβλήματα που προέρχονται από το εσωτερικό της επιχείρησης, είτε είναι αποτέλεσμα εξωτερικών παραγόντων.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι υπάρχουν πολλά εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν για αυτό χρειάζεται συνεχής εγρήγορση από τους αρμόδιους φορείς για την κάλυψη των απαιτούμενων αναγκών και την επιτυχή πορεία της οικονομίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αλέξιος Σ. Αντωνόπουλος, Τραπεζικές Πιστοδοτήσεις, Κριτήρια και τεχνικές Χορήγησης Δανείων – Πιστώσεων – Εγγυήσεων, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος.
2. Χαράλαμπος Κ. Αντωνόπουλος, Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητα.
3. Παν. Γ. Κυριαζόπουλος, Σύγχρονες Μορφές Διοίκησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
4. Κέντρο Προγραμματισμού κι Οικονομικών Ερευνών, Μικρομεσαίες Μεταποιητικές Επιχειρήσεις.
5. Εμπορική Τράπεζα, Οικονομικό Δελτίο, Οκτώβριος – Δεκέμβριος 1991.
6. www.info3kps.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της Ελληνικής οικονομίας και τις συναντάμε σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, δηλαδή στην πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή παραγωγή. Έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που τις διαφοροποιούν από τις μεγάλες επιχειρήσεις και όπως όλες οι επιχειρήσεις έχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Απασχολούν περιορισμένο αριθμό ατόμων, το παραγωγικό τους έργο εκτελείται κυρίως με ανθρώπινη εργασία και σε μικρές ποσότητες, τα προϊόντα που παράγουν, φέρουν την σφραγίδα της προσωπικότητας του επιχειρηματία και διατίθενται σε τοπικές αγορές κυρίως. Επίσης οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις προσαρμόζονται εύκολα στις απαιτήσεις των καταναλωτών και ακολουθούν ευκολότερα τις επιταγές της σύγχρονης αγοράς.

Παρά τον σημαντικό τους ρόλο στην Ελληνική οικονομία και όχι μόνο, καθώς οι περισσότερες οικονομίες στηρίζονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, που δυσκολεύουν την ανάπτυξη τους και τις οδηγούν σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και σε χρεοκοπία.

Προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα αυτά έχουν τη δυνατότητα δανεισμού από διάφορους φορείς, όπως είναι το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, τα Υπουργεία που έχουν πολλά προγράμματα χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι Τράπεζες και από άλλους φορείς τόσο του ελληνικού κράτους, όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αξίζει να τονιστεί σε αυτό το σημείο, η σπουδαιότητα της ύπαρξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην επαρχία. Σε περιοχές απομακρυσμένες από τις μεγαλουπόλεις οι ΜΜΕ είναι αυτές που στηρίζουν την οικονομία και την ανάπτυξη. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στο νησί της Χίου, που η πληθώρα των επιχειρήσεων που λειτουργούν είναι μικρομεσαίες.

Αυτές στηρίζουν την οικονομία του νησιού, όμως αντιμετωπίζουν

καθημερινά και πολλά προβλήματα, εξαιτίας των ιδιαίτερων συνθηκών του τόπου. Τις τελευταίες δεκαετίες έχει παρατηρηθεί σημαντική προσπάθεια για την αντιμετώπιση των δυσκολιών αυτών, όμως χρειάζεται ακόμη να καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια για να υπάρξουν επιθυμητά αποτελέσματα, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προς: Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. ΑΕ
ΑΜΑΛΙΑΣ 26
105 57 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210-3311201-4
Fax 210-3311207
e-mail: info@tempme.gr

(Στοιχεία Τράπεζας)

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΠΙΣΤΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: _____ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: _____
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ: _____ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε.: _____

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΜΟΔΙΟΥ/ΩΝ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ/ΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ/ΩΝ: _____
ΘΕΣΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ/ΩΝ: _____ ΤΗΛΕΦΩΝΑ/FAX: _____
E-MAIL ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ/ΩΝ: _____

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΔΑΝΕΙΟΥ/ΩΝ

- ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΚΟΠΟΥ: _____
- ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟΥ ΑΠΟ Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. ΔΑΝΕΙΟΥ/ΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: € _____
- ΠΟΣΟ ΝΕΟΥ/ΩΝ ΔΑΝΕΙΟΥ/ΩΝ (αριθμητικώς και ολογράφως): € _____
- ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΑΝΕΙΟΥ/ΩΝ: _____ - ΟΡΟΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ/ΩΝ: _____
ΜΕΣΟΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ _____ (ΕΤΗ) _____
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟ _____ (ΗΜΕΡΕΣ Ή ΜΗΝΕΣ) _____
- ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΔΑΝΕΙΟΥ/ΩΝ:
	ΣΤΑΘΕΡΟ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟ
ΜΕΣΟΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ	_____ %	_____ %
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟ	_____ %	_____ %
- ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ: € _____
- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ:
ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	€ _____
ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ	€ _____
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ (*)	€ _____
- (πρόγραμμα επένδυσης)
- ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ: _____
- ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ: _____
- (*) Αναφέρεται και το πρόγραμμα στο οποίο υπάγεται η επένδυση (Γ' ΚΠΣ, ΚΥΑ, Πλημμυροπαθείς, Σεισμοπαθείς κτλ.)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ: _____

Συνημμένα: Δελτίο Πληροφοριακών Στοιχείων Επιχείρησης

(Πόλη)

(Ημερομηνία)

ΤΡΑΠΕΖΑ _____
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ _____ ()

Προς: ΤΡΑΠΕΖΑ _____
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ _____ (____)

(Σφραγίδα επιχείρησης)

ΔΕΛΤΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ: _____ ΟΝΟΜΑ: _____ ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ: _____ ΤΙΤΛΟΣ: _____
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: Έγγαμος/η: ☐ Άγαμος/η: ☐ Διαζευγμένος/η: ☐ Αριθμός Παιδιών:
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ: Γυμνάσιο: ☐ Λύκειο: ☐ ΙΕΚ: ☐ ΤΕΙ: ☐ ΑΕΙ: ☐ Μεταπτυχ/κό: ☐ Διδακτ/κό: ☐
ΕΔΡΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: _____ ΠΟΛΗ - ΝΟΜΟΣ: _____ Τ.Κ.: _____
ΤΗΛΕΦΩΝΑ / FAX: _____ E-MAIL: _____
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ: _____ ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΗ: _____ Α.Φ.Μ.: _____ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ: _____
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: _____ ΣΤΑΚΟΔ: _____

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ / ΤΙΤΛΟΣ: _____ ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ: _____
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ: _____
ΕΔΡΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: _____ ΠΟΛΗ - ΝΟΜΟΣ: _____ Τ.Κ.: _____
ΤΗΛΕΦΩΝΑ / FAX: _____ E-MAIL: _____
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: _____ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ: _____ Α.Φ.Μ.: _____ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ: _____
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: _____ ΣΤΑΚΟΔ: _____

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

(Τ = Έτος Αποστολής Αίτησης)					
ΕΤΟΣ	T - 2	T - 1	T	T + 1	T + 2
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (σε πλήρη βάση)					
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
ΕΤΗΣΙΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε χιλ. €)					
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ (σε χιλ. €)					
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ (σε χιλ. €)					
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε χιλ. €) (*)					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (σε χιλ. €)					
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (σε χιλ. €)					
ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ (*)					
ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (Φ)					
ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ + ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ (Φ)					
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΚΟΧΡΕΟΥΛΥΣΙΩΝ					
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ & ΦΟΡΩΝ / ΤΟΚΟΧΡΕΟΥΛΥΣΙΑ (Φ)					

(*) Τα πεδία με τη σχετική ένδειξη δύναται να μη συμπληρώνονται από επιχειρήσεις που τηρούν λογιστικά βιβλία Α' και Β' κατηγορίας του ΚΒΣ.

(Φ): Φόρες

ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Ή ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ		
ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ / ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ / ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ		
ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ:		
ΕΙΝΑΙ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΟΜΙΛΟΥ:		
ΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	_____ %	
ΧΡΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Ε.Ε.		
ΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΣΑ ΣΕ € ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΤΡΙΕΤΙΑ	€ _____	
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΣΕ € ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΤΡΙΕΤΙΑ	€ _____	
ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΥΤΑ:		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	____/____/____	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	____/____/____	
ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΒΛΗΘΕΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ Ή ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ:		
ΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΤΕ:	____/____/____	
ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΠΙΧΥΣΗΣ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟ/Α ΦΥΣΙΚΟ/Α ΠΡΟΣΩΠΟ/Α ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΠΙΧΥΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ:		
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ		
ΥΠΑΡΞΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ		
ΥΠΑΡΞΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ		

Δηλώνω υπεύθυνα, γνωρίζοντας τις συνέπειες του νόμου για ψευδή δήλωση, ότι όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν Δελτίο είναι ακριβή και αληθινά.

Αιτούμαι την υπαγωγή μου στο πρόγραμμα _____ του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων και τη λήψη της εγγύησής του για τη χρηματοδότησή μου από την Τράπεζά σας (σχετική η από ____/____/____ αίτησή μου επιχειρηματικής πιστοδότησης).

(Πόλη)

(Ημερομηνία)

(Σφραγίδα επιχείρησης και υπογραφή νομίμου εκπροσώπου)

ΚΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Κριτήρια Αναζήτησης

Επαγγέλματα: 159820,155111,153310,050200

Τρέχον status: ΕΝΕΡΓΗ
ή Τρέχον status: ΕΝΕΡΓΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 050200 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΟΝΟΥ.

A.A.	A.M.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νία ίδρυσης/διακοπής
1	2137	ΜΙΚΕΣ ΧΑΒΙΑΡΑΣ Α.Ε.-ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΜΙΚΕΣ ΧΑΒΙΑΡΑΣ Α.Ε.	ΛΑΓΚΑΔΑ 82300 ΛΑΓΚΑΔΑ	22447 22377 MHAVIARAS-AE@ACN.GR	22447	20/07/1998
2	2493	ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΧΙΟΥ Α.Ε. ΝΗΡΕΥΣ Α.Ε.	ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ 82300 ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ	74901 27634 NIREUS@BERYL.KAPATEL.GR	27634	13/10/1988
3	9121	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΝΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΧΙΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ 82300 ΣΥΚΙΑΔΑ	74821	74961	20/01/1988
4	11636	ΑΝΩΝΥΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΑΙΓΕΑΣ Α.Ε.	ΛΑΓΚΑΔΑ 82300 ΛΑΓΚΑΔΑ	41606	41606	17/02/1994
5	12988	ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΦΟΡΚΥΣ Α.Ε. ΦΟΡΚΥΣ Α.Ε.	ΠΑΧΥ-ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΟΛΟΣ 82300 ΣΥΚΙΑΔΑ	74962-74963 FORKYS@OTENET.GR	74964	23/12/1998
6	14776	Δ. ΣΑΡΕΛΗΣ - Μ. ΜΑΡΙΝΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	82101 ΟΙΝΟΥΣΣΕΣ ΟΙΝΟΥΣΣΕΣ	74962-3 51145	74964	07/04/2004
7	9460	ΔΙΑΠΟΡΙ-ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε. ΔΙΑΠΟΡΙ	82102 ΜΕΣΤΑ ΜΕΣΤΑ	22310 23648	22695	19/03/1990

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 153310 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΡΜΕΛΑΔΩΝ, ΖΕΛΕΔΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΜΕΛΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΡΜΕΛΑΔΩΝ, ΖΕΛΕΔΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ.

A.A.	A.M.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νία ίδρυσης/διακοπής
8	768	ΒΑΡΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ	ΧΑΛΚΕΙΟΣ 82100	78412	78864	16/04/1979
9	12909	ΖΑΝΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΥΖ.ΙΣΙΔΩΡΟΥ	ΒΑΓΙΑ - ΚΑΜΠΟΣ 82100	25542-32043 22281		25/09/1998
10	14531	Μ. ΚΟΡΑΚΗΣ - ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε. Ο ΚΟΡΑΚΗΣ	ΧΑΛΚΕΙΟΣ 82100	78577 23518	77066	19/06/2003
11	14927	ΟΙΝΟΦΟΙΗΤΙΚΗ-ΓΕΩΡΓΙΚΗ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. ΑΡΙΟΥΣΙΟΣ Α.Ε.	ΚΟΥΡΟΥΝΙΑ 82103			29/09/2004
12	14857	FEEDUS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (FEEDUS Α.Ε.Β.Ε) <i>SARANTIS</i>	ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟ 82100	23511 41503	41569	05/08/2004
13	14690	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΝΟΥ Ο.Ε. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΓΛΥΚΑ ΧΙΟΥ- Ο ΜΑΡΙΝΟΣ	ΧΑΛΚΕΙΟΣ 82100	78079		15/01/2004
14	14263	ΓΕΥΣΕΙΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Ε.Π.Ε. ΓΕΥΣΕΙΣ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΟΝΤΑΡΙ 82100			
15	1963	Α/ΦΟΙ ΜΙΧΑΛΑΚΗ Ο.Ε.	ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ 82100	22034 23148		11/10/1954

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 155111 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ (ΝΩΠΟΥ, ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟΥ, ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΥ Κ.Α.Π.).

A.A.	A.M.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νία ίδρυσης/διακοπής
16	2434	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ ΧΙΟΥ	ΚΑΡΔΑΜΑΔΑ-ΚΑΜΠΟΣ 82100	78008	78988	01/01/1972

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΜΕΛΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ (ΝΩΠΟΥ, ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟΥ, ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΥ Κ.Α.Π.).

Α.Α.	Α.Μ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νια ίδρυσης/διακοπής
17	10928	ΤΟΥΜΑΖΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ	ΠΑΝ.ΠΑΧΕΙΑ-ΚΑΜΠΟΣ (ΒΙΤΙΑΔΟΥ 10) ΘΥΜΙΑΝΑ	31451 32204	33011	10/03/1994
			82100	MASTELO@OTENET.GR		
18	14045	ΑΝΩΝΥΜΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΙΟΥ ΠΕΛΙΝΝΑΙΟΝ ΟΡΟΣ Α.Ε.- MOUNT PELINEON	ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ	44830	81330	27/11/2001
			82300	ENACHIOS@OTENET.GR		

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 159820 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ, ΠΟΤΩΝ ΤΥΠΟΥ COLA ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΟΧΥΜΩΝ.

Α.Α.	Α.Μ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νια ίδρυσης/διακοπής
19	2033	ΠΟΤΟΠΟΙΑ-ΑΕΡΙΟΥΧΑ ΠΟΤΑ ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔ.ΓΚΙΑΛΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΣ Ο.Ε. ΧΙΩΝ ή χιών	ΤΣΕΛΕΠΗ 3 ΧΙΟΣ	23496 6942434278	42442	04/10/1977
			82100			
20	14857	FEEDUS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (FEEDUS Α.Ε.Β.Ε)	ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟ ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟ	23511 41503	41569	05/08/2004
			82100	SARANTIS@CHI.FORTHNET.GR		
21	2152	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΧΙΟΥ Ε.Β.Ε.Κ.	ΚΑΜΠΟΣ ΧΙΟΣ	23403 23535	22572	10/11/1985
			82100	ASEXIOU@OTENET.GR		

ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΕΛΕΤΑΙΟΝ - ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Κριτήρια Αναζήτησης

Επαγγέλματα: 020118, 155200, 159120

Τρέχον status: ΕΝΕΡΓΗ
ή Τρέχον status: ΕΝΕΡΓΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΜΑΣΤΙΧΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 020118 ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ (ΚΟΜΜΙ, ΛΑΚΑ, ΡΗΤΙΝΕΣ, ΦΥΚΙΑ, ΘΕΛΑΝΙΔΙΑ, ΑΓΡΙΟΚΑΣΤΑΝΑ, ΒΡΥΑ, ΔΕΙΧΗΝΕΣ

Α.Α.	Α.Μ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νία ίδρυσης/διακοπής
1	2396	ΕΝΩΣΗ ΜΑΣΤΙΧΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΧΙΟΥ ΣΥΝ.ΠΕ	Κ.ΜΟΝΟΜΑΧΟΥ 1 82100 ΧΙΟΣ	21001-21002 23516-21003 EXPORTS@GUMMASTIC.GR	26700	01/01/1939
2	14226	MENTITERRA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ MEDITERRA A.E.	ΛΕΩΦ.ΑΙΓΑΙΟΥ 36 82100 ΧΙΟΣ	81600 81601	81601	26/06/2002
3	13589	ΜΑΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΑΕ Α.Ε	ΚΑΛΑΜΩΤΗ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	41138		27/07/2000
4	14039	ΣΑΡΑΝΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.	ΛΕΩΦ.ΑΙΓΑΙΟΥ 30 82100 ΧΙΟΣ	24224-43111	81225	13/11/2003

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 155200 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΩΤΩΝ - ΓΡΑΝΙΤΩΝ.

Α.Α.	Α.Μ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νία ίδρυσης/διακοπής
5	1994	ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΟΦΑΝΙΔΗΣ-ΠΑΓΩΤΑ ΚΡΟΝΟΣ Ο.Ε.	ΦΙΛ.ΑΡΓΕΝΤΗ 2 82100 ΧΙΟΣ	22788 22311		01/06/1971

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 159120 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΥΖΟΥ, ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ, ΡΑΚΙ, ΜΑΣΤΙΧΑΣ.

Α.Α.	Α.Μ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημ/νία ίδρυσης/διακοπής
6	512	ΚΑΚΙΤΣΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΤΡΕΙΣ ΜΥΛΟΙ 82200 ΒΡΟΝΤΑΔΟ	23285	23285	01/10/1972

ΚΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΥΖΟΥ, ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ, ΡΑΚΙ, ΜΑΣΤΙΧΑΣ.

A.A.	A.M.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ/EMAIL	FAX	Ημέρια ίδρυσης/διακοπής
7	691	ΛΙΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΖ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	82100 ΧΙΟΣ	23117		11/05/1978
8	1966	ΑΦΟΙ ΤΕΤΤΕΡΗ Ο.Ε.	82100 ΧΙΟΣ	22006 44629 TERRY@CHI.FORTHNET.GR	42460	01/06/1960
9	14927	ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. ΑΡΙΟΥΣΙΟΣ Α.Ε.	82103 ΚΟΥΡΟΥΝΙΑ ΚΟΥΡΟΥΝΙΑ			29/09/2004
10	11870	ΣΤΟΥΠΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΟΥΖΟ ΚΑΖΑΝΙΣΤΟ	82100 ΔΑΦΝΩΝΑΣ ΔΑΦΝΩΝΑΣ	78192	78192	25/04/1996
11	12519	ΝΙΚΟΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ	82100 ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ 10 ΧΙΟΣ	23170		01/01/1998
12	10408	ΤΣΑΜΠΑΡΛΗ ΑΝΝΑ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	82100 ΓΛΑΥΚΟΥ 5 ΧΙΟΣ	22211 25560		15/03/1993
13	2033	ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ-ΑΕΡΙΟΥΧΑ ΠΟΤΑ ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔ.ΓΚΙΑΛΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΣ Ο.Ε. ΧΙΩΝ ή χιών	82100 ΤΣΕΛΕΠΗ 3 ΧΙΟΣ	23496 6942434278	42442	04/10/1977
14	1968	ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ Α.ΣΕΡΑΦΕΙΜ Ο.Ε. ΑΠΑΛΛΑΡΙΝΑ	82100 ΑΤΣΙΚΗΣ ΧΙΟΣ	22328 23927	23101	26/06/1953
15	1979	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΝΤ.ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΙ Ο.Ε.	82100 Σ.ΛΙΝΑΡΗ 6-ΛΑΧΑΝΑΓΟΡΑ ΧΙΟΣ	24680 43598	24680	20/01/1972

Πρωτ. _____
Αριθ. _____
Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΠΑ΄, 14 Δεκεμβρίου 2004,
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση

Άρθρο 1

Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται

στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

(α) επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης,

(β) φορολογική απαλλαγή,

(γ) επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων.

Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Άρθρο 2

Διάρθρωση της Επικράτειας - Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις (4) περιοχές ως εξής:

- ΠΕΡΙΟΧΗ Δ΄: Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Εβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α΄/1997), της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου, πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του

ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

Η περιοχή Δ' διαιρείται στις υποπεριοχές Δ1, Δ2 και Δ3 ως εξής:

Δ1: Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, το Νομό Δωδεκανήσου πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης Ρόδου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδος, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991.

Δ2: Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Ηπείρου σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι και οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, τις Β.Ε.ΠΕ. της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, και τα νησιά της Ανατολικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, και Πελοποννήσου με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991.

Δ3: Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου.

- ΠΕΡΙΟΧΗ Γ': Περιλαμβάνει τη Ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής, όπως αυτή καθορίστηκε με την 37349/5.11.1991 (ΦΕΚ 950 Β') κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών, καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ', Β' και Α'.

- ΠΕΡΙΟΧΗ Β': Περιλαμβάνει τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης και την Επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής.

- ΠΕΡΙΟΧΗ Α': Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών η ισχύς της οποίας διαρκεί δύο (2) έτη από την έκδοσή της, καθορίζονται τα κράτη της αλλοδαπής και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών, για τις οποίες έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 3, με την οποία προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα κράτη αυτά.

Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων του παρόντος:

- (α) Ο χρόνος υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.
- (β) Τα κριτήρια βαθμολόγησης.
- (γ) Η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων.
- (δ) Ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων.
- (ε) Η προθεσμία ολοκλήρωσης.

Άρθρο 3

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά προσδιορίζονται για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, τα οποία κατανέμονται σε πέντε (5) κατηγορίες προκειμένου να οριστούν οι παρεχόμενες ενισχύσεις.

(α) Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα:

(i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης και θραύσης βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(ii) Επενδυτικά σχέδια σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς ή αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2(α) του παρόντος άρθρου - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(iii) Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας μη προερχόμενα από μεταποιητική δραστηριότητα, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2(α) του παρόντος άρθρου - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(iv) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταυλισμένου ή ημιεσταυλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2(α) του παρόντος άρθρου - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(β) Επενδυτικά σχέδια στο δευτερογενή τομέα:

(i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών. Επενδυτικά σχέδια λατόμευσης και αξιοποίησης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(ii) Μεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(iii) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα της μεταποίησης, όπως ορίζεται στη Στατιστική Ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (Σ.Τ.Α.Κ.Ο.Δ.) - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(v) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων ή στερεών καυσίμων από βιομάζα, επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(vi) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα, ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vii) Επενδυτικά σχέδια για την αφαλάτωση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(viii) Επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιο-

χών (Β.Ε.ΠΕ.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(ix) Επενδυτικά σχέδια για την παραγωγή ή και τυποποίηση Προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή και προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(γ) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού:

(i) Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστέρων (3*), πρώην Β' τάξης - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2.

(ii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργιών ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης ή ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους μέχρι πέντε (5) έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι κατά το χρόνο της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας τους ήταν τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(iii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργιών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης, σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης. Επίσης εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους για πέντε (5) έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(iv) Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά στη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων, νέων χρήσεων επί κοινόχρηστων χώρων, πισίνων και αθλητικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης, με σκοπό την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(v) Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vi) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργιών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(viii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός χιονοδρομικών κέντρων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(ix) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αξιοποίησης ιαματικών πηγών - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(x) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) για επενδυτικά σχέδια που γίνονται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α') - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γηπέδων

γκολφ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων θαλασσοθεραπείας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xiii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων τουρισμού υγείας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xiv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων προπονητικού - αθλητικού τουρισμού - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που αποτελούν οργανωμένες μορφές τουρισμού οι οποίες διαφοροποιούν ή διευρύνουν το τουριστικό προϊόν και παρέχουν ολοκληρωμένης μορφής υποδομές και υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων κατ'ελάχιστον των υπηρεσιών στέγασης σίτισης, στέγασης ψυχαγωγίας και κοινωνικής μέριμνας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(xvi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομίων απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(δ) Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα:

(i) Επενδυτικά σχέδια συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2(β) του παρόντος άρθρου - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(ii) Επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών ή και εμπορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης, καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2(β) του παρόντος άρθρου - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(iii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(iv) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού που εξασφαλίζει την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις, σε επίπεδο Ο.Τ.Α., Περιφερειών κ.λπ. ή άλλης γεωγραφικής περιοχής με επιχειρηματικό ενδιαφέρον - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(v) Επενδυτικά σχέδια παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vi) Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(viii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(ix) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων, δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(x) Επενδυτικά σχέδια για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων που γίνονται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή συνεταιρισμούς.

Επίσης επενδυτικά σχέδια των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εκθεσιακών κέντρων, κεντρικών αγορών και σφαγείων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(xi) Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων υγρών καυσίμων, αερίων καυσίμων και υγραερίων, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων, αερίων καυσίμων και υγραερίων σε νησιά - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(xii) Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες χερσαίες, νησιωτικές και παραλίμνιες περιοχές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας ορίζονται οι περιοχές αυτές - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xiii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 και επενδυτικά σχέδια για την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(xiv) Επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο Γενικός Οικονομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ.) για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως, υπέργειων, υπόγειων ή και πλωτών σταθμών αυτοκινήτων. Επίσης, επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης εστεγασμένων ή και ημiesteγασμένων σταθμών φορητών, λεωφορείων και άλλων εν γένει βαρέων οχημάτων τουλάχιστον τριάντα (30) θέσεων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3.

(xv) Επενδυτικά σχέδια που γίνονται από Ιερές Μονές, καθώς και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την ανέγερση ή και εκσυγχρονισμό Ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε Ξενώνες, καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εργαστηρίων και χειροτεχνίας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.

(ε) Ειδικά επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (α) έως (γ) του παρόντος:

(i) Επενδυτικά σχέδια προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλησης του ύδατος και αφαλάτωσης θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(ii) Επενδυτικά σχέδια για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(iii) Επενδυτικά σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον δέκα τοις εκα-

τό (10%) της καταναλισκόμενης ενέργειας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής νέων προϊόντων ή και υπηρεσιών ή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(v) Επενδυτικά σχέδια για ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό εργοστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής ή ενεργειακής έρευνας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vi) Επενδυτικά σχέδια εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(vii) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή υπηρεσιών εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και εμπορευματοποίησης πρωτότυπων προϊόντων και υπηρεσιών - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(viii) Επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ή και υπηρεσιών - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(ix) Επενδυτικά σχέδια για αγορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου λογισμικού για τη δημιουργία, επέκταση ή και ανάπτυξη στο χώρο του βιομηχανοστασίου στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(x) Επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.

(xi) Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους) των μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελάχιστου συνολικού κόστους τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελάχιστου συνολικού κόστους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000,00) ευρώ που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζόμενων, με έναν ή περισσότερους από τους επόμενους στόχους:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά.

- Παραγωγή και προώθηση επώνυμων προϊόντων ή και υπηρεσιών.

- Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.

- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.

- Μεταφορά παραγωγικών - ερευνητικών δραστηριοτήτων από το εξωτερικό στην Ελληνική Επικράτεια.

- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών από τη σύμπραξη μη ομοειδών επιχειρήσεων (κατά προτίμηση από διαφορετικούς κλάδους) με στόχο την παραγωγή σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων προϊόντων ή υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ορίζονται προδιαγραφές, όροι και προϋποθέσεις για

εξειδίκευση των επενδυτικών σχεδίων των περιπτώσεων (α) έως (ε).

2. (α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Με όμοια απόφαση επιτρέπεται να καθορίζονται προδιαγραφές, πρόσθετοι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ενισχύσεων στα επενδυτικά σχέδια της πιο πάνω περίπτωσης, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια μεταφορικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων, λαμβανομένης υπόψη της κοινοτικής νομοθεσίας.

3. Στην ενίσχυση της επιχορήγησης του νόμου αυτού υπάγονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην κατηγορία των μικρών και μεσίων επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία αντίστοιχα των κατηγοριών Β' και Γ' του ισχύοντος στην Ελλάδα Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), για τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια:

(α) Επενδυτικά σχέδια σε όλους του κλάδους της μεταποίησης μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης.

(β) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταβλισμένου ή ημιεσταβλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας.

4. Δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου:

(α) Επενδυτικά σχέδια στους κλάδους:

(i) Χαλυβουργίας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Β του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια (Ανακοίνωση C (2002) 315, ΕΛ 2002 C 70/04).

(ii) Συνθετικών Ινών, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Δ του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια.

(iii) Ναυπηγικό και ναυπηγοεπισκευαστικό, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (2003/C317/06).

(β) Επενδυτικά σχέδια δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η απαγόρευση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρίες, καθώς και τις εταιρίες των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

(γ) Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρίας του αστικού δικαίου ή της κοινο-

πραξίας.

(δ) Επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ..

5. Ενισχυόμενες δαπάνες.

(α) Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες:

(i) Την κατασκευή, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και τις δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Την αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για δύο (2) έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/C288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

(iii) Την αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών επιχειρηματικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνολόγων ή τεχνολογικών πάρκων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/C288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

(iv) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(v) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών συστημάτων δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών και μηχανογράφησης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού, καθώς και δαπανών εξοπλισμού για τη διασφάλιση του ηλεκτρονικού περιεχομένου.

(vi) Τις δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.

(vii) Τις δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές Β.Ε.ΠΕ. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ.).

(viii) Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και την κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

(ix) Την αγορά καινούργιων αυτοκινήτων - ψυγείων μόνο εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της μονάδας.

(x) Την κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, προοριζόμενων για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστιάση των εργαζομένων της επιχείρησης, καθώς και αιθουσών κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

(xi) Τις δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επενδύσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.

(xii) Τις δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο της Δ.Ε.Η. προκειμένου για επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγής.

(xiii) Τις δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν δρόμους, στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης και περιχάραξης, προκειμένου για μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών.

(xiv) Τις δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων στα νησιά.

(xv) Την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και την κίνησή τους, εφόσον είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές.

(xvi) Τις δαπάνες μελετών, αγοράς καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.

(xvii) Τις δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

(xviii) Τις δαπάνες που αφορούν τα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, εφόσον έχει αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευσή της, ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου των τελών.

(xix) Τις δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά.

(xx) Δαπάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας, άδειες εκμετάλλευσης ή τεχνικές γνώσεις.

(xxi) Τις δαπάνες μελετών και τις αμοιβές συμβούλων για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τους περιορισμούς της Ε.Ε.. Ειδικότερα, την εκπόνηση κάθε μορφής μελετών σχετιζόμενων με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και αναφερόμενων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Επιλέξιμες είναι μελέτες όπως οργάνωση διοίκησης, αναδιοργάνωση των επί μέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμός επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, ερευνών αγοράς, εκπόνησης

μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω υπηρεσίες υπόκεινται στους περιορισμούς της παρακάτω περίπτωσης γ'.

(xxii) Αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών, του αναγκαίου λογισμικού και περαιτέρω ανάπτυξης του μέχρι εξήντα τοις εκατό (60%) του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου, που αφορά ανάπτυξη λογισμικού.

(xxiii) Δαπάνες κατασκευής δικτυακών υποδομών πρόσβασης, καθώς και ειδικών βοηθητικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποσκοπεί στη λειτουργία του δικτύου και στην υποστήριξη της διασύνδεσής του με υφιστάμενα δίκτυα.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και κατά περίπτωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι ενισχυόμενες δαπάνες ανά κατηγορία επένδυσης, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες, όροι ή περιορισμοί ενισχυόμενων δαπανών ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

(γ) Οι δαπάνες πρέπει να αφορούν πάγια στοιχεία. Επίσης, μπορούν να ενισχύονται δαπάνες για άυλες επενδύσεις και για αμοιβές μελετών συμβούλων σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το οκτώ τοις εκατό (8%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται.

Οι άυλες επενδύσεις θα πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Οι ενισχύσεις για αμοιβές μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δεν αφορούν συνθήκες λειτουργικές δαπάνες αυτών.

6. Δεν υπάγονται στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου:

(α) Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

(β) Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

(γ) Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

(δ) Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης.

Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

(i) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε., τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης, λοιπές Β.Ε.ΠΕ. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙ.Ο.ΠΑ.), την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ολυμπιακή Ακίνητα Α.Ε., τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σωματεία ή ιδρύματα, καθώς και από τεχνολογικά πάρκα προκειμένου για ανέγερση ή επέκταση κτιρίων εντός τεχνολογικών πάρκων.

Επίσης η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης αλλά

έχει εκμισθωθεί από το Δημόσιο, νομικά ή φυσικά πρόσωπα για χρονική διάρκεια δεκαπέντε (15) ετών, η μίσθωση έχει μεταγραφεί και ο εκμισθωτής έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα ιδιόχρησης.

Η διάρκεια της παραχώρησης ή μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 7.

(ii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων θερμοκηπίων, επιγηπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

(iii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων χιονοδρομικών κέντρων, παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γηπέδων γκολφ, επί ακινήτου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.

(iv) Η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών σε αιγιαλό.

Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεσή του το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου. Από τη μεταγραφή η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

(ε) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Στην πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας, της παραγράφου αυτής, περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχειακές μονάδες που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων. Κατ' εξαίρεση ο ανωτέρω εκσυγχρονισμός ενισχύεται για τμήματα της ξενοδοχειακής μονάδας που δεν περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ενίσχυση.

(στ) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Κατ' εξαίρεση για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (campings) για τα οποία έχει υπαχθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους στις διατάξεις των νόμων 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998, για τα οποία υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους πριν παρέλθει πενταετία από την ολοκλήρωση του ήδη εγκριθέντος εκσυγχρονισμού, ο αιτούμενος εκσυγχρονισμός μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε διαφορετικά του προηγούμενου τμήματα του κατασκηνωτικού

κέντρου ή και στα εκσυγχρονισθέντα, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησης περαιτέρω έργων εκσυγχρονισμού τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

(ζ) Η ανέγερση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξάρτητα από την τάξη.

(η) Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων.

(θ) Επενδύσεις οι οποίες αποσκοπούν σε απλή αντικατάσταση υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, χωρίς να συνεπάγονται την επέκταση, την αλλαγή στο προϊόν ή τη μέθοδο παραγωγής μίας υφιστάμενης εγκατάστασης.

Άρθρο 4

Παρεχόμενες ενισχύσεις

1. Για τα επενδυτικά σχέδια των κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχονται κατά περιοχή οι ακόλουθες ενισχύσεις:

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	18%	30%	35%	40%	40%
Κατηγορία 2	0%	13%	25%	35%	35%	35%
Κατηγορία 3	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Κατηγορία 4	30%	30%	35%	35%	40%	40%
Κατηγορία 5	35%	35%	35%	35%	35%	35%

Στα παραπάνω ποσοστά, εκτός των επενδύσεων των περιοχών όπου εξαντλείται το όριο του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εκτός των επενδύσεων της κατηγορίας 5, προστίθεται επιπλέον ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) συνολικά, εφόσον συντρέχει μία ή και περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Εγκατάσταση των επιχειρήσεων εντός Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.).

- Ίδρυση ξενοδοχειακής μονάδας κατηγορίας 4 ή 5 αστέρων (Α' ή ΑΑ' τάξης).

- Μετατροπή παραδοσιακού ή διατηρητέου σε ξενοδοχειακή μονάδα.

- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου με αναβάθμισή του σε κατηγορία 4 ή 5 αστέρων.

- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου.

- Εγκατάσταση των τουριστικών επιχειρήσεων σε Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.).

- Φορέας νεοιδρυόμενος θεωρείται η επιχείρηση όταν δεν έχει παρέλθει έτος από την σύστασή της ή την έναρξη επιτηδεύματος μέχρι το χρόνο υποβολής αίτησης υπαγωγής της. Δεν θεωρούνται νεοιδρυόμενοι φορείς εταιρίες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρία.

Η εναλλακτικά:

(β) Φορολογική απαλλαγή κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 3	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 5	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Η εναλλακτικά:

(γ) Επιχορήγηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0,0%	18,4%	35,1%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 2	0,0%	18,4%	33,2%	40,0%	45,5%	45,5%
Κατηγορία 3	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
Κατηγορία 4	35,0%	35,0%	40,0%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 5	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%

2. Δεν επιτρέπεται οι παρεχόμενες ενισχύσεις επί του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, αναγόμενες σε Καθαρό Ισοδύναμο Επιχορήγησης, να υπερβούν τα ποσοστά του εγκεκριμένου από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται εκάστοτε από την κοινοτική νομοθεσία, παρέχεται επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εκτός των επιχειρήσεων του τομέα των μεταφορών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζεται το συγκεκριμένο ποσοστό ανά νομό, βάσει του κριτηρίου του κατά κεφαλή Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) σε Μονάδες Ισοδύναμης Αγοραστικής Δύναμης με βάση τα τελευταία διαθέσιμα, έτους 2001, στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ως εξής:

- Για τους παραμεθόριους νομούς Δράμας, Δωδεκανήσου, Έβρου, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Κιλκίς, Λέσβου, Ξάνθης, Πέλλας, Ροδόπης, Σάμου, Σερρών, Φλώρινας, Χίου, καθώς και για τους νομούς με κατά κεφαλή Α.Ε.Π. μικρότερο ή ίσο του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ίδιου έτους 2001, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ίση με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του κόστους της ενισχυόμενης επένδυσης.

- Για νομούς με κατά κεφαλή Α.Ε.Π. μεγαλύτερο του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ίδιου έτους 2001, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ίση με το πέντε τοις εκατό (5%) επί του κόστους της ενισχυόμενης επένδυσης.

4. Σε κάθε περίπτωση τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης δεν δύναται να υπερβούν το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%). Τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης για αμοιβές μελετών συμβούλων δεν μπορούν να υπερβούν κατ' ανώτατο το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών.

5. Για επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000,00) ευρώ το ανώτατο χορηγού-

μενο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

(α) για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000,00) ευρώ παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

(β) για το τμήμα από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000,00) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000,00) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

(γ) για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000,00) ευρώ παρέχεται το τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

Αν για την υπαγωγή επενδύσεων στις διατάξεις του παρόντος απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διαδικασία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής αρχίζει ύστερα από τη λήψη της έγκρισης αυτής.

6. Στον τομέα αυτοκινητοβιομηχανίας, όπως αυτός ορίζεται στο παράρτημα Γ του πολυτομεακού πλαισίου προς τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια, το ανώτερο ποσό ενίσχυσης, σε επενδύσεις με ενισχυόμενο κόστος άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000,00) ευρώ ή σε επενδύσεις των οποίων η ενίσχυση υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000,00) ευρώ σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, θα ισούται με το τριάντα τοις εκατό (30%) του ανώτατου ορίου της περιφερειακής ενίσχυσης, που προβλέπεται από τον εγκεκριμένο από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

7. Για τα επενδυτικά σχέδια των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 3, που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης, το ποσοστό της οποίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων

1. (α) Στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος κατά περίπτωση ως κατωτέρω:

- Για μεγάλες επιχειρήσεις, πεντακόσιες χιλιάδες (500.000,00) ευρώ.

- Για μεσαίες επιχειρήσεις, διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000,00) ευρώ.

- Για μικρές επιχειρήσεις, εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000,00) ευρώ.

- Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, εκατό χιλιάδες (100.000,00) ευρώ.

Το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζεται βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο όριο της παραγράφου αυτής, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτύξεως και απασχολήσεως.

(β) Ειδικότερα στην ενίσχυση της φορολογικής απαλ-

λαγής υπάγονται επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού βιοτεχνικών μενάρων που πραγματοποιούνται από πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος των τριάντα χιλιάδων (30.000,00) ευρώ.

(γ) Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά για μία πενταετία το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000,00) ευρώ για επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία.

2. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000,00) ευρώ υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος νόμου, υποχρεούνται, το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού.

Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την πραγματοποίηση των επενδύσεων δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρίας.

3. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

A.(α) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των ενισχυόμενων δαπανών.

(β) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση απόφασης αυτής.

(γ) Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις Ιερές Μονές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοιδρυόμενους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του κεφαλαίου τους ή το αποθεματικό που σχηματίζεται για το σκοπό αυτόν. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοιδρυόμενες εταιρίες το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τάκτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10. Τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης αποτελούν ίδια συμμετοχή στην επένδυση, εφόσον κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης ελέγχεται και διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

Για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (χι) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 για τον υπολογισμό της ίδιας συμμετοχής λαμβάνεται υπόψη μόνο το σκέλος της επένδυσης που αφορά σε επενδύσεις παγίων.

(δ) Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Η αύξηση του κεφαλαίου των Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, βάσει της σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων αντιστοίχα, σκοπό τη χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή, στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι, μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης ή του σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρίας και δεν έχει αναλωθεί.

Β. Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, τουλάχιστον το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κόστους πρέπει να καλύπτεται από χρηματοδοτική συμβολή του φορέα της επένδυσης που συνίσταται σε ίδια κεφάλαια ή δάνειο, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν συνοδεύεται από καμία κρατική ενίσχυση.

4. Αναμόρφωση ενισχυόμενου κόστους επένδυσης

Με την απόφαση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας είναι δυνατόν, μετά από αίτηση του επενδυτή, να αναμορφωθεί το ενισχυόμενο κόστος αυτής, το οποίο σε περίπτωση αύξησης δεν δύναται να υπερβεί το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αυτού που έχει εγκριθεί. Για τον καθορισμό του ποσού της αναμόρφωσης του κόστους της επένδυσης, λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

5. Προθεσμία ολοκλήρωσης - Δυνατότητα παράτασης προθεσμίας ολοκλήρωσης επένδυσης

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, υπό τις προϋποθέσεις ότι: (α) η υποβολή του αιτήματος γίνεται το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και (β) έχει πραγματοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκριθέντος έργου.

Αν διακοπούν ή καθυστερήσουν οι εργασίες για λόγους ανωτέρας βίας, η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρα βία ανακύπτει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά με την απόφαση υπαγωγής, το σχετικό αίτημα πρέπει να υποβληθεί μόνο εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής χωρίς να απαιτείται η πραγματοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκριθέντος έργου.

Αν, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, η επένδυση ολοκληρωθεί εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της αρχικής ή κατά παράταση προθεσμίας, η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας επιτρέπεται να πιστοποιηθεί εφόσον κατατεθεί σχετική αίτηση για πιστοποίηση κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 και ενισχύονται μόνο οι δαπα-

νες που πραγματοποιήθηκαν εμπρόθεσμα.

6. Έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων

(α) Η έναρξη των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος επτρέπεται να γίνεται μετά την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος και των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

(β) Επενδυτικές δαπάνες που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν συνυπολογίζονται στο επιχορηγούμενο κόστος ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

(γ) Η έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη αυτής στις διατάξεις του παρόντος.

(δ) Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση υποβολής αίτησης υπαγωγής από φορείς, μονάδες των οποίων έχουν πληγεί από πυρκαγιές, πλημμύρες ή άλλα φυσικά φαινόμενα, για επενδύσεις τους που σχετίζονται με την αποκατάσταση των μονάδων που επλήγησαν, τα επενδυτικά έργα, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και λοιπές εργασίες, που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα από το χρόνο που συνέβη η πυρκαγιά ή το φυσικό φαινόμενο που προκάλεσε τη ζημιά μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν μέσα σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών κατ' ανώτατο όριο πριν από την υποβολή της αίτησης αυτής και ότι η αίτηση υπεβλήθη εντός έτους από το ζημιολόγιο γεγονός.

7. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για το επενδυτικό δάνειο

Αν στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- (i) να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,
- (ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλεισμένης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού,
- (iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
- (iv) να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισής του πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησης του δανείου και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε ανάλλαγμα.

8. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για πρόγραμμα απόκτησης της χρήσης καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπο-

ρεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

9. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι παροχής ενισχύσεων βάσει της δημιουργούμενης απασχόλησης

(α) Η επιδότηση αφορά στις συνδεόμενες με την πραγματοποίηση της επένδυσης θέσεις απασχόλησης. Θέσεις απασχόλησης συνδεόμενες με την επένδυση θεωρούνται οι νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται μέσα στην πρώτη τριετία από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την εξυπηρέτησή της, καθώς και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα λόγω της αύξησης του συντελεστή αξιοποίησης του δυναμικού παραγωγής που οφείλεται στην εν λόγω επένδυση.

Η δημιουργούμενη απασχόληση αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση των θέσεων πλήρους ή μερικής απασχόλησης επιπλέον των υφιστάμενων κατά το χρόνο ολοκλήρωσης.

(β) Η ενίσχυση καταβάλλεται επί του μισθολογικού κόστους για το σύνολο των συνδεόμενων με την επένδυση θέσεων απασχόλησης και παρέχεται για τα δύο πρώτα έτη από τη δημιουργία της κάθε θέσης απασχόλησης. Το μισθολογικό κόστος περιλαμβάνει το μισθό πριν από την αφαίρεση φόρων, καθώς και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

10. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και σε επενδύσεις ή προγράμματα επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3

(α) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογγνωμόνων της Γενικής Γραμματείας Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε έναν (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή του προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επενδύσεις για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

Με τη γνωμοδότηση της προηγούμενης περίπτωσης α' η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογγνωμόνων γνωμοδοτεί και για την πλήρωση ή μη των ως άνω προδιαγραφών στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, προκειμένου να είναι δυνατή για αυτές η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος νόμου.

11. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3

(α) Ως νέα προϊόντα θεωρούνται αυτά που, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, δεν παράγονται από άλλες παραγωγικές μονάδες της χώρας αυτούσια ή παραλλαγμένα.

(β) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμού των προϊόντων ως νέων.

12. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3*

(α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το φάκελο που υποβάλλεται από αυτές για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

(β) Ο χαρακτηρισμός τους ως επενδύσεων ανάπτυξης λογισμικού γίνεται με γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

13. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε: (i) επενδύσεις για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας και (ii) επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

Για το χαρακτηρισμό εκδίδεται γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

14. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των υποπεριπτώσεων (i), (ii) και (iii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

(α) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλησης του ύδατος, για το χαρακτηρισμό τους αποφαίνεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης της επένδυσης ή του προγράμματος.

(β) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφορά στον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και ότι από την επένδυση ή το πρόγραμμα προκύπτει μείωση τουλάχιστον

δέκα τοις εκατό (10%) της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(γ) Προκειμένου για τις επενδύσεις ή προγράμματα των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας.

15. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή καινοτομικών προϊόντων και εμπορευματοποίησης προτύπων προϊόντων, καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

(α) Για τις ανάγκες του παρόντος, ως καινοτομία ορίζεται η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης για τη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών και υπηρεσιών που χρήζουν άμεσης παραγωγικής και εμπορικής αποδοχής. Αποδεκτά πεδία καινοτομίας ορίζονται αυτά που αφορούν προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγική διαδικασία και ανάπτυξη τεχνολογίας.

(β) Στην περίπτωση επιχειρηματικών σχεδίων καινοτομίας αξιολογείται η πρωτοτυπία, η εστίαση και αποσαφήνιση του βέλτιστου πεδίου εφαρμογής ή συγκεκριμένης εφαρμογής της καινοτομικής ιδέας, ο βαθμός βελτίωσης των τεχνικών και των οικονομικών μεγεθών του στοχευόμενου προϊόντος και παραγωγικής διαδικασίας και υπηρεσίας, η ύπαρξη και χρήση ή η εξασφάλιση χρήσης μεμονωμένων ή συνδυασμών υπαρχόντων πατεντών και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η ύπαρξη και αξιοποίηση αξιόπιστων αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης, η πρωτοτυπία συνδυασμού τεχνογνωσίας από διαφορετικές περιοχές και κλάδους και ο βαθμός εξασφάλισης πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών ή ο βαθμός εξασφάλισης χρήσης των διαδικασιών. Η ύπαρξη πιστοποιητικού από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) για πρωτοτυπία και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί θετικό αλλά όχι καθοριστικό ή απαραίτητο παράγοντα για την αξιολόγηση και υπαγωγή της προτεινόμενης επένδυσης στην κατηγορία καινοτομία.

(γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται και συμπληρώνονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από την Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. για το χαρακτηρισμό προϊόντων, παραγωγικών διαδικασιών και υπηρεσιών ως καινοτομικά.

Ο χαρακτηρισμός των επενδύσεων αυτών γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμού των προϊόντων ως καινοτομικών και των επενδύσεων ως καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

16. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την ένταξη επενδύσεων για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

(α) Επενδύσεις για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγ-

ματοποιούνται:

(i) Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), όπως ορίζονται με το ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α').

(ii) Στα τμήματα των ενισχυόμενων περιοχών της Επικράτειας που δεν περιλαμβάνονται στην κοινή απόφαση της επόμενης περίπτωσης β'. Για να είναι δυνατή η ενίσχυση για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων στα τμήματα αυτά της Επικράτειας πρέπει: (α) η επένδυση να πραγματοποιείται σε ζώνη τουρισμού - αναψυχής χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και (β) να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται κατά περίπτωση με ειδική γνωμάτευση του Ε.Ο.Τ., η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό και προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Επικράτειας που παρουνιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας, στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του παρόντος για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.

17. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

Για να είναι δυνατή η ενίσχυσή τους, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο διατηρητέο ή παραδοσιακό οικισμό είτε όχι, να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα από το Υπουργείο Πολιτισμού ή από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή ως παραδοσιακά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τον Ε.Ο.Τ..

18. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκήνωσεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης καθορίζονται το είδος και η έκταση των έργων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μονάδας ή των τουριστικών οργανωμένων κατασκήνωσεων (campings), για να θεωρείται αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

19. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού - αθλητικού τουρισμού, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών και θεματικών πάρκων, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι προ-

νομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι ως άνω μονάδες. Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραπάνω μονάδων συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση του Ε.Ο.Τ. για την πλήρωση των κατά περίπτωση προδιαγραφών.

20. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και γηπέδων γκολφ, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων λιμένων σκαφών αναψυχής και γηπέδων γκολφ συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης αντίστοιχα για τη δημιουργία ή την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό τους.

21. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, καθώς και μονάδων παροχής στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, της υποπερίπτωσης (xiii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων των παραπάνω επιχειρήσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από την κατά περίπτωση απαιτούμενη έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 και 30 του ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α') αντίστοιχα.

22. *Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ίδρυσης δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της υποπερίπτωσης (xiv) περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3*

(α) Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων αυτών πρέπει να αφορούν στη δημιουργία δημόσιας χρήσης εσοτεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων.

(β) Πρέπει να διασφαλίζεται η καταλληλότητα του συγκεκριμένου χώρου και της περιοχής εγκατάστασης του σταθμού αυτοκινήτων σε σχέση με τις ανάγκες στάθμευσης.

(γ) Η δημιουργία και λειτουργία του σταθμού αυτοκινήτων στο συγκεκριμένο χώρο πρέπει να συμβιβάζεται με τις λοιπές υφιστάμενες ή και προγραμματισμένες λειτουργίες της περιοχής εγκατάστασης.

(δ) Το επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων να λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτοτελώς και να μην εξυπηρετεί παρακείμενη επιχείρηση της οποίας η λειτουργία δημιουργεί συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ατόμων και η οποία ανήκει στον αυτό φορέα στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος της.

(ε) Η συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων β' και γ' πιο πάνω πιστοποιείται από τους Οργανισμούς Αθήνας ή Θεσσαλονίκης για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (τέως Π.Υ.Δ.Ε.), για τις υπόλοιπες περιοχές της Επικράτειας. Η έγκριση αυτή, καθώς και η σχετική άδεια του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και των κατά περίπτωση Διευθύνσεων Συγκοινωνιών των οικείων νομαρχιών συνοδεύει υποχρεωτικά τις αιτήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδυτικών σχεδίων ίδρυσης τέτοιων σταθμών.

23. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας ή επιχειρήσεων συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων ή και τ προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας συνοδεύονται υποχρεωτικά από την άδεια εγκατάστασης του Υπουργείου Ανάπτυξης.

24. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης και θραύσης αδρανών υλικών της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3

Για τις επενδύσεις της παραπάνω περίπτωσης, η αρμόδια διεύθυνση της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ελέγχει την ισχύ ή μη της άδειας εκμετάλλευσης της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων εντός ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης ή και του προγράμματος.

25. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών και μεταλλευτικές επενδύσεις, της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' και των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3

Για τις επενδύσεις των παραπάνω περιπτώσεων γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης για την ισχύ ή μη των δικαιωμάτων μεταλλειοκτησίας, της άδειας εκμετάλλευσης και της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, εντός ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης ή και του προγράμματος.

26. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής

(α) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά κέρδη, που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στον παρόντα νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Προκειμένου για Α.Ε. και Ε.Π.Ε. για τον υπολογισμό του κατά τα παραπάνω τακτικού αποθεματικού και των διανεμόμενων ποσών γίνεται αναγωγή των ποσών αυτών με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

(β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο ή αν αυτά που πραγματοποιήθηκαν δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη

των αμέσως επόμενων διαχειριστικών περιόδων μέχρι να καλυφθεί το ποσοστό της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή της αξίας κτήσης του εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις δέκα (10) διαχειριστικές περιόδους.

(γ) Προκειμένου για επενδύσεις, που η υλοποίηση τους διαρκεί πέραν της μίας (1) διαχειριστικής περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής περιόδου, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται μέσα σε αυτή και υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξης της. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, το αφορολόγητο αποθεματικό υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν στην οικεία διαχειριστική περίοδο και με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξης της και μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

(δ) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

(ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία ορίζονται από το π.δ. 186/1982 (ΦΕΚ 84 Α').

27. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος για την πραγματοποίηση επενδύσεων του άρθρου 3 παράγραφος 3 στην αλλοδαπή υπάγονται μόνον οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33).

Δεν υπάγονται στο ανωτέρω καθεστώς επιχειρήσεις η παραγωγική δραστηριότητα των οποίων επηρεάζει αρνητικά αντίστοιχη δραστηριότητα που ασκείται στην Ελλάδα με συνέπεια τη μείωση της απασχόλησης και τη μείωση των εξαγωγών, καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες έχουν διακόψει ή μειώσει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο, στο χρονικό διάστημα της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Οι φορείς επενδύσεων στην αλλοδαπή, οι οποίοι υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος, δεν επιτρέπεται να διακόπτουν ή να μειώνουν με οποιονδήποτε τρόπο την τυχόν άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται από τους ίδιους ή μέσω συνδεδεμένων με αυτούς επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

α) Ως μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται και η μείωση των θέσεων εργασίας.

β) Ως συνδεδεμένη επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση ή υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μία επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

(i) κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης ή

(ii) διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση ή

(iii) μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη

του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Κατάλογος συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που τυχόν υπάρχουν, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής.

Από την υπαγωγή και για μία πενταετία από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, αν διαπιστωθεί παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων ή απόκρυψη τέτοιων παραβάσεων, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

28. Με προεδρικό διάταγμα ορίζονται όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται τυχόν διαφορετικές ή και πρόσθετες διαδικασίες και δικαιολογητικά για την υποβολή και εξέταση επενδύσεων και γενικά για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος ή να αποκλείονται των ενισχύσεων συγκεκριμένοι τομείς ή κλάδοι ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, λόγω καθιέρωσης ή θέσπισης ανάλογων όρων και απαγορεύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 6

Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) *Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικού φορέα:*

(i) Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια. Εξετάζονται, επίσης, ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταιρών που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων της. Στην περίπτωση νεοιδρύομενου φορέα εξετάζονται ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταιρών που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων του.

(ii) Η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

(β) *Κριτήρια οικονομοτεχνικής αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων και βιωσιμότητας της επένδυσης:*

(i) Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.

(ii) Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση.

(iii) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση.

(γ) *Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού νόμου:*

(i) Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία

νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.

(ii) Η περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του νομού εγκατάστασης.

(iii) Η συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, όπου ειδικότερα εξετάζονται:

- Η συμβολή στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανακύκλωση του ύδατος.

- Η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας.

- Η αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας, η υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέριο καύσιμα ή επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά.

- Η εξοικονόμηση ενέργειας.

(iv) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα ο εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης ή η υποκατάσταση εισαγωγών.

(v) Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(vi) Η συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

(δ) *Ειδικά κριτήρια ανά τομέα δραστηριότητας:*

(i) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα:

- Η κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με τη γεωργική πολιτική της χώρας.

- Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(ii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στο δευτερογενή τομέα:

- Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

- Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως καινοτομικών.

- Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α'. Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

- Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.

(iii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού:

- Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.

- Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.

- Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.

- Αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστερών (*) προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων, καθώς και σε ανώτερη τάξη προκειμένου για τουριστικές οργανωμένες κατασκηνώσεις.

(iv) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

- Ο χαρακτηρισμός των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

- Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.

- Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

- Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες αυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

(ε) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο αριθμός και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου αυτής ανά τομέα δραστηριότητας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το κοινό και για τις τέσσερις κατηγορίες των περιπτώσεων α' έως και δ' πιο πάνω ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών των κοινών και ειδικών κριτηρίων κάθε τομέα, πάνω από το οποίο κάθε επένδυση ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και βαθμολόγησή του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, αν είναι κατώτερο το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης επιτρέπεται να καθοριστούν επιπρόσθετα ειδικά κριτήρια για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' και για τις ειδικές επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε', καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τις ως άνω επενδύσεις.

3. Για την υπαγωγή στην ενίσχυση επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 και επιπλέον εφόσον η επένδυση συμβάλλει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος

(α) Αιτήσεις επενδύσεων πλην αυτών που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για τις οποίες δεν απαιτείται υποβολή αίτησης, ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ως εξής:

(i) Στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων, ύψους άνω των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και οι επενδύσεις ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια. Επίσης, υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv), (xvi) της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, των υποπεριπτώσεων (iv), (v), (vi), (vii) και (viii)

της περίπτωσης β' της ίδιας παραγράφου, των υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii), (iv), (v) και (xii) της περίπτωσης δ', καθώς και των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης ε' της ίδιας παραγράφου, καθώς και εκείνες που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας περιφερειών της Επικράτειας.

Στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται επίσης οι επενδύσεις στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3, καθώς και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 ανεξαρτήτως ύψους.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων των οποίων οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ανεξαρτήτως ύψους.

(ii) Στις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας ή προκειμένου για τη Διοικητική Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ύψους μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000,00) ευρώ. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται στο Νομό Δωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Διοικητικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

(iii) Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000,00) ευρώ, καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ και άνω, εφόσον το πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού.

(iv) Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ, ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ, εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του πενήντα τοις εκατό (50%).

Επίσης στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ύψους τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ, εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του πενήντα τοις εκατό (50%).

(β) Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii) και (iv) μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

2. (α) Δεν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα, αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίες ή φορείς για επενδύσεις κατά βάση ίδιες, που εμφανίζουν όμως διαφοροποιήσεις είτε στο κόστος είτε στα επί

μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδύσεις που αφορούν στην ίδια παραγωγική μονάδα.

Εάν υποβληθούν πολλαπλές αιτήσεις υπαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και σε περίπτωση υποβολής αίτησης για υπαγωγή επένδυσης είτε στο σύνολό της είτε κατά ένα τμήμα της που έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή του ν. 2601/1998, όλες οι αιτήσεις δεν εξετάζονται και δεν επιστρέφεται το καταβληθέν για αυτές χρηματικό ποσό που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 3.

(β) Εταιρία της οποίας επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή του ν. 2601/1998 ή του ν. 1892/1990, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα αίτηση υπαγωγής επένδυσης η οποία να αφορά στα προϊόντα στα οποία αφορά το υλοποιούμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Σε περίπτωση υποβολής τέτοιας αίτησης, αυτή δεν εξετάζεται, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτήν χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην πιο κάτω περίπτωση β' της παραγράφου 3.

3. Την αίτηση υπαγωγής της παραγράφου 1 συνοδεύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

(α) Οικονομοτεχνική μελέτη. Στην περίπτωση που η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, συνολικού κόστους άνω των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000,00) ευρώ, υπογράφεται από οικονομολόγο μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μηχανικό, εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και κατά περίπτωση, όπου απαιτείται από το αντικείμενο της επένδυσης, από γεωτεχνικό, μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.

(β) Αποδεικτικό, καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης. Το παραπάνω χρηματικό ποσό καταβάλλεται στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

4. (α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με την επιφύλαξη των παρακάτω περιπτώσεων β' και γ' καθορίζει με απόφασή του επιπλέον δικαιολογητικά και προσδιορίζει τα τεchnικοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεchnικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεchnicoοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

5. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις

διατάξεις του παρόντος, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, πλην, όμως, κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης. Μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οι αρμόδιες για την εξέτασή της υπηρεσίες ή φορείς δύνανται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στον φορέα της επένδυσης ή τον αντίκλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινήσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής. Με τα έγγραφα αυτά μπορεί να τάσσεται προθεσμία μέχρι δεκαπέντε (15) ημερών, από τη με απόδειξη επίδοση αυτών, εντός της οποίας ο φορέας υποχρεούται να απαντήσει.

6. Οι αιτήσεις υπαγωγής εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους υποβάλλονται ή, προκειμένου για αιτήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανάλογα. Για τις αιτήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., ο οργανισμός αυτός συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση σκοπιμότητας, η οποία διαβιβάζεται είτε στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών είτε στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά περίπτωση.

7. (α) Η διαδικασία εξέτασης κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ολοκληρώνεται, από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία που έχουν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές.

(β) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής κάθε επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνονται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία αυτές έχουν υποβληθεί.

8. Η αξιολόγηση των επενδύσεων θα γίνεται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Αξιολογήσεις επενδύσεων μπορεί να ανατίθενται και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα σε υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του Δημοσίου ή και εξωτερικούς αξιολογητές ή

και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Οι ανωτέρω εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητές υποβάλλουν την έκθεση αξιολόγησής τους στην αρμόδια υπηρεσία, η οποία μετά από μελέτη και έλεγχο αυτής και του φακέλου συντάσσει εισηγητικό σημείωμα αξιολόγησης προς την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή.

Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας ελέγχεται η πληρότητα της έκθεσης αξιολόγησης, των εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητών και γίνεται η παραλαβή που αποτελεί και την πιστοποίηση για την καταβολή της σχετικής αμοιβής.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται κατά την αρμοδιότητά τους η διαδικασία σύνταξης πίνακα αξιολογητών, οι διαδικασίες και οι όροι ανάθεσης, ο αριθμός των επενδυτικών σχεδίων που ανατίθενται κατ' έτος ανά αξιολογητή, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της αξιολόγησης, η διαδικασία και ο τρόπος αξιολόγησης ανάλογα με την κατηγορία επένδυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9 ανατίθεται σε ειδικό εξωτερικό αξιολογητή με μεγάλη εμπειρία σε εκκαθαρίσεις, εξαγορές και συγχωνεύσεις, ο οποίος υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, προκειμένου αυτή να εισηγηθεί στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή της παραγράφου 15. Η υπηρεσία για την κατάρτιση της εισηγήσής της αυτής δύναται να ζητά από την κύρια δανειοδοτούσα τράπεζα ή και άλλη τράπεζα γνωμοδότηση επί της βιωσιμότητας του σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται η διαδικασία ανάθεσης, τα κριτήρια επιλογής, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος σε κάθε αξιολογητή, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εξωτερικών αξιολογητών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

9. (α) Κάθε επένδυση εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Ειδικότερα η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή (υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α'), καθώς και το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης α' στην περίπτωση υφιστάμενου φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περίπτωσης 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί, εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

(β) Οι επενδύσεις οι οποίες, σύμφωνα με την υποπερίπτωση (iv) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εξετάζονται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και ως προς τα τυχόν

επιπρόσθετα κριτήρια της παραγράφου 2α' του αυτού άρθρου.

Η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή ή το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης α' προκειμένου για παλαιό φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και, εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περίπτωσης 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί, εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Κάθε επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 εξετάζεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου και υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος κατά τα οριζόμενα στην εν λόγω απόφαση και εφόσον το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων και λοιπών ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης επαρκεί.

(δ) Σε περίπτωση που, κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων, το κατά περίπτωση διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό ενισχύσεων εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής, για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση τα ποσά ενισχύσεων που καθορίζονται για το έτος αυτό, πριν την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

10. Κάθε επένδυση που γίνεται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6. Η υπαγωγή της επένδυσης γίνεται εφόσον αυτή πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης σύμφωνα με τα ίδια κριτήρια και επιπλέον εκτιμάται ότι συμβάλλει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθρίων περιοχών των χωρών στις οποίες πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους και με την προϋπόθεση ότι το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχορηγήσεις αυτών των επενδύσεων επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

Επίσης, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων ιδιωτικών επιχειρήσεων λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι και οι προτεραιότητες του αντίστοιχου Προγράμματος Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας.

Σε περίπτωση που, κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων αυτών, το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων για αυτές εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των επιχορηγήσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση το ποσό ενισχύσεων που καθορίζεται για την κατηγορία αυτήν επενδύσεων

για το έτος αυτό, πριν από την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

11. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος εκδίδονται:

(α) Από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και για τις επενδύσεις που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(β) Από τον Υπουργό Ανάπτυξης, για τα επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών, για τα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας και υποβάλλονται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων της Περιφέρειας, σύμφωνα με την υποπερίπτωση (iii) της περίπτωσης α' της πιο πάνω παραγράφου 1.

Οι αποφάσεις τροποποίησης, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, καθώς και μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων εκδίδονται με ανάλογη αρμοδιότητα.

12. Οι αποφάσεις υπαγωγής, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 11 εκδίδονται μετά από γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής.

Περίληψη της απόφασης υπαγωγής, που περιέχει τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το κόστος της επένδυσης, το ποσοστό και το ποσό των ενισχύσεων, καθώς και τον αριθμό των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό και ποσοστό των ενισχύσεων και τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας. Μεταβολή με οποιονδήποτε τρόπο των όρων της απόφασης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του φορέα της επένδυσης.

13. Ετήσιος προγραμματισμός του ύψους των εγκρινόμενων βάσει του παρόντος επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους απασχόλησης.

(α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης β' και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους που εγκρίνεται ετησίως. Επίσης, με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ των αρμόδιων φορέων υπαγωγής της παραπάνω παραγράφου 11. Με την ίδια επίσης απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατόν με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοια απόφαση καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε κράτος προκειμένου για τις επενδύσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

14. Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στις ενισχύσεις του παρόντος, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

15. Γνωμοδοτικές Επιτροπές

(α) Γνωμοδοτική Επιτροπή Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επενδύσεων που, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως Πρόεδρος, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι Προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικών σε θέματα επενδύσεων. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή Πάρεδρος του ιδίου Υπουργείου που ορίζεται από τον Προϊστάμενο Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Όταν η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικές προτάσεις για υπαγωγή στο Ε.Σ.Ο.Α.Β., στη σύνθεσή της μετέχει ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, δύο (2) υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Εξωτερικών των δύο ανώτατων βαθμών της ιεραρχίας, καθώς και ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος.

(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

(i) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή επιχειρηματικών σχεδίων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

κονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διευθύνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διευθύνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

(ii) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, δύο (2) προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ή αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β. και ένας (1) της Γ.Σ.Ε.Ε..

Ειδικά, για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στην Επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ή αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

(γ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας συστήνεται στην έδρα κάθε Διοικητικής Περιφέρειας, καθώς και στην πρωτεύουσα του Νομού Δωδεκανήσου Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται σε κάθε Περιφέρεια ή στο Νομό Δωδεκανήσου και εξετάζονται από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του παρόντος νόμου.

Μέλη της κάθε Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ως Πρόεδρος, προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών ιδιωτικών επενδύσεων της Περιφέρειας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εκπρόσωποι τραπεζών και λοιπών φορέων ειδικοί σε θέματα επενδύσεων.

(δ) Οι καθοριζόμενες πιο πάνω γνωμοδοτικές επιτροπές γνωμοδοτούν επίσης για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε επενδύσεις ή και προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια για την υπαγωγή των οποίων γνωμοδότησαν κατά περίπτωση.

Επίσης γνωμοδοτούν για τα παρακάτω θέματα:

(i) επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων που

έχουν υπαχθεί στο ν. 2601/1998, εφόσον αυτά είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων εφαρμογής των κινήτρων του εν λόγω νόμου και

(ii) επενδύσεων που έχουν υπαχθεί σε προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους, εφόσον οι σχετικοί φάκελοι των επενδύσεων αυτών είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων και τηρούνται σε αυτούς.

(ε) Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων της Γενικής Γραμματείας Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων που γνωμοδοτεί για το χαρακτηρισμό: (1) των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (2) των προϊόντων ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (3) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης λογισμικού, (4) επενδύσεων ως εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας ή των εργαστηρίων αυτών, (5) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών, (6) επενδύσεων ως επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή και εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

Μέλη της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων είναι ο Γενικός Γραμματέας Ανάπτυξης ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, ένα (1) εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας στέλεχος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.), ένας (1) εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.) του Υπουργείου Ανάπτυξης εξειδικευμένος σε θέματα τεχνολογίας, ένας (1) εξωτερικός εμπειρογνώμονας που προέρχεται από πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή εργαστήρια και ένας (1) εξωτερικός εμπειρογνώμονας που ορίζεται από το Σ.Ε.Β..

Η σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

(στ) Η συγκρότηση των ως άνω γνωμοδοτικών επιτροπών γίνεται με αποφάσεις των οργάνων που είναι αρμόδια για τη σύστασή τους μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται επίσης οι γραμματείς και οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματείς των επιτροπών, καθώς και οι εισηγητές.

(ζ) Δεν μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη στις παραπάνω γνωμοδοτικές επιτροπές σύμβουλοι ή φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή έχουν καταρτίσει ή συμμετάσχει στην κατάρτιση επενδύσεων ή έχουν αξιολογήσει ή ελέγξει αιτήσεις υπαγωγής, κατά την τελευταία πενταετία, που έχουν υπαχθεί στο ν. 2601/1998 ή στον παρόντα νόμο ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον στις συνεδριάσεις αυτές εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ίδιου ή συναφούς αντικείμενου.

(η) Στα μέλη και τους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών που προβλέπονται στο παρόν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του ν. 3213/2003.

16. Παρακολούθηση και Έλεγχος

Η παρακολούθηση των επενδύσεων που εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και τις Περιφέρειες γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους. Ο έλεγχος γίνεται από όργανα ελέγχου τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου φορέα υπαγωγής.

17. Όργανα Ελέγχου

(α) Όργανα ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(i) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

(ii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύνανται να συσταθούν ειδικά όργανα ελέγχου με αρμοδιότητα των επανέλεγχου επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του ν. 2601/1998 ή προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων από οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα.

(iii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 20 του παρόντος.

(β) Όργανα Ελέγχου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδικά Όργανα Ελέγχου με αρμοδιότητα τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε', καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος, καθώς και των σχετικών αποφάσεων υπαγωγής τους.

(γ) Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τον παρόντα νόμο, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις υπαγωγής.

Η αρμοδιότητα των Π.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας και έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της επιχορήγησης ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ή του Νομάρχη προκειμένου για τον παρόντα ή προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους.

(δ) Οι συγκροτήσεις των Οργάνων Ελέγχου γίνονται, σύμφωνα με τις οριζόμενες ανωτέρω αποφάσεις, ή προ-

κειμένου για τα Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα από διατιθέμενους για το έργο αυτό υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου ή άλλων υπηρεσιών ή και από ορκωτούς ελεγκτές ή εκτιμητές ή και συμβούλους εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου επενδύσεων ή/και εκπροσώπους της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού. Συγκροτούνται κάθε φορά όσα όργανα ελέγχου κρίνονται απαραίτητα για την πλήρη και ταχεία κάλυψη των αναγκών σε έλεγχο.

(ε) Στα μέλη των οργάνων ελέγχου που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και στα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του ν. 3213/2003.

18. Τμήμα που δύνανται να ανέρχεται μέχρι ποσοστό οκτώ τοις χιλίοις (8%) των προβλεπόμενων πιστώσεων για την καταβολή των επιδοτήσεων του παρόντος που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 8, αφορά στην κάλυψη δαπανών των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης, ελέγχου και πιστοποίησης και αμοιβών των οργάνων αξιολόγησης και ελέγχου, περιλαμβανομένων και των αποζημιώσεων των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν.

Για το σκοπό αυτόν εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσό των πιστώσεων που προβλέπονται κατ' έτος από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων επενδύσεων και επιδοτήσεων εν γένει του παρόντος νόμου.

Οι αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Με ίδιες αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά αυτά.

Οι παραπάνω αποζημιώσεις παρέχονται πέραν της, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων.

Οι αποζημιώσεις αυτές δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του ν. 1256/1982, του άρθρου 15 του ν. 2703/1999 και του άρθρου 17 του ν. 3205/2003.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης των μελών των οργάνων ελέγχου, που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι.

19. Έλεγχος τιμών

Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης αλλά και σε μεταγενέστερα στάδια της υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ή οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της

επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μεθοδοί κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτησή του για υπαγωγή στο νόμο αυτόν απορρίπτεται, η δε δοθείσα έγκριση ανακαλείται και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

20. Έλεγχος για αφορολόγητο αποθεματικό

(α) Η επιχείρηση μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης υποβάλλει στην αρμόδια για τη φορολογία της Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) αίτηση με την οποία ζητείται ο έλεγχος της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνοποβάλλεται κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και τα στοιχεία των αντίστοιχων φορολογικών στοιχείων που εκδόθηκαν.

Η αίτηση με τα πιο πάνω δικαιολογητικά υποβάλλεται μέσα στις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 και 107 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά περίπτωση.

Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και το αργότερο μέχρι τέλους του οικείου οικονομικού έτους, η αρμόδια για τον φορολογικό έλεγχο υπηρεσία υποχρεούται να προβεί στον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων και θα διαπιστώσει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του παρόντος.

Μετά τον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων συντάσσεται συνοπτικό δελτίο τεχνικών και οικονομικών στοιχείων για την ενισχυόμενη επιχείρηση αντίγραφο του οποίου διαβιβάζεται στη Γενική Διεύθυνση των Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι αρμόδιοι επιθεωρητές Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών υποχρεούνται να παρακολουθούν την ορθότητα και το εμπρόθεσμο των διενεργούμενων ελέγχων. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση παραγωγικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στην παράγραφο 26 του άρθρου 5 του παρόντος.

(γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τον επενδυτή, τα απαραίτητα για τον έλεγχο της επένδυσης στοιχεία, τα στοιχεία με τα οποία πρέπει να ενημερώνεται η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής του νόμου αυτού.

(δ) Η έναρξη δαπανών για την υπαγωγή στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ισχύει μετά δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

21. Σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης

Για την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης, ελέγχου των επενδύσεων προβλέπεται

η λειτουργία πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης των επενδύσεων εγκαταστημένο στους κατά τόπους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, οι οποίες και υποχρεούνται να καταγράφουν τις απαραίτητες πληροφορίες που σχετίζονται με την υλοποίηση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 8

Καταβολή των ενισχύσεων

1. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης

(α) Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε δόσεις ως εξής:

(i) Το 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση του αρμόδιου οργάνου ελέγχου του άρθρου 7 ότι υλοποιήθηκε το τμήμα αυτό του έργου και ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.

(ii) Το υπόλοιπο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου του άρθρου 7.

(iii) Παρέχεται η δυνατότητα εφάπαξ προκαταβολής που δεν υπερβαίνει το 30% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής προσαυξημένης κατά 10% από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η ανωτέρω προκαταβολή αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης επιχορήγησης.

(β) Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας γίνεται μετά από αίτηση του επενδυτή, η οποία κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, όπως αυτή ισχύει.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Μετά την πάροδο της παραπάνω εξάμηνης προθεσμίας, χωρίς να υποβληθεί αίτηση συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα παραστατικά, η επένδυση θεωρείται κατ'ελάχιστο τεκμήριο ως μη ολοκληρωθείσα και εκδίδεται απόφαση με την οποία ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και διατάσσεται η επιστροφή του ποσού της καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από της καταβολής.

Εντός ενός (1) μηνός από την κατάθεση της παραπάνω αίτησης συγκροτείται από τον φορέα της επένδυσης το αρμόδιο όργανο ελέγχου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 7, το οποίο ολοκληρώνει τον έλεγχο και υποβάλλει έκθεση ελέγχου εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη συγκρότησή του. Η απόφαση πιστοποίησης ή μη της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της έκθεσης του οργάνου ελέγχου. Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την έκδοσή της.

(γ) Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας απαι-

τείται και η δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής και η πραγματοποίηση αγορών πρώτων υλών και πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών.

(δ) Η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται μετά από επιτόπιο έλεγχο των οργάνων ελέγχου του άρθρου 7, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας. Κατ' εξαίρεση, για τις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιεργειών) και αγελαδοτροφικών μονάδων κρεατοπαραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας δεν απαιτείται πραγματοποίηση πωλήσεων προϊόντων.

2. Καταβολή επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης

Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον το σύνολο του μισθωμένου εξοπλισμού βάσει της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει εγκατασταθεί στη μονάδα μετά από πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

Ποσό ανερχόμενο μέχρι το 50% της ενισχυόμενης δαπάνης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται μέχρι τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής. Μετά την παρέλευση αυτής καταβάλλεται το υπόλοιπο, εφόσον έχει πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

3. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους απασχόλησης

Η επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης καταβάλλεται ανά εξάμηνο μετά από αίτηση του επενδυτή. Η πρώτη αίτηση καταβολής ενισχύσεων κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας, όπως αυτή ορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

Για την καταβολή του πρώτου μέρους της ενίσχυσης απαιτείται πιστοποίηση και έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, ο οποίος θα πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Τα απαιτούμενα παραστατικά, που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται μόνο για τις συνδεδεμένες με την επένδυση θέσεις εργασίας.

4. Δικαιολογητικά καταβολής των ενισχύσεων

α) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιχορήγηση του κόστους απασχόλη-

σης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (viii), (ix), και (x) της περίπτωσης ε', καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης.

5. Απαγόρευση εκχώρησης - Εξαίρεσεις

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

6. Λογιστική απεικόνιση των ποσών των ενισχύσεων στα βιβλία της επιχείρησης

Τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττουν οι επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10.

Το αποθεματικό αυτό δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και δεν θα διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί πριν περάσουν δέκα χρόνια από το χρόνο του σχηματισμού του. Αν κεφαλαιοποιηθεί ή διανεμηθεί μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που ισχύει, κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης ή διανομής, για τα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'). Ο οφειλόμενος, σύμφωνα με τα πιο πάνω, φόρος εισοδήματος αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα εντός του οποίου λήφθηκε η απόφαση για την κεφαλαιοποίηση ή διανομή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου, καθώς και των μετόχων, εταίρων για το πιο πάνω αποθεματικό. Επί του οφειλόμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79 έως 81, 83 έως 85 και 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α').

Αν η κεφαλαιοποίηση ή διανομή γίνει πριν από την παρέλευση των δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγρά-

φου 4 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της επιχείρησής.

7. Εγγραφή στον προϋπολογισμό - Απαλλαγές

Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων του παρόντος εγγράφεται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιχορηγήσεις του μισθολογικού κόστους της απασχόλησης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου. Τα ποσά αυτά των επιχορηγήσεων δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και το μισθολογικό κόστος της απασχόλησης προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

Άρθρο 9 Ειδικά καθεστώτα

1. Ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης περιφερειών της επικράτειας, ιδιαίτερα των νησιωτικών και ορεινών περιοχών ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιάζουσας σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή φορείς στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτό, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό ενισχύσεων που εγκρίνεται συνολικά στα πλαίσια του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για όλη τη διάρκειά του, καθώς και η κατανομή του ποσού αυτού κατά υπηρεσία ή φορέα εφαρμογής και κατά χρονική περίοδο υποβολής των αιτήσεων. Επιπλέον καθορίζονται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, τα είδη και ποσοστά ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με τα προεδρικά διατάγματα αυτά είναι δυνατόν να καθορίζονται και ειδικά πρόσθετα κριτήρια υπαγωγής. Επιπλέον, καθορίζονται η βαθμολόγηση, λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κοινών και των κατά περίπτωση προσθέτων κριτηρίων του άρθρου 6, καθώς και των τυχόν ειδικών πρόσθετων κριτηρίων που καθορίζονται με αυτά.

Τα ως άνω κριτήρια υπαγωγής εφαρμόζονται αυτοτελώς για τις επενδύσεις που εντάσσονται στο συγκεκριμένο ειδικό καθεστώς ενίσχυσης που θεσπίζεται με κάθε προεδρικό διάταγμα.

Περίληψη του περιεχομένου του προεδρικού διατάγματος δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Επίσης η περίληψη αποστέλλεται στην υπηρεσία επίση-

μων εκδόσεων της Ε.Ε. για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ε.Κ..

Συμπληρωματικά για τις επενδύσεις που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο υφιστάμενων φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 100 άτομα και ευρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξή τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται οι προϋποθέσεις και όροι που πρέπει να συντρέχουν στην επιχείρηση, ώστε αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας και γνωμοδοτικής επιτροπής, να θεωρείται ότι ευρίσκεται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση, προκειμένου να είναι δυνατή η εξέταση και υπαγωγή στις ενισχύσεις της παρούσας παραγράφου του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα είδη και τα ποσοστά των ενισχύσεων, καθώς και τα πρόσθετα είδη ενισχύσεων και η έκτασή τους, που παρέχονται στα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης, τα πρόσθετα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα κριτήρια υπαγωγής, τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων αυτών για την υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 6.

Συμπληρωματικά για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδύσεις, ύψους πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000,00) ευρώ, με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον εκατό είκοσι πέντε (125) θέσεων μόνιμης απασχόλησης, εκ των οποίων ένας αριθμός δύναται να δημιουργείται σε δορυφορικές επιχειρήσεις σαν άμεσο αποτέλεσμα της προτεινόμενης επένδυσης. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται για τις επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στην ίδια συμμετοχή, στη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων, στα ποσοστά και το ύψος της επιχορήγησης, στο ύψος του δανείου, στα ποσοστά επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, στις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και στη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημοσίων επιχειρήσεων.

Με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να παρέχονται στις επι-

χειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι διευκολύνσεις και τα προνόμια που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του καταργηθέντος ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93 Α') «περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση της χώρας».

Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται η κατασκευή με δημόσια δαπάνη ειδικών έργων υποδομής προς διευκόλυνση της γενικότερης λειτουργίας της μονάδας.

Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις της παραγράφου αυτής, τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους με νόμο.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων Συνέπειες μη τήρησης - Κυρώσεις

1. Α. Επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, οφείλουν:

(α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής.

(β) Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(γ) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

(δ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

(ε) Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

Αιτήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από δύο φορές.

Β. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση Α' για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:

(α) Να μεταβάλουν κατά οποιονδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Εξαιρούνται οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και οι μεταβιβάσεις λόγω κληρονομικής διαδοχής.

(β) Να εκμισθώσουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίδεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

Γ. Επιχειρήσεις των οποίων έχει ενισχυθεί η δημιουργούμενη απασχόληση οφείλουν να διατηρούν τον αριθμό των νέων θέσεων για τις οποίες επιχορηγούνται για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά τη δημιουργία τους.

2. Α. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:

(α) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 Α.

(β) Δύνатаι να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή επιστραφεί μέρος αυτής, στις περιπτώσεις α', γ' της παραγράφου 1Α και α', β' της παραγράφου 1Β.

Β. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παράγραφο 1Α χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης.

Γ. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις, που ορίζονται στην περίπτωση 1Αβ, επιστρέφεται η αναλογούσα στο συγκεκριμένο εξοπλισμό καταβληθείσα ενίσχυση στο σύνολό της. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση λύσης με οποιονδήποτε τρόπο της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Δ. Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, που προσδιόρισαν την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, επιστρέφεται το μέρος της ενίσχυσης, που αναλογεί στη θέση εργασίας που καταργήθηκε.

Ε. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και οι όροι που κρίνονται αναγκαίοι για την εξασφάλιση της υλοποίησης της επένδυσης και του δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση διαπίστωσης ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής: α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, αυτή ανακαλείται και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή εάν έχει δοθεί τμήμα της επιχορήγησης κατά την περίπτωση (iii) της παραγράφου 1α του άρθρου 8, β) εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος επέλευσης των συνεπειών σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για την επιβολή ολικής ή μερικής επιστροφής η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 30%, της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρείας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστη-

καν, καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής.

4. Η επιστροφή των ενισχύσεων που δίδονται με βάση τον νόμο αυτόν γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

5. Απώλεια της φορολογικής απαλλαγής και καταβολή των οφειλόμενων φόρων

Α. Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής που σχηματίστηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

(α) Πωλήθηκαν ή έπαψαν για οποιονδήποτε λόγο να χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε (5) χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση, για το ποσό που το αφορολόγητο αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσής τους, με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ορίζει το παρόν.

(β) Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

(γ) Διαιώνεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρίας.

Β. Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

(α) Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του, στο χρόνο αποχώρησής του και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(β) Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(γ) Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του, στο όνομα του αναλαμβάνοντος, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

(δ) Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρία.

(ε) Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού.

Γ. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της πενταετούς προθεσμίας που ορίζεται από την παράγραφο 8 του άρθρου 5, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος

και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού.

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς υπόκεινται στις κυρώσεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'). Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

Άρθρο 11

Επιτροπή απλοποίησης διαδικασιών ιδιωτικών επενδύσεων

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Επιτροπή για την καταγραφή διαδικασιών και αρμοδιοτήτων, υπηρεσιών και φορέων, σχετικών με κάθε μορφής επενδυτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών αυτών, καθώς και την υπαγωγή τους σε ενιαίο φορέα διαχείρισης και ελέγχου.

2. Η Επιτροπή οφείλει να τελειώσει το έργο της μέσα στην προθεσμία που θα ορίζει η απόφαση για τη συγκρότησή της, η οποία και δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του έτους 2005.

Άρθρο 12

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998, όπως ισχύει, ή έχουν ολοκληρωθεί γι' αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές αλλά δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η περίληψη της απόφασης υπαγωγής τους, διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Διατήρηση ισχύος κανονιστικών αποφάσεων

α) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2601/1998 μέχρι τη συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της οπότε παύει η ισχύς της και μπορεί να εκδοθούν οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου αποφάσεις.

β) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση (xii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο μόνο όσον αφορά τον καθορισμό των περιοχών η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 που διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

γ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις περιπτώσεις α' και β' των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από

τη Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή των προϊόντων ως νέων αντίστοιχα, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του έκτου εδαφίου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

δ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση α' της παραγράφου 12 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των προδιαγραφών των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού, καθώς και των στοιχείων που συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ε) Μέχρι της έκδοσης της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ) της παραγράφου 15 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από τη Γ.Γ.Α. των προϊόντων ως καινοτομικών, καθώς και της εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 17 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

στ) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παρ. 16 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998 μέχρι τη συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της και μπορεί να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση β' της παρ. 16 του άρθρου 5 του παρόντος απόφαση.

ζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στο πρώτο εδάφιο της παρ. 18 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης λβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

η) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην παράγραφο 19 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των περιπτώσεων θ' και ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης στ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε, καθώς και η οικεία απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων.

θ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παρά-

γραφο 2 του άρθρου 6 της κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό επιπρόσθετων ειδικών κριτηρίων για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' και των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x), καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί και τροποποιηθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ι) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση του ν. 2601/1998 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 αυτού, όπως ίσχυε.

ια) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση α' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιβ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) και (ii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδύσεων στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης β' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιγ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 8 αποφάσεων των Γενικών Γραμματέων Περιφερειών για τη σύσταση των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Επιτροπών, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης δ' της παρ. 19 του άρθρου 7 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιδ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνομημόνων, καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης στ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιε) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) (ii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση των Κεντρικών Οργάνων Ελέγχου και των Ειδικών Ορ-

γάνων Ελέγχου διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (1) και (2) της περίπτωσης α' της παρ. 21 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

ιστ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Ειδικών Οργάνων Ελέγχου στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 2 της παρ. 21 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

ιζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 2 της παρ. 21 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

ιη) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 18 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τις αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών, γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παρ. 22 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

ιθ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 20 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για τον έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων που κάνουν χρήση της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ο' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

κ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση του ν. 1892/1990 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αυτού και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης η' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

κα) Διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται η προβλεπόμενη στην περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 8 κοινή υπουργική απόφαση για τους όρους τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και η υπουργική απόφαση για τα αναγκαία δικαιολογητικά που προβλέπεται στην ίδια ως άνω παράγραφο, που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης

π' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ισχύει.

κβ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης στις ειδικές επενδύσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 2601/1998.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 11, καθώς και το άρθρο 14 του ν. 2601/1998, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα, εκτός των διατάξεων της παρ. 35 του άρθρου 6 και της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 14 αυτού που διατηρεί σε ισχύ την παρ. 13 του άρθρου 23 του ν. 1892/1990, η οποία ενσωματώθηκε στην κωδικοποίηση των αναπτυξιακών κινήτρων ως άρθρο 23γ του π.δ. 456/1995 και διατηρείται σε ισχύ.

4. Ειδικά για τις επενδύσεις του ν. 2601/1998 που έχει αρχίσει η υλοποίησή τους και δεν έχει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρωθεί και θα διαρκέσει πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2601/1998 για τις αφορολόγητες εκπώσεις, επίσης οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 27, του άρθρου 8 παρ. 24 του ν. 2601/1998, καθώς και του άρθρου 21 παρ. 5 του ν. 3259/2004 για την εφαρμογή των αφορολόγητων εκπώσεων μέχρι την ολοκλήρωση των επενδύσεων εντός της προβλεπόμενης πενταετίας.

5. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 2601/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3219/2004 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 3259/2004, τροποποιείται με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του παρόντος, από τότε που ισχύει.

6. α) Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998 από τον ΕΟΜΜΕΧ συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 20 και στην περίπτωση δ' της παραγράφου 21 του άρθρου 8, καθώς και στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 του ν. 2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στον ΕΟΜΜΕΧ η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του ν. 2601/1998 Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 18 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ισχύουν και για τη Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν. 2601/1998 του ΕΟΜΜΕΧ.

7. α) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί στις διατάξεις του ν. 1892/1990 ή του ν. 1262/1982 από την Α.Τ.Ε. συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και όργανα του

φορέα αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο έκτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.1892/1990, όπως διατηρήθηκε με τη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 11α του άρθρου 14 του ν. 2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στην Α.Τ.Ε. η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου νόμου 1892/1990 Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους νόμους 1892/1990 και 1262/1982.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ισχύουν και για τη Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν.1892/1990 της Α.Τ.Ε..

8. Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αιτήσεις για υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη

δημιουργία εμπορευματικών σταθμών και διαμετακομιστικών κέντρων, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης, καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, υποβάλλονται μετά την έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 3.

9. Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης υποβάλλονται μετά την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 κοινής υπουργικής απόφασης.

10. Για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου των επενδύσεων του άρθρου 6 του ν. 2996/2002 (Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων Ε.Σ.Ο.Α.Β.) ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος.

11. Όπου στο κεφάλαιο Β' του ν. 2367/1995 (ΦΕΚ 261 Α' /29.12.1995) «Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, γίνεται αναφορά στο ν. 1892/1990, νοείται ο παρών νόμος.

Άρθρο 13
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα,

2004

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

ΑΡΙΘ.: 2003/361/ΕΚ ΒΛΕΠΕΤΕ ΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟ

Είδος Εγγράφου: ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΦΕΚ: L124

Μέγεθος κειμένου: 45,72 KB

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε (2003)1422]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)
(2003/361/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 211 δεύτερη περίπτωση, Εκτιμώντας τα ακόλουθα: (1)Σε έκθεση την οποία υπέβαλε στο Συμβούλιο το 1992, κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου «βιομηχανίας » της 28ης Μαΐου 1990, η Επιτροπή πρότεινε τον περιορισμό του μεγάλου αριθμού ορισμών που χρησιμοποιούνται σχετικά με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Η σύσταση 96/280/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 1996, σχετικά με τον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

(1),στηριζόταν στο σκεπτικό ότι η ύπαρξη διαφορετικών ορισμών τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο μπορεί να δημιουργήσει ανομοιογενείς καταστάσεις.

Σύμφωνα με τη λογική μιας ενιαίας αγοράς χωρίς εσωτερικά σύνορα, κρίθηκε ότι η μεταχείριση που επιφυλάσσεται στις επιχειρήσεις πρέπει να βασίζεται σε μια δέσμη κοινών κανόνων. Η συνέχιση της προσέγγισης αυτής είναι ακόμη πιο απαραίτητη λόγω της μεγάλης αλληλεπίδρασης μεταξύ εθνικών και κοινοτικών μέτρων υποστήριξης των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), παραδείγματος χάριν, όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία και την έρευνα, και λόγω του ότι πρέπει να αποφεύγονται καταστάσεις στα πλαίσια των οποίων η μεν Κοινότητα κατευθύνει τις δράσεις της σε ορισμένη κατηγορία ΜΜΕ τα δε κράτη μέλη σε μια άλλη. Επιπλέον, κρίθηκε ότι αν η Επιτροπή, τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), ακολουθούσαν τον ίδιο ορισμό θα ενισχύοταν η συνοχή και η αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών υπέρ των ΜΜΕ και θα περιορίζονταν οι κίνδυνοι στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

(2) Η σύσταση 96/280/ΕΚ εφαρμόστηκε ευρέως από τα κράτη μέλη και ο ορισμός που περιέχεται στο παράρτημά της συμπεριλήφθηκε στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12 ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (2). Εκτός από την απαραίτητη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 του παραρτήματος της εν λόγω σύστασης, κρίνεται σκόπιμη η συνεκτίμηση ορισμένων δυσκολιών που προέκυψαν σε επίπεδο ερμηνείας κατά την εφαρμογή της καθώς και παρατηρήσεων που υπέβαλαν οι επιχειρήσεις. Έχοντας υπόψη τον αριθμό των τροποποιήσεων που πρέπει να επέλθουν στη σύσταση 96/280/ΕΚ και για λόγους σαφήνειας, κρίνεται σκόπιμο να αντικατασταθεί η εν λόγω σύσταση.

(3) Πρέπει να διευκρινιστεί ότι σύμφωνα με τα άρθρα 48, 81 και 82 της συνθήκης, όπως αυτά ερμηνεύονται από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, πρέπει να θεωρείται επιχείρηση κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, περιλαμβανομένων ιδίως εκείνων που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, σε ατομική ή οικογενειακή βάση και των προσωπικών εταιρειών ή των ενώσεων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

(4) Το κριτήριο του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων (εφεξής «το κριτήριο των απασχολούμενων ατόμων ») παραμένει αναμφισβήτητο ένα από τα σημαντικότερα και

πρέπει να θεωρείται ως βασικό, αλλά η θέσπιση και ενός χρηματοοικονομικού κριτηρίου αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα προκειμένου να προσδιοριστεί η πραγματική σημασία και απόδοση μιας επιχείρησης και η θέση της σε σχέση με τους ανταγωνιστές της. Ωστόσο, δεν είναι ευκαίριο να υιοθετηθεί ο κύκλος εργασιών ως αποκλειστικό χρηματοοικονομικό κριτήριο, κυρίως διότι οι επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου και της διανομής έχουν, από τη φύση τους, μεγαλύτερο κύκλο εργασιών από τις επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα. Το κριτήριο του κύκλου εργασιών πρέπει επομένως να συνδυαστεί με το κριτήριο του συνολικού ισολογισμού, το οποίο αντικαταπρίζει το συνολικό πλούτο μιας επιχείρησης, με δυνατότητα υπέρβασης του ενός από τα δύο αυτά κριτήρια.

(5) Τα όρια για τον κύκλο εργασιών αφορούν επιχειρήσεις με πολύ διαφορετικές οικονομικές δραστηριότητες. Προκειμένου να μην περιοριστούν αδικαιολόγητα τα οφέλη της εφαρμογής του ορισμού, χρειάζεται η προσαρμογή του στα σύγχρονα δεδομένα, λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών τόσο στις τιμές όσο και στην παραγωγικότητα.

(1) ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ.4.

(6) Όσον αφορά τα όρια για το σύνολο του ισολογισμού, επειδή δεν υπάρχουν νέα στοιχεία, κρίνεται ορθό να διατηρηθεί η προσέγγιση σύμφωνα με την οποία εφαρμόζεται στα όρια του κύκλου εργασιών ένας συντελεστής με βάση τη στατιστική σχέση μεταξύ των δύο αυτών μεταβλητών. Οι στατιστικές εξελίξεις που διαπιστώνονται επιβάλλουν μεγαλύτερη αύξηση του ορίου του κύκλου εργασιών. Καθόσον οι εξελίξεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων, είναι επίσης αναγκαία η προσαρμογή του εν λόγω συντελεστή προκειμένου να ερμηνευθούν ορθότερα οι μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες και να μην υπάρξουν επιπτώσεις για τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις σε σύγκριση με τις μεσαίες επιχειρήσεις. Ο εν λόγω συντελεστής προσεγγίζει το 1 στην περίπτωση των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό, και χάριν απλούστευσης, πρέπει να επιλεγεί η ίδια τιμή για τις κατηγορίες αυτές τόσο για το όριο του κύκλου εργασιών όσο και για το όριο του ισολογισμού.

(7) Όπως προβλέπεται και στη σύσταση 96/280/ΕΚ, τα αριθμητικά όρια και τα όρια σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ατόμων αποτελούν απλώς ανώτατα όρια και τα κράτη μέλη, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ θα μπορούσαν να καθορίσουν όρια χαμηλότερα από τα κοινοτικά για να κατευθύνουν τις δράσεις τους προς συγκεκριμένη κατηγορία ΜΜΕ. Εξάλλου, για λόγους διοικητικής απλούστευσης, τα κράτη μέλη, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ θα μπορούσαν επίσης να εφαρμόζουν μόνον ένα κριτήριο, και συγκεκριμένα τα κριτήρια του αριθμού απασχολούμενων, για την εφαρμογή ορισμένων πολιτικών τους, με εξαίρεση τους τομείς που καλύπτονται από τους διάφορους κανόνες σε θέματα δικαίου του ανταγωνισμού που απαιτούν επίσης τη χρησιμοποίηση και την τήρηση των χρηματοοικονομικών κριτηρίων.

(8) Υστερα από την έγκριση, τον Ιούνιο 2000, του ευρωπαϊκού χάρτη μικρών επιχειρήσεων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σάντα Μαρία ντα Φέιρα, χρειάζεται, επιπλέον, να ορισθούν καλύτερα οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν μια κατηγορία επιχειρήσεων που είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

(9) Προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα η οικονομική πραγματικότητα των ΜΜΕ και να αποκλειστούν από τον ορισμό αυτό οι όμιλοι επιχειρήσεων των οποίων η οικονομική ισχύς υπερβαίνει εκείνη μιας ΜΜΕ, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφόρων τύπων επιχειρήσεων: ποιες είναι ανεξάρτητες, ποιες έχουν συμμετοχές που δεν συνεπάγονται θέση ελέγχου (συνεργαζόμενες επιχειρήσεις), ή ποιες είναι συνδεδεμένες με άλλες επιχειρήσεις. Διατηρείται το επίπεδο συμμετοχής 25% που καθορίζεται στη σύσταση 96/280/ΕΚ, κάτω από το οποίο θεωρείται ανεξάρτητη μια επιχείρηση.

(10) Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η δημιουργία επιχειρήσεων και η χρηματοδότηση των ΜΜΕ με ίδια κεφάλαια, και η αγροτική και τοπική ανάπτυξη, οι επιχειρήσεις μπορούν να θεωρούνται ανεξάρτητες παρά την ύπαρξη συμμετοχής στο κεφάλαιό τους σε ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 25% από ορισμένες κατηγορίες επενδυτών, που διαδραματίζουν θετικό ρόλο για τις εν λόγω χρηματοδοτήσεις και δημιουργίες.

Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστούν οι προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στους εν λόγω επενδυτές. Η περίπτωση των φυσικών προσώπων ή των ομάδων φυσικών προσώπων που

ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels ») αναφέρεται ειδικά επειδή, σε σύγκριση με τους λοιπούς επενδυτές επιχειρηματικού κεφαλαίου, η ικανότητά τους να παρέχουν κατάλληλες συμβουλές στους νέους επιχειρηματίες συνιστά πολύτιμη συμβολή. Οι επενδύσεις τους με ίδια κεφάλαια αποτελούν επίσης συμπλήρωμα της δραστηριότητας των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, παρέχοντας μικρότερα ποσά σε πρώιμα στάδια του κύκλου ζωής της επιχείρησης.

(11) Για λόγους απλούστευσης, κυρίως προς όφελος των κρατών μελών και των επιχειρήσεων, πρέπει για τον ορισμό των συνδεδεμένων επιχειρήσεων να υιοθετηθούν, εφόσον αυτές βεβαίως ανταποκρίνονται στο αντικείμενο της παρούσας σύστασης, οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2). Προκειμένου να ενισχυθούν τα μέτρα παροχής κινήτρων για τις επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια στις ΜΜΕ, εισήχθη το τεκμήριο της μη άσκησης κυρίαρχης επιρροής στην εξεταζόμενη επιχείρηση, επαναλαμβάνοντας τα κριτήρια του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενης στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών (3), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ.

(12) Προκειμένου να διατηρηθούν για τις επιχειρήσεις που πραγματικά τα έχουν ανάγκη, τα πλεονεκτήματα υπέρ των ΜΜΕ που απορρέουν από τις διάφορες κανονιστικές ρυθμίσεις ή μέτρα, κρίνεται σκόπιμη, κατά περίπτωση, η συνεκτίμηση των σχέσεων που υπάρχουν μεταξύ των επιχειρήσεων μέσω φυσικών προσώπων. Για να μην υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο η εξέταση των καταστάσεων αυτών, η συνεκτίμηση των εν λόγω σχέσεων πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις εταιρειών που αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές, με παραπομπή, όταν είναι αναγκαίο, στον ορισμό που έδωσε η Επιτροπή στη σχετική αγορά, που αποτέλεσε το αντικείμενο της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (4).

(13) Για να αποφευχθεί η δημιουργία αυθαίρετων διακρίσεων μεταξύ των διαφόρων δημόσιων φορέων ενός κράτους μέλους, καθώς και για λόγους ασφάλειας δικαίου, κρίνεται αναγκαίο να επιβεβαιωθεί ότι οι επιχειρήσεις των οποίων το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου ανήκει σε δημόσιο οργανισμό ή δημόσιο φορέα δεν θεωρούνται ΜΜΕ.

(14) Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τις επιχειρήσεις, να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η διοικητική επεξεργασία των φακέλων για τους οποίους απαιτείται η ιδιότητα της ΜΜΕ, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα υποβολής υπεύθυνων δηλώσεων εκ μέρους των επιχειρήσεων με σκοπό την πιστοποίηση ορισμένων χαρακτηριστικών τους.

(1) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ.1.

(2) ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ.28.

(3) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ.11.

(4) ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ.5.

(15) Πρέπει να προσδιοριστεί η σύνθεση του απασχολούμενου προσωπικού που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον ορισμό των ΜΜΕ. Με στόχο την ενθάρρυνση της ανάπτυξης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και των εναλλασσόμενων περιόδων κατάρτισης και εργασίας, κρίνεται σκόπιμο να μην συμπεριληφθούν για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων οι μαθητευόμενοι και οι σπουδαστές που έχουν συνάψει σύμβαση επαγγελματικής κατάρτισης. Ομοίως, οι άδειες μητρότητας ή οι γονικές άδειες δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό.

(16) Οι διάφοροι τύποι επιχειρήσεων που ορίζονται ανάλογα με τις σχέσεις που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις αντιστοιχούν αντικειμενικά σε διαφορετικούς βαθμούς ενοποίησης. Επομένως, για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που αντιπροσωπεύουν τη δραστηριότητά τους και την οικονομική ισχύ τους θα πρέπει να εφαρμόζονται διαφορετικοί όροι για κάθε τύπο επιχείρησης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα σύσταση αφορά τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, ο οποίος χρησιμοποιείται στις κοινοτικές πολιτικές που εφαρμόζονται μέσα στην Κοινότητα και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

2. Συνιστάται στα κράτη μέλη καθώς και στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ):

α) να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του τίτλου Ι του παραρτήματος για το σύνολο των προγραμμάτων τους τα οποία προορίζονται για τις «επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους», τις «μικρές επιχειρήσεις» ή τις «πολύ μικρές επιχειρήσεις»·

β) να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να χρησιμοποιούν τις τάξεις μεγέθους που αναφέρονται στο άρθρο 7 του παραρτήματος, ιδίως σε ό,τι αφορά την παρακολούθηση των κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων.

Άρθρο 2

Τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος πρέπει να θεωρούνται ως ανώτατα όρια. Τα κράτη μέλη, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ μπορούν να καθορίζουν κατώτερα όρια. Κατά την εφαρμογή ορισμένων πολιτικών τους, μπορούν επίσης να επιλέξουν την εφαρμογή μόνο του κριτηρίου του αριθμού απασχολούμενων, εκτός των τομέων στους οποίους ισχύουν οι διάφοροι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Η παρούσα σύσταση αντικαθιστά τη σύσταση 96/280/ΕΚ από την 1 η Ιανουαρίου 2005.

Άρθρο 4

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη, στην ΕΤΕπ και στο ΕΤΕ. Οι αποδέκτες της παρούσας σύστασης καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004, για τα μέτρα που έχουν λάβει για να συμμορφωθούν προς την παρούσα σύσταση και το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2005 για τα πρώτα αποτελέσματα της εφαρμογής της.

Βρυξέλλες, 6 Μαΐου 2003.

Για την Επιτροπή

Erkki LIIKANEN

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ, ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΚΡΙΝΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζονται τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί

λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών 1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατόντη επιχείρηση). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1 250 000 ευρώ.

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού.

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης.

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια ευρώ και λιγότερο από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης.

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης.

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρων του καταστατικού αυτής της τελευταίας.

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5.Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης,συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης,καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει,κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο,σε μια επιχείρηση ή,από κοινού,σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων.Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1.Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση.Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών.Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.
2.Όταν,κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση,μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2,η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας,μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3.Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων,οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη,τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ),δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος,οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης,ανεξάρτητα από τη διάρκεια,και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α)οι μισθωτοί ·

β)τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση,έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο · γ)οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες ·

δ)οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση. Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων.Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1.Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης,ο καθορισμός των στοιχείων,συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων,πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2.Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις,ο καθορισμός των στοιχείων,συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων,γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης,ή

— εφόσον υπάρχουν

—τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης,ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της. ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

Στατιστικές

Η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να παρουσιάζει τις στατιστικές που καταρτίζει σύμφωνα με τις παρακάτω τάξεις επιχειρήσεων:

- α) 0 έως 1 απασχολούμενο άτομο ·
- β) 2 έως 9 απασχολούμενα άτομα ·
- γ) 10 έως 49 απασχολούμενα άτομα ·
- δ) 50 έως 249 απασχολούμενα άτομα.

Άρθρο 8

Παραπομπές

1. Κάθε κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ή κάθε κοινοτικό πρόγραμμα που θα τροποποιείται ή θα καταρτίζεται στο μέλλον και θα αναφέρει τους όρους «ΜΜΕ», «πολύ μικρή επιχείρηση», «μικρή επιχείρηση» ή «μεσαία επιχείρηση» ή οποιονδήποτε άλλον παρόμοιο όρο, πρέπει να παραπέμπει στον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση. 2. Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, τα τρέχοντα κοινοτικά προγράμματα που χρησιμοποιούν τον ορισμό ΜΜΕ της σύστασης 96/280/ΕΚ θα εξακολουθήσουν να παράγουν τα αποτελέσματά τους και τα ευεργετήματα υπέρ των επιχειρήσεων, οι οποίες θεωρούντο ως ΜΜΕ κατά την κατάρτισή τους. Δεν θίγονται οι νομικές δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή βάσει αυτών των προγραμμάτων. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, οποιαδήποτε τροποποίηση, μέσα στα προγράμματα αυτά, του ορισμού των ΜΜΕ μπορεί να γίνει μόνον αν υιοθετηθεί ο ορισμός που περιέχεται στην παρούσα σύσταση σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 9

Αναθεώρηση

Με βάση τον απολογισμό που θα πραγματοποιηθεί πριν από τις 31 Μαρτίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού που περιέχεται στην παρούσα σύσταση και λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων τροποποιήσεων του άρθρου 1 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ

περί του ορισμού των συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια της εν λόγω ούηγίας,η Επιτροπή προσαρμόζει στο αναγκαίο μέτρο τον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση,κυρίως δε τα όρια για τον κύκλο εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού,ώστε να συνεκτιμηθούν η υπάρχουσα πείρα και οι μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες στην Κοινότητα.

(2)ΕΕ L10 της 13.1.2001,σ.33.